

Isumaginninnermik
suliassaqarfimmi
pissaanermik atuineq
pillugu Inatsisartut
inatsisaannut
ILITSERSUUT

INERSIMASUT
PILLUGIT

Isumaginninnermik
suliassaqarfimmi
pissaanermik atuineq
pillugu Inatsisartut
inatsisaannut
ILITSERSUUT

INERSIMASUT
PILLUGIT

Ilitsersuut

Isumaginninnermik suliasaqarfimmi pissaanermik
atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaannut ilitsersuut
- inersimasut pillugit imm. IV

Namminersorlutik Oqartussat
Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Suliffeqarnermut
Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik

Imaneq 4
Postboks 260
DK-3900 Nuuk
Kalaallit Nunaat // Grønland

iiian@nanoq.gl
Tlf. +299 34 50 00

Oqaasertai: Himaginiy Nadarajah
Illusaa / assiliartat: irisager.gl

Isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaannut ILITSERSUUT

INERSIMASUT
PILLUGIT

Imarisai

Siulequt	11
Kapitali 1: Pissaanermik atuineq pillugu malittarisassianut anguniakkat	13
Politikkikkut anguniakkat	13
Inatsisitigut tunngavigisamut ataatsimut isiginniffik.....	14
Atuutilertera	14
Isummerfimmi aamma naleqartitsinermi tunngaviit	14
Kapitali 2: Inatsisitigut tunngavik tamatigoortoq	19
Inatsisini tunngaviusuni § 71	19
Ilaqutaasunik imaluunniit allanik ilanngussuinerit.....	21
Pissaanermik atuineq – inuttut nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmut akulerunneq.....	21
Akuersineq pillugu oqariaaseq.....	22
Kapitali 3: Pissaanermik atuineq - Perorsaanermut ilitsersuut	25
Aallaqaasiut.....	25
Perorsaanermi najoqqutassat	25
Pilersitat toqqissisimanermik pilersitsisut tamatigoortut.....	31
Kapitali 4: Oqartussaasut ilusilersugaaffii il.il.	35
Oqartussaasut ilusilersugaaffii aamma oqartussaasut suliaqarneri.....	35
Suliassanik isumaginninnerit	37
Ilaqutariinnermut Naalakkersuisup aalajangiussineri	38
Suliamik isumaginninnermi piffissaq atugaq	39
Kapitali 5: Atuuffigisaatut suliassaqarfik	41
Inuit pineqartut	42
Najugaqarfigisap ilusaa pingaaruteqanngilaq.....	43
Iliuserisassanut akuerinnittarnerit – § 32	44

Kapitali 6: Iliuseqarnerit aamma pissaanermik atuineq	46
Inuttut isumassuineq, paaqqinninneq aamma isumaginninnermi perorsaanikkut ikiuineq	48
Sulianut tunngasutut uppersaatit pisariaqartitat	49
Pinngitsaalisanaanani peqataaneq.....	49
Annikinnerpaamik akuliunnissamut najoqqutassaq	51
Mianersuussisumik aamma sivikitsumik pissaanermik atuineq.....	53
Kapitali 7: Pissaanermik atuineq pillugu suliarisani nakkutiginnittup inissisimaffia	55
Kapitali 8: Nikitsaaliuineq.....	57
§ 38-mut aamma § 39-mut atuiffissatut suliassaqarfiit	57
Annertuumik inuup ajoqusernissaanut aarleqqutit ilimanartut	58
Pisariaqavissortut.....	59
§ 38 malillugu akuliunnernut aalajangiussinerit aamma naammagittaalliuuteqarnerit ..	59
§ 33-p atugaaffigisaatut suliassaqarfiit, eqqiluisaarinermik pisoqarfinni nikitsaaliuinerit	60
Timimik najummisaqarnerit	62
Kapitali 9: Kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutit, matunik ammaassutit aalajangersimasut, kiisalu tigummigallagaqarnerit.....	65
Atuuffigisaatut suliassaqarfiit	65
Inuup ajoqusernissaanut aarleqqut.....	68
Piumasaqaatigisat.....	69
Kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutit	70
Inummut tunngasut.....	71
§ 43-mut ataqatigiiffik.....	72
Piffissaq killeqartitaq	72
Matunik ammaassutit aalajangersimasut	73
Najugarisamit anitsaaliuinerit	74
Annertuumik inuup ajoqusernissaanut ilimanartutut aarleqqutaasoq.....	75
Pisariaqavissortut.....	76
§ 42, imm. 4-mut ataqatigiiffik.....	76
Piffissaq killeqartitaq	76
Inatsisilerituumit ikiorsiineq	77

Kapitali 10: Ujatsiutaasat annoraamernit atorneri	79
Annertuumik inuup ajoqusernissaanut ilimanaatilittut aarleqqut	80
Pisariaqavissortut.....	81
Piffissaliussaqaq.....	82
Kommunalbestyrelsip piginnaasaqarnera – naammagittaalliuteqarnissamut aqqut	82
Tarnikkut piginnaasakillinnermut sulianut tunngasutut uppernarsaatissaq pisariaqartitaq.....	83
Akuliunnerup aallartisarnissaa pillugu innersuussineq sioqqullugu isumaginninnermi perorsaanikkut ikiuinerit aamma paaqqinninnerit aallartisarsimariigassat	83
Iliuserisat pisariaqartitassaattut piffissaq naatsorsuutigisaq.....	84
Iliuseqarnermut ilaquuttat aamma ajornanngippat nakkutiginittup oqaaseqaataat ...	84
Kapitali 11: Akuersissummik peqarani nuussineq	86
§ 36, imm. 1-imut atuuffiusutut suliassaqaarfik	86
Pisarialimmik ikiuiniarnermi pisariaqavissortut	87
Nuussinngitsoornerup illersorneqarsinnaannginnera – annertuumik inummik ajoqusiineq	88
Innuttaasut allanngoriartupallattumik tarnimikkut piginnaasakitsut nuunnissaq pillugu siunnersuummut isummersinnaanngitsut, § 36, imm. 2.....	90
Inissiaanut inatsisinut attaviit.....	94
Oqartussaaneq pillugu inatsimmut attaviit	94
Inatsisilerituumit ikiorserneqarneq	95
Kapitali 12: Pulaartut killilernissaat pillugu aalajangiussaqaqarnissamut kommunalbestyrelsimut aqqutissaq	97
Siunertaq aamma saaffigisat.....	97
Malittarisassiani ilaasutut najugaqarfiit ilusaat	98
Najugaqarfinni ataatsimoorfinni pulaartunut killilersuutit	99
Najugaqartup kisimi atugarisinnaasaani najukkap ilaani pulaarnernut inatsisilersuineq.....	101
Aalajangiussaqaqarnissamut piginnaasaqaarfik.....	103
Aalajangiussaqaqarallarnerit	103
Aalajangiussaqaqarneq	104
Naammagittaalliuteqarnissamut aqqutissaq	105

Kapitali 13: §42, sulianik isumaginninnermut malittarisassiat	
- §36 malillugu akuliunnerit	107
Ilaqutariinnermut Naalakkersuisup piginnaasaqarfia	107
Kommunalbestyrelsip innersuussinera	108
Manna tikillugu iliuserisamut il.il. nassuiaat	108
Illumik il.il. nutaamik aaqqissuussisarnernut nassuiaat	109
Nuunnermut oqaaseqaatinut nassuiaat	109
Aapparisap immikkut ittutut naammagittaalliuteqarnissamut aqputigisaa	110
Nakkuginnittussamik sulisussatut piginnaatitsineq	110
Nuussineq pillugu aalajangiussaqaqarnerup naammassinera	111
Kapitali 14: Naammagittaalliuteqarnermut malittarisassiat aamma	
nakkutiginninnerit	113
Isumaginninnermi Naammagittaalliortarfimmut	
naammagittaalliuteqartarneq pillugu tamatigoortumik	113
Naammagittaalliornermi aqputit nalinginnaat	113
Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqarfimmut naammagittaalliut	
- akuersissummik peqarani najugaqarfittut neqeroorutini aalajangersimasuni	
tiguneqarneq	114
Siullertut oqartussaasutut aalajangiussineq il.il.	115
Kinguartitsisutut sunniutaasut	116
Kinguartitsisutut sunniut - akuersissummik peqarani najugaqarfittut	
neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnermut naammagittaalliut	116
Eqqartuussivimmut saqqummiussinerit il.il.	118
Nakkutilliineq	120
Inatsimmi tunngaviusumi § 71 malillugu nakkutilliineq	120
Kapitali 15: Nalunaarsuineq aamma nalunaaruteqarneq	122
Kommunalbestyrelsip nalilersuinera	123
Kapitali 16: Allatut ajornartumik imminut illersortariaqarneq, aamma	
allatut ajornartillugu qanoq ilioriarsinnaatitaaneq - Kalaallit Nunaanni	
Pinerluttulerinermut inatsimmi 9 § 9 aamma § 10.	125
Eqikkaaneq	130
Naammagittaalliuteqarnissamut aqputissat	133

Siulequt

1. *Ilitersuummi matumani isumaginninnermik suliassaqarfiup iluani pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni imm. IV-mi malittarisassiat itisiliiffigineqarput.*

Ilitersuut najugaqaqatigiiffinni illersugaasuni, ulloq unnuarlu neqeroorutini, aamma utoqqarnut sullissisarfanni pingaarnertut sulisunut saaffiginnippoq.

Inuit 18-ileereersimallutik annertuumik aamma atajuartumik piginnaasakitsut, kiisalu inuit 18-ileereersimallutik ulloq unnuarlu paaqqinnit-tarfittut neqeroorummi inissinneqarsimasut ilitersuummi matumani ilaapput.

Innuttaasup ataqqinassusianik, inooqatigiiffimmi toqqissisimaneranik, imaluunniit allanik sianiginnikkut nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffigisaanut pisoqarfiit ilaanni sulisut akuleruttariaqarsinnaasarput.

Innuttaasup akuerinngisaanik, imaluunniit akuersiffigisinaanngisaanik akuliunneq naammassineqassappat pineqartoq tassaassaaq pissaanermik atuineq. Pissaanermik atuinernut suussutsit tamar-mik nalunaarsorneqarlutillu nalunaarutigineqartassapput.

Ilitersuutip ilaatigut inersimasutut akisussaaffinnut tamatigoortutut toqqammaviit nassuiarpai, ilanngullugit pissaanermik atuinert, aamma nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaanermi akulerunnerit allat. Malittarisassiami tunngavigisami toqqammavigisat iluini suliarisat sorliit atortariaqarneri pisoqarfimmi aalajangersimasumi tassani tamatigut oqimaqatigiissinneqartassapput, missiliuutaasorlu taanna pisoqarfittut pinngortumi aalajangersimasumi atorineqartassaaq.

Ilitersuut manna 2024-meerpoq.

Kapitali 1: Pissaanermik atuineq pillugu malittarisassianut anguniakkat

Politikkikkut anguniakkat

2. Isumaginninnermik suliaasaqarfiup iluani pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni immikkoortoq IV-mi (pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi) isumaginninnermi inatsisit iluanni pinngitsaaliinikkut iliuuserineqartartut pillugit malittarisassianit eqqorneqartunut inersimasunut inatsisitigut isumannaatsuunerup nukittorsarneqarnissaa siunertaasimavoq. Inatsisitigut isumannaatsuutitsinerup nukittorsarnissaanik pisariaqartitsineq inunnut inatsisit malillugit pinngitsaaliinikkut iliuuseqarfiusunut ilaatigut atuussimavoq, pineqarlutik inuit annertuumik aamma atajuartumik piginnaasakitsut, ilaatigullu sulisut inunnik taakkuninnga suliaqartuusut.

Inatsisinut tunngavigisatut isummanut tunngasutut sammisaq tassavoq pinngitsaaliiluni iliuuseqartarnerit sapinngisamik pinaveersaarnissaat.

Inatsisitigut isumannaatsuunerup nukittorsarnissaanik kissaatigisaq ilaatigut makkunani atuutsinneqalerpoq:

- Nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaanermi inatsisit malillugit akuliunnernut inatsisit ilorraap tungaanut killissaqartitaasut, §§ 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42 aamma 43.
- Immikkut ittunik inatsisitigut qularnaveeqqusiinerit sulianik isumaginninnermut aamma naammagittaalliuuteqarnermut malittarisassiatut ilusillit, kiisalu eqqartuussivimmi misiliinerit pillugit malittarisassiat, §§ 34, 35, 36, 37, kiisalu §§ 66- 71.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 1-imi aalajangersagaq malillugu siunertaq tassaavoq pissaanermik atuinerup pisariaqavissuinnarnut killilersimanissaa. Taamaatumik pingitsaaliinermut tunngasutut iliuuserisanik aallartisaanissamut periarfissat, malittarisassiani §§ 36, 37, 38 39, 40, 41, 42 aamma 43-miittut allatut ajornartutut iliuuseqartariaqarnerit isigineqassapput.

Inatsisitigut tunngavigisamut ataatsimut isiginniffik

3. Namminneq inuunerisaminnik isumaginnissinnaanngitsutut naatsorsuutigineqartunut inunnut eqimattunut suliaqarnermut tunngasoq tassaavoq inunnik taakkuninnga paarsinissamik, isumassuinermik perorsaanikkullu ikiuinermik isumaginninnermik oqartussaasut neqerooruteqartarnissamik pisussaaffeqarnerat.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi imm. IV-mi malittarisassiat najugaqarfiup ilusaa, imaluunniit ulluunerani neqeroorutit apeqqutaatinnagit atuupput. Taamaattumik assersuutigalugu tigussaasumik ikiuisoqarfinnut inuit angerlarsimaffiitut malittarisassiat aamma atuupput.

Atuutilerera

4. Ilitsersuut tamanut saqqummiunneqarnerminit atuutilerpoq.

Isummerfimmi aamma naleqartitsinermi tunngaviit

5. Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi aalajangersakkanut tunngavigisaq tassaavoq inuit ataasiakkaat innarligassaannginnerat, ataasiakkaat tarnimikkut piginnaasaqassusiat apeqqutaatinnagu. Taamaattumik inuup kiffaanngissuseqassusia pillugu najoqqutarisaq isummerfimmuut tunngatillugu, aamma inatsisilerinermi aallaaviuvoq. Najoqqutarisaq taanna inatsisini tunngaviusuni § 71-mi inatsisitigut toqqammaveqarpoq, saniatigut Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europamiut Nalunaa-rutaanni akuerisaalluni, soorlulusooq Inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni ilaalluni.

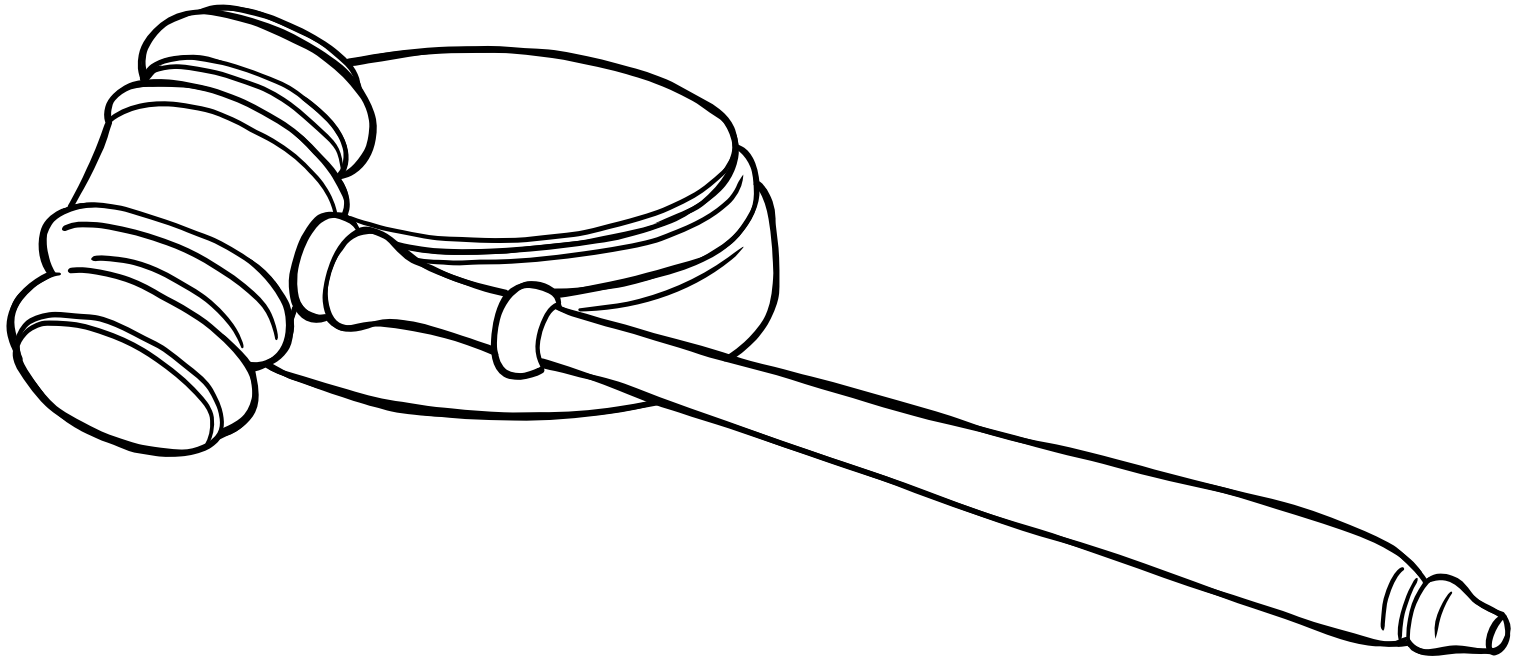
Aalajangersakkanut pingaarnertut siunertaq tassaavoq inunnut tarnimikkut piginnaasakitsunut inatsisitigut isumannaallisaanerup annertusinissaa, tassalu inunnut tarnimikkut piginnaasakinnermik malitsigisaanik namminneq inuunerminnik isumaginnissinnaanngitsunut, amerlanertigullu akuersissummik atorsinnaasamik tunnius-saqarsinnaanngitsunut. Aamma innuttaasunik taakkuninnga suliaqarlutik suleqatinut eqimattunut suliamik isumaginninnermut tunngaviusumik malittarisassiat qulakkeerinneqataapput. Taamaalilluni innuttaasunut, aammalu sulinerminni innuttaasunik naapitsisartunut sulisunut inatsisitigut isumannaatsuutitsineq malittarisassiatigut nukittorsarneqarpoq.

Taamaattorli nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaneq pillugu isumaliutaasut kisiisa aallaavigalugit ataasiakkaanik sianiginninneq aalajangerneqarsinnaanngilaq. Pisoqarfinni arlalinni ataasiakkaat ataqqinassusiannik, aamma inooqatigiiffimmi toqqissisimanerannik, soorlulusooq allanik sianiginninnermik – soorlu apparisamik

– sianiginnineq, isumassuinerup qanoq aqqissuus-
saanissaanut tamakkiisumik nalilersuinermi ilaati-
lugit isumaliutiginnissaat attuumassuteqassaaq
aamma pisariaqarluni. Tamatuminnga pisarisa-
qartitsissagaanni allat inummut namminer-
mut isumaginnittuunerat inooqatigiiffimmi
toqqissisimanerup ilagaa.

Taamaalilluni ataasiakkaat inuttut
innarligassaanginnerannik aamma
kiffaangissusiannik ataqqinnineq
tassaavoq akuttunngitsumik immin-
nut aporaattutut sianigisassanik
assigiinngitsunik tamakkiisutut
piviusumik oqimaaqatigiissit-
sineq. Assersuutigalugu inuit
puigortunngortut imaluunniit
inuit ineriartornikkut innarluute-
qartut atisalersoratik angerlar-
simaffimminnit anigaangata,
imaluunniit tunngaviusumik eqqi-
luinnissaq pinaaffigissappassuk
tamanna ataqqinassuseerunnermut
attuumassuteqarsinnaavoq. Taa-
maattumik isumassuinerup qanoq
aqqissuunneqarnissaanut aamma
isumannaarnissaanut tamakkiisumik
oqimaaqatigiissitsinermi ataqqinassuseq
pillugu isumaliutit ilaasinnaapput. Taamaat-
torli ataasiakkaat atugarisaannik piviusumik
nalilersuineq aallaavigalugu sianigisassanik
assigiinngitsunik tamakkuninnga tamakkiisumik
oqimaaqatigiissitsinikkut tamatigut pisassaaq.

Pisoqarfinni aalajangersimasuni taakkunani isummernia-
leraanni piaartumik paasinarsissaaq naleqartitat assigiinngitsut
taakku "imminnut aporaassinnaasarnerat". Soorlu "pisoqarfinni inut-
tut eqqiluisaarinertut" taaneqartartuni pissaanermik atuilluni nanginik
taarsiisoqarpat tamanna nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaanermik
sianiginninnermut naleqqiullugu pineqartup ataqqinassu-
sianik sianiginninnerup pingaarnertut nalilerneqarne-
ranut takussutaassaaq.

Paaqqinniffittut inigisamit imaluunniit assingusumit aninissaanut innuttaasup anner-tuumik aamma atajuartumik piginnaasakitsup killilernera taamatuttaaq nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmut akulerunnerussaaq, aammali pineqartup inooqatigiiffimmi toqqissisimassusianik qulakkeerinerusinnaalluni.

Taamaalilluni pissaanermik atuinermi sianigisassanik imminnut aporaattunik arlalinnik oqimaaqatigiissitsineq akuttunngitsumik pineqartarpoq. Taamaattumik sianigisassat assiginngitsut tamakku, aamma aalajangiussinerit artornartut pillugit ammasumik oqa-loqatigiinnissamik periarfissiisutut ilusilimmik sulisut pisortallu isumassuinissap qanoq aaqqissuussinissaa, tamannalu pillugu aalajangiussaqaqtarnissaat pingaartuuvoq.

§ 1 malillugu pitsaanermik atuinerup pinngitsoortinniarnissaa malittarisassiani pi-ngaarpaavoq. Pisoqarfinnili erseqqissumik killiligaasuni arlalinnik pissaanermik atui-neq pingaarnertut malittarisassiamik pinngitsuinerit akuerineqarsinnaagaangat pingaarnertut siunertaq tassaavoq inummik annertunermik ajoqusiinissamut aarleq-qutaasumik, imaluunniit tamatuminnga pinngitsuuisitsiniarluni pakkiinissaq, takukkit §§ 38-43. Taamaattorli pissaanermik atuinermit atatillugu allanik qaqutigoortukkut ataasiakkaat nalinginnartut qanoq issusianik sianiginninneq pineqarsinnaavoq, takuuk pisoqarfinni inummik eqqiluisaarinermi nikitsaaliuisarnerit pillugit § 39.

Inatsisitigut isumannaatsuunermi najoqqutarisat, pissaanermik atuineq pillugu malittarisassiat, aamma inuup kiffaanngissuseqarnerani akuliunnerit allat makkuninnga tunngaveqarput:

- **Isumaginninnikkut perorsaanermik ikiuineq**, tamatigut isumassuineq aamma paaqqinninneq pissaanermik atuineq sioqqullugu salliutinneqartassapput;
- **Annikinnerpaamik akuliunnermut najoqqutaq**, (atsikkutaarinninnermut najoqqutaq) tassalu iluarsiiissutip annikinnerpaamik akuliuffiusup tamatigut pingaarnertut inissisimaffeqassanera;
- **Inunnut ataasiakkaanut najoqqutassiaq**, pineqarluni ataasiakkaat atugaannut pisariaqartitaannullu inuttut kiffaanngissusermi akulerunnerit naleqqussa-gaasarnissaat, soorlulusooq ataasiakkaat pisariaqartitaat allanut naleqqutin-gitsunik akulerunnernik tunngavilersuutaasinnaanatik, soorlu paaqqinnittar-fittut inissiami, ataatsimoorluni najugaqatigiiffimmi imaluunniit assingusumi najugaqartut sinnerinut;
- **Ammasuuneq**, pineqarluni ataasiakkaanut, imaluunniit ilaqutaasunut, imaluunniit nakkutilliisumut aalajangiinerit sorliit aamma sooq aalajangiunneqartarnerinut paasinartuunissaat, soorlulusooq malittarisassiat aamma periutsit atugaasut pillugit ilisimasani innuttaasut pissarsisinnaassanerat;
- **Inatsisini unioqqutitsinnginnermik najoqqutassiaq**, pineqarluni inuttut kiffaanngissusernermi akulerunnermut paatsuugassaangitsunik inatsisitigut tunngavissaqarneq pillugu piumasaat;
- **Piumasaqaatit immikkut ittut**, aalajangiinissamut tunngavissamut aamma naam-magittaalliuteqarnermut aqqutissanut. Kiisalu inatsisitigut isumannaatsuutit-sinerup annertusinera pillugu anguniakkap nassataraa pissaanermik atuineq pillugu, aamma nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaanermi akulerunnerit allat pillugit malittarisassiat ataatsimut katersugaalernerit.

Kapitali 2: Inatsisitigut tunngavik tamatigoortoq

Inatsisini tunngaviusuni § 71

§

Inatsit tunngavik

§ 71. Inuup kiffaangissusia ajortumiitsaaliugassaalluinnassaaq. Danmarkimut innuttaasoq kinaluunniit naalakkersuineq upperisarsiornerluunniit pillugit isumani, nagguigisanilluunniit pissutigalugit, sukkulluunniit namminersorsinnaanermik arsaarneqarsinnaanngilaq.

Imm. 2. Namminersorsinnaanermik (kiffaangissusermik) arsaarneqarneq taamaallaat inatsisit najoqqutaralugit pisinnaavoq.

Imm. 3.-5. ...

Imm. 6. Pillaaniarluni eqqartuussineq atorneqartinnagu namminersorsinnaanermik arsaarinq eqqartuussisunit aalajagigaanngitsoq takornartallu pillugit inatsisunik tunngaveqanngitsoq namminersorsinnaanermik arsaarneqartup taannaluunniit sinnerlugu saqqummiussisup sulissutiginiarpagu eqqortumik iliornerunersoq eqqartuussisunit allanilluunniit eqqartuussisinnaatitaasunit misilinneqaqqullugu saqqummiunneqassaaq. Tamatumani najoqqutassat erseqqinnerusut inatsisitigut aalajangersarneqassapput.

Imm. 7. ...

6. *Inatsisini tunngaviusuni § 71, imm. 1, 1. pkt.-imi inuttut kiffaangissutsip innarlighassaanginnera aalajangerneqarpoq. Oqariaatsimi kiffaangissusiagaanermi ilaapput qanorluunniit ittutut mattussineq imaluunniit paarnaarussineq, sumiiffik kililigaasoq akuersisummik peqarani qimanneqarsinnaanani. Mattussaanermi aamma ilaapput mattussaasoq imaaliallaannaq sumiiffimmik qimannissaanut timini atorlugu periarfissaqannginnerani sumiiffinnik, immikkoortoqarfinnik, il.il. paarnaarsisarnerit.*

Taamaattumik kiffaangissusiagaanermi pineqartarpoq najugaqarfittut neqeroorutaasumi, paaqqinnittarfittut inigisami, imaluunniit assingusumi najugaqartup, aninissaq pillugu kissaateqarnerminik oqaatiginnittup, oqaatsit imaluunniit iliuseqarneq atorlugit aninissaanik pakkersimaneqartarnera.

Aammattaaq Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europamiut Nalunaarutaata aamma Inuit innarluutillit pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaasa inuttut kiffaangissuseqarneq illersugaraat. Kinaluunniit kiffaangissuseqarnermut pisinnaatitaaffeqartoq aamma inuttut isumannaatsuussasoq isumaqatigiissutini takuneqarsinnaavoq.

Aamma pisoqarfiit erseqqinnerusumik nassuiarneqartut arlallit eqqaassanngikkaanni kinaluunniit kiffaanngissusaanik arsaarneqaqqusaanngitsoq takuneqarsinnaavoq. Nappaatinik tuniluuttunik siammarterineq pakkersimaniarlugu, imaluunniit unioqqutitsinani kiffaanngissutsimik arsaarinnineq, unioqqutitsinani inunnik kiffaanngissusaannik arsaarinninnertut pisuni aalajangersimasuni, inunntut tarnimikkut nappateqartunut ator-neqarsinnaassasoq Inuit pisinnaatitaaffii pillugit Europamiut isumaqatigiissutaanni takuneqarsinnaavoq. Kiisalu kinaluunniit tigusarineqarnermigut, imaluunniit allatut tigung-migallarneqarnermigut kiffaanngissutsiminik arsaarneqartoq suliap eqqartuussivimmut suliassanngortinneqarnissaanut pisinnaatitaaffeqarnera atuuttuavoq.

Inatsisini tunngaviusuni § 71-imi aamma Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europamiut Nalu-naarutaanni aamma Inuit innarluutillit pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni aalajangersarneqartutut inuup kiffaanngissuseqarneranik illersuineq tassaangilaq kiffaanngissutsimik arsaarinninnermut tamatigoortutut inerteqqusiineq. Taamaattorli piumasaqaatini arlalinni illersuinerlutut issuseqarpoq, kiffaanngissutsimik arsaarinnineq pillugu aalajangiisoqassatillugu ilaatigut ingerlatseriaatsimi aamma inatsisitigut tunngavigisami, aamma ilaatigut kiffaanngissutsimik arsaarinnineq pillugu aalajangiussaqaarnissamut nakkutilliinnermut aallartisarneqartussami.

Taamaalluni kiffaanngissutsimik arsaarinnineq taamaallaat inatsimmik tunngaveqarluni pisinnaasoq inatsisini tunngaviusuni § 71, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq. Inuttut kiffaanngissuseqarnermi aamma nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmi akulerunnissamut toqqammavimmut assersuut – pinerluttunik eqqartuussisoqarfiup avataani – tassaavoq tarnimikkut nappaatilinnik nammineersinnaajunnaarsitsineq allatigullu pinngitsaaliissummik iliuuseqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat.

Inooqatigiiffimmi najugaqarfittut ilutsimik inuup anissaanut pakkersimaarinninnermut toqqammavissaq aamma tassaasinnaavoq najugaqarfittut ilutsimi isumannaallisakkami najugaqarnissamut eqqartuunneqarneq.

Isumaginninnermik suliassaqaarfiup iluani inersimasut tungaannut kiffaanngissutsimik arsaarinninnernut ilutsinut sorlernerut unioqqutitsinani aallartisaasoqarsinnaanersoq, aammalu iliuuserisat aallartisarinnissaannut piumasaqaatit sorliit atugarinissaat pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi imm. III-mi tamakkiisumik nalunaarsorneqarput.

Ilaqutaasunik imaluunniit allanik ilanngussuinerit

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§34. §§ 38-42 naapertorlugit kommunalbestyrelsip aalajangiinerinut tunngavittut tulliuuttut pigineqassapput:...

4) pineqaatitut eqqarsaatigineqartut pillugit ilaqquttat taamaattoqarpallu nakkutiliisup oqaaseqaataat.

7. Ikiorsiinermik tunniunneqartussamut sapinngisamik pitsaanerpaamik tunngavisap pissarsiarinissaata pisariaqartuunera aalajangersakkap erseqqissaavigaa. Taamaattumik aalajangiinermik ingerlatarisami pineqartumut qanimut ilisimasaqartut ilaqutaasut, imaluunniit allat ilanngunnissaat pingaartuuvoq. Assersuutigalugit tassaasinnaapput aapparisaq, najugaqatigisaq, qatanngutit, meeqqat, nakkutilliisoq, allalluunniit tassunga qanimut attaveqartut, tassannga nalunngisaqarluartut, pineqartumut qanimut atassuteqartuusut, aammalu pineqartup soqutigisaanik isumaginnissinnaasut. Taamaattumik inunnik allanik, pineqartup soqutigisaani ilanngunneqarsinnaasunik/isumaginnissinnaasunik peqarnersoq kommunalbestyrelsip nakkutigissavaa. Pineqartup nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaanerani taasuma, imaluunniit ilaqutaasut, tigusaqartinnagu/-git pineqartumik isumassuinerup aaqqissuunnerani taakku, imaluunniit ilaqutaasut, ilanngunneqarnissaat pineqarpoq.

Pissaanermik atuineq – inuttut nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmut akulerunneq

8. Inuttut kiffaanngissuseqarnerup innarlitsaaliugaanera pillugu najoqqutarisaq kiffaanngissusiigaanermut aqqutissamut, aammalu inuttut nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmut akulerunnermut inatsisiliivoq. Taamaalilluni inuit ataasiakkaat angalanissamut kiffaanngissuseqarnerannut, aamma avatangiisunik nalinginnarmik attaveqarnerannut illersuisoqarpoq.

Nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmi timi atorlugu akulerunneq tassavoq innuttaasumut piviusutut neqeroorutaasumut, imaluunniit kaammattuuteqarnermut iliuseqarfigineqarnerminut pinaasertumut, imaluunniit iliuseqarfigisaqanngitsumut suliaqarfigisatut akulerunneq.

Akuersineq pillugu oqariaaseq

9. Inuttut kiffaanngissutsip innarlitsaaliornissaa pillugu najoqqutassap nassataraa isumaginninnermi malittarisassiatut katersat malillugit ikiuisarnerit aallaaviatigut pineqartup ikiorneqarnissaminik paasinnissimanissaanik tunngaveqartinnissaat.

Akuersinerup atuussinnaassusaanut iliuuserisap, imaluunniit pinngitsuuisitsinerup akuerineqartup suliarinera sioqqullugu taassuma pigineqarnissaa tunngaviuvoq. Pineqartup akuersinerup sunik nassataqassanerani paasisaqarnissaa tunngaviuvoq. Taamaattorli taamaallaat taanna akuersissuteqartoq akuersissummik paasisaqartuusutut oqaatigineqarsinnaaneranut assut pingaernerutitanik malittarisassianik inissiisoqarsinnaavoq, tassalu pineqartup akuersissuteqarnerminut tunngatillugu piginnaasaqassusia.

Ukioqassutsip killissaanik aalajangersimasumik inissiisoqarsinnaanngilaq, aamma ataasiakkaat piginnaasaqassusiannik nalilersuineq inuup timimigut aamma tarnimigut qanoq issusianik piviusumik nalilersuisarnermik tunngaveqarpoq. Apeqqut tassaavoq ataasiakkaat ineriartornerannik aamma naliliisinnaanerannik tunngaveqarluni pineqartup nammineq, aamma allat, iliuusaasa kingunerisinnaasaannik naammattumik paasinnittuunerani naatsorsuteqartoqarsinnaanersoq. Qaangingassaanngilluinnartunik killeqarfissanik inissiisoqarsinnaanngilaq, iliuuserisap suussusianik aamma sakkortususanik nalilersuineq aamma aalajangerneqartarmat.

Akuersissutip pinngitsaaliinermi imaluunniit peqquserlunnermi anguneqartup atorsinnaannginnerata sianiginissaa pingaartuuvoq. Akuersissuteqarneq tassaavoq iliuuserisap ingerlanneqarsinnaanera pillugu paatsuugassanngitsumik imaluunniit oqaasertalernagu nalunaarneq.

Taamaalilluni akuersissut atorsinnaasoq imatut iluseqarsinnaavoq:

- Erseqqissumik akuersineq, tassani iliuuserisamut pineqartumut paasinnittuunermik erseqqissumik oqaatiginnittoqarluni. Tamanna allatigut imaluunniit oqaaseqarnikkut pisinnaavoq.
- Oqaasertalernagu akuersineq, tassani ataasiakkaat kalerriutaasa aamma pissusilersornerisa ilusaasigut akuersissuteqartoq paasinneqassalluni. Inunnut tarnimikkut piginnaasakitsunut tunngatillugu inummik pineqartumik ilisimasaqarluarnissaq piumasaqaataavoq.
- Iliuseqartoqarani akuersissuteqarneq anguneqarsinnaanngilaq.

Inunnut tarnimikkut piginnaasakissuseqartut sianissutsimikkut annertusiartortutut atugarilersimasaattut sanngiillinerup (pui-gortunngornerup) malitsigisaatut inunnut kalerrisaarutitut aamma sumiiffissiuutitut aaqqiissutinik atuinerit pisoqarfinni iliuseqartoqarfionngitsuni pissaanermik atuineq pillugu aalajangiussinnermut immikkut ittutut malittarisassiani taakkunani ilaatinneqanngillat.

Naak pineqartoq iliuserisamut akerliliinngikka-luortoq innuttaasoq kissaatigisaminik takutitsi-sinnaanngikkaangat pisoqarfinni allani, tamanna pisinnaasimassagaluarpat innuttaasup akuersis-suteqassasutut naatsorsuutigineqarsinnaaffi-gisaani, akuersissut atorsinnaassanngilaq.

Inatsimmi § 34 aamma § 36-mi aalajanger-sakkat eqqumaffigineqarnissaat pingaar-terqarpoq. Pissaanermik atuinerup akue-risaanissaanut pisoqarfinni arlalinni kommunalbestyrelsip aalajangiisinnaa-nera sioqqullugu paasisutissat sorliit pigineqassanerinit § 34-mi piumasaaqate-qarpoq.

§ 36, imm. 1 malillugu § 37-mi piumasaaqat tassaavoq kommunalbestyrelsimit Ilaquta-riinnermut Naalakkersuisumut inassuteqaatip paasisutissanik sorlernik imaqassanera, taman-na innuttaasoq akuersitinnagu najugaqarfissatut neqeroorummi aalajangersimasumi taassuma naju-gaqalersinnissaa pillugu Naalakkersuisup aalajangi-i-sinnaanissaanut tunngalluni. Tassani ilaapput iliuseqar-figiniarnerini pinaasernerit aamma iliuseqannginnerit.

Kapitali 3: Pissaanermik atuineq - Perorsaanermut ilitsersuut

Aallaqaasiut

10. Pissaanermik atuineq qaqutiginnakkut atorpeqartussaasassaaq, aammalu isumassuinermut, paaqqinninnermut, aamma isumaginninnikkut perorsaanermi ikiu-nermut taartaanngisaannassalluni. Isumassuineq tassaavoq, tassaassaarlu, pingaar-nerutitassaq – allanummi pissaanermik atuineq assorsuaq akulerunneruvoq, taamaat-tumillu sapinngisamik pinaveersinniarneqassaaq.

Perorsaariaatsimi inassuteqaatit ilaat kapitalimi matumani nassuiarneqarput. Kapi-tali tassaanngilaq inernerisassat allattorsimaffiat, taamaattorli inunnik annertuumik tarnimikkut piginnaasakitsunik suleqateqarniarnermi sulisutut tamatigut akunnattoo-rutinik, aamma isumaliutinik isummerfigisassanik tamakkuninnga takussutissiisoq. Akunnattoorutit aamma isumaliutit qaqugukkut isumassuinerup ikiorsiissutaanissaa-nut pisussaaffeqarnera pillugu oqallinnermik pitsanngorsaaqataasinnaapput.

Inunnik tarnimikkut piginnaasakitsunik suliaqarnermi taakkununnga namminneq isu-magisinnaajunnaartunut isumassuisoqarnissaaq pillugu tamatigoortumik isummanut tunngasutut naatsorsuuteqartoqartarpoq, taamaalillutik inuit taakku pisussaasaminnik inooqatigiiffimmi toqqissisimaffimmik aamma ataqqinassusermik angusaqassammata.

Inummik, soorlu assut puigortunngortumik, imaluunniit tarnimigut innarluuteqartumik, ikiorserneqarnissaminnik pisariaqartitsinerminik paasisimanninngitsumik, imaluunniit takussutissiisinnaanngitsumik pisarialittut ikiorserneqarnissamik aamma isumassor-neqarnissamik amigaateqarnera iliuuseqarfiginagu isigineqaannarsinnaanngilaq. Suli-sut namminneq isumaat pinnagit pineqartup nammineq naleqartitatut katersaataasa, pisariaqartitaasa, aamma oqaluttuassartaasa aallaavigineqassanerisa sianiginissaat tassunga atatillugu pingaaruteqarpoq.

Perorsaanermi najoqqutassat

11. Periutsit, imaluunniit sakkussat nalinginnartut pinngitsaaliinertut isigineqartut atorlugit inuttut kiffaanngissuseqarneq killilerneqaraangat tamanna taamaallaat pisoqarfimmi tassani inummut kiffaanngissuseqarnerup inummut tassunga imaluun-niit allanut iluarsisassaannngitsutut ajoqusiinissaa imaluunniit ajoqutaanissaa pillugu missiliuinermik tunngaveqarluni pisinnaavoq.

Inuttut kiffaangissuseqarnermi akuliuttoqartarnerseq pillugu isummerneq ataasiakkaat namminneq aalajangiisinnaassusianik sianiginninnerup, aammalu pineqartup imminik imaluunniit avatangiisunik ajoqusiissannginneranik sianiginninnerup oqimaaqatigiissittuarnerinik tunngaveqarpoq, aammalu ataasiakkaat immikkut ittutut pisariaqartitaat malillugit naleqqussagaasunik ikiorsiisoqarsinnaasassanera sianigineqas-salluni.

Missiliuineq tamanna tassavoq sulisunut suliassani sapernerperpaat ilaat, tassanili ataatsimoorussatut aallaavigisaq tassaavoq innuttaasunut sanngiinnerpaat ilaannut isumassuinerup qulakkeernissaanik siunertaqarneq.

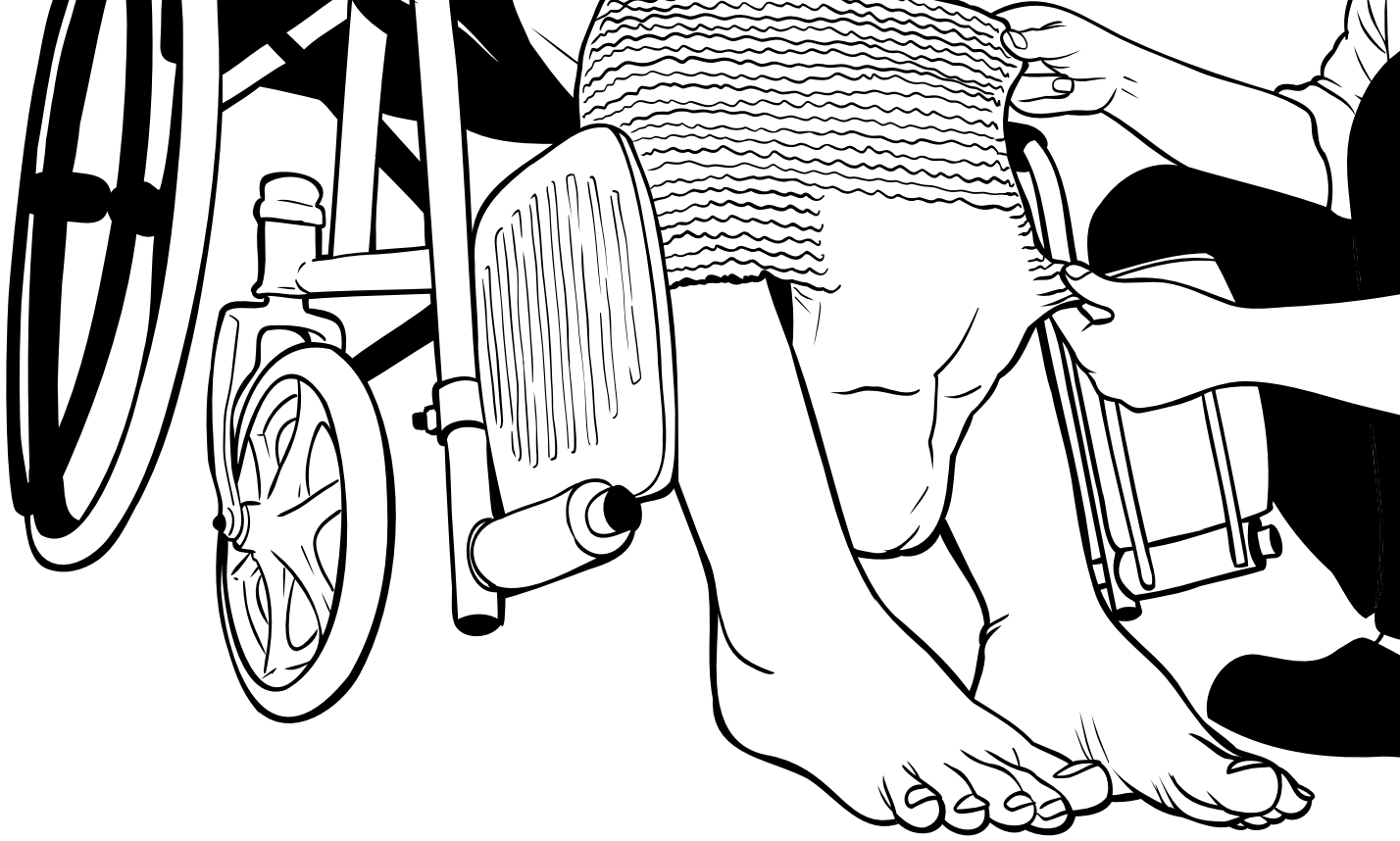
Inuup nammineq isumaginissaminut piginnaasaqassusia killup, imaluunniit ilorraap tungaanut kukkusumik naliliiffigineqassappata pisoqarfiup siulliup nassatarisinnaavaa pineqartup imminik imaluunniit allanik ajoqusiinera, aappaata pisoqarfimmi pisariaqanngitsumik nammineersinnaajunnaarneq nassatarisinnaallugu.

Annertuumik tarnimikkut piginnaasakitsunut inunnut ikiuinissap paasineqarneranut, aaqqissuunneranut, aamma isumagineranut aallaavigisaq tassaavoq taakku inuiaqatigiinni inuttulli allatut tunngaviusutut pisariaqartitsinernik, pisinnaatitaaffinnik aamma pisussaaffeqarnernik peqarnerat. Ulluinnarnili inuunermi atugarisani amerlasuuni inuit taakku qaqutiguunngitsukkut ikiorneqarnissaminnik pisariaqartitsisuusarput. Kikkut tamarmik inuttut ataqqinaammik ilusilimmik misigineqarfiunissaminnik, aamma isumagineqarnissaminnik pisariaqartitsipput.

Napparsimasut napparsimmaviit torsuusaanni inissinneqaraangata, imaluunniit uffarfiliarniarluni najugaqatigiiffimmi torsuusakkut issiavimmi assakaasulimmi inummik atisaqarpiannngitsumik ingerlatarinerani attugassaannnginnerminnik killeqarfigisaminnik nungusaasoqartarnera amerlasuut misigissavaat. Aamma tamanna najugaqartunik allanik ikiuiniarluni isumaginninnermik sulianut tunngasutut iliuuserisap iluaniippoq, taamaalilluni assersuutigalugu taakku killeqarfigisaannik innuttaasup assut puigortunngorsimasup qaangiissannginneranut tunngasinnaalluni. Taamaattumik pisoqarfimmi pineqartup immaqqa nammineq ajoquusiinnerminik ataatsimut isiginiffigisinnaanngisaani najugaqartup allap najugaqarfigisaanit innuttaasup pineqartup assut puigortunngorsimasup qinnuiginissaa – aamma pisariaqassappat nalinginnartut timaatigut ikiuinikkut ingerlannissaa – pissaanermik atuinnermut malittarisassiat avataaniippoq, aammalu isumassuinnermik ikiuinissamut sianigisaqassutsip iluaniilluni.

Nikassarpasissumik iliuuseqarneq tassaangilaq oqariaaseq ajornaatsoq aamma paatsuugassaannngitsoq, taamaattorli inuit amerlanerpaat namminneq sunik akuersinnaanerminnik, aammalu avatangiisut tungaanit piumasaqannginnerminnik erseqqingaatsiartumik sianginnissuseqartuupput.

Kikkulluunniit namminneq inuttut sumiiffigisaminnik allat imaaliallaannaq isersinnaasarnissaat iluarinartinnaviangilaat. Nammineq inigisami, imaluunniit perusersartar-

fimmi akornusersorneqarnissaq ornigisaaneq ajorpoq, namminerlu inigisamut arlaat iserniaraangat taakku kasuttoqqaartarnissaat minnerpaatut atugaasariaqarpoq.

Allat najuunneranni atisaajarnerup, imaluunniit atisaqarani saqquminissap nikanarsaa-taasinnaanerata, imaluunniit tamaaniingitsutut ittutut nammineq pilluni oqaluttoqar-tarnerata, imaluunniit imminut nikanarsarpasittutut imaluunniit "meerarpaluttutut" oqaluunneqarnerit ajorineqassannginnerannik isumaqartoqarnaviarunangilaq.

Oqariaatsimut nikanarsaarpasittumik isumagineqarnermut malittarisassianik peqan-gilaq, namminerli atugarinissaanik nuannarisarinngisamik allat taamatut ittumik atu-gaqartingisaannarnissaannik tungaviusutut malittarisassiaq malikkaanni kukkuner-nik iliuuseqarnissamut periarfissat annertuumik killilerneqassapput.

Inuttut ataqqinniffiuneratut imaluunniit taama ittuunngitsutut misigineqarnera pil-lugu pisoqarfimmik ataasiakkaat misigisarisaasa ilusaata aalajangiisuunera tamatigut sianigineqartariaqarpoq.

Tassalu innuttaasoq pisoqarfimmik allatut paasinnissappat naammaginatut ataq-qinassutsip inissisimaffigisaa malillugu sulisup nammineq iliuuseqarnerminik isuma-qarnissaa naammangilaq. Innuttaasumik nalunngisaqarneq atorniarneqassaaq, aam-malu nalunngininneq tamanna aallaavigalugu pisoqarfimmik naliliiniartoqassalluni.

Tamatuma kingorna erseqqissaaffigisanik periarfissat aamma sianigisassat naliler-neqartariaqassapput. Tamanna imaaliillaannaq aalajangiiffigisassaangilaq, tamak-kiisutulli piviusumik oqimaaqatigiissitsinissaq misilinneqartariaqarpoq. Ingerlatsiner-

mi tassani allat aamma eqqortuusutut isumaqarfigisassaannik aalajangiussinermik toqqagaqarnissap sianiginissaa aamma pingaartuuvoq.

Tassalu inuit allat katerisimaaqatiginerini aallaavigisaq tamatigut tassaavoq nammineq atugarinissaannik nuannarisarinngisanik allat iliuutsinik taama ittunik atugaqartittariaqannginnerat. Inersimasut assut tarnimikkut piginnaasakitsut tamatigut piginnaasarisaaq apeqqutaatinnagu inuttut inersimasutut ittuutillugit peqatigineqartassapput.

Taamaattumik inuit akornanni illua'tungeriilluni ataqqinassutsip aamma ataqqininnerup tunngavigai inunni peqatigineqartuni taakkunani misigisaqarnermi tunngaviusuni misigissutsinik aamma isummanik tamakkuninnga naammaginaratumik nalunngisaqarnissaaq aamma paasisaqarnissaaq. Ataqqinassuseqartillugu peqatigiit tarneq qaqutiguunngitsukkut pisoqarfinnik sakkortusiartortunik pakkiisinnaasarpoq.

Kikkut tamarmik misigisaminnik aamma pakatsinerminnik takutitsinissartik pisinnaatitaaffigaat. Allanut ulorianartortitsisutut iluseqartumik sakkortussusilimmik taman-na pissappat soorunami naleqqutinngilaq, aammalu taamaalilluni avatangiisut pissaanermik atuineramik nassataqarsinnaasumik iliuuseqarnissamut pinngitsaaliisissavai.

Taamatut pisoqarfinni tamanut iluarsiiissutissanik peqanngilaq. Perorsaanikkut suli- niut siullertut aamma pingaarnertut tassaavoq pisoqarfinnik taama ittunik pinngit- soortitsiniarnissaq, ilaatigut aaqqiagiinnginnerit pinngortarnerinut tamatigut pat- sisissaqarneranik tunngavigiusutut malittarisassiaq aallaavigalugu. Pisoqarfinni amerlanerpaani patsisaasoq tassaasinnaavoq inuup aamma avatangiisut akornanni sunniivigeqatigiinnerit, imaluunniit attaveqaqatigiinnermi paatsuuisoqarnerit, ima- luunniit nammineq paasineqannginnerit.

Attaveqaqatigiinneq ajortunngorpat, aamma tusaaneqarani imaluunniit paasineqarani misiginnittoqarpat kamassaqarnerup takussutiginnissaa kiserngorukkajuttarpoq. Inuup pissaaneruttutut, pakatsinertut aamma isumatsannertut misigisaanut nakuuserneq takussutaagajuttarpoq.

Inuit allat suliaqarfigineranni tamatigut isummerfigisassanik isumaliutinik aamma akunnattoorutinik amerlasuunik peqartuartassaaq. Illua'tungaatigut pineqartup kis- saatigisaanut sammivimmi tassani inuup iliuuseqarnissaanut sulisoq inissaliissaaq. Aappaatigut kissaatigisat sorliit piviusunngorsinnaaneri, aamma ineriartornermut inissap qanoq pilersinnissaa oqimaaqatigiissinneqassapput. Tassaavoq oqimaaqati- giissitsiniarnikkut aqcutissaq sapernartoq, taamaattuartussatut sulianut tunngasutut ileqqorissuunissamik, oqaloqateqarnissamik isumaliuteqarnissamillu pisariaqartit- sisooq.

Sulisutut akunnattoorfimmuut inissittoqartarpoq. Illua'tungaatigut inuup taassuma kiffaangissusia aamma nammineq aalajangiisinnaanera ataqqineqassaaq, aappaati- gut isumassuineq ikiorsiissutaassalluni. Taakku imminnut akerleriittutut misigineqar- sinnaapput.

Sulisutulli qanoq iliuuseqarnissamik aalajangiineq sioqqullugu isumaliuutinik assigiin- ngitsunik iliuuserisinnaasaqarpoq.

Siullertut iliuuseqarnissamut periarfissat assigiinngitsut pigisat isumaliutigineqar- sinnaapput. Assersuutigalugu piffissap ingerlanerani qanoq pisoqarnissaq utaqqi- maarneqarsinnaava? Pineqartumut allatut attaveqartumut sulisumut suliassamik tunniussisoqarsinnaava? Iliuusissatut periarfissanik assigiinngitsunik amerlasuunik peqarajuttuuvoq, iliuusissatullu periarfissanik sorlernik nammineq peqarnerit siuller- tut aalajangiiffiussannginnerat pingaartuuvoq.

Aappaatut nammineq suut iliuuserineqarnissai pillugit isumagisanik erseqqissaaniar- nissaq misilinneqarsinnaavoq. Piviusutut pineqartup pisariaqartitai, imaluunniit nam- mineq pisariaqartitanik aallaaveqarluni pisoqarfimmik nalilersuisimaneq pillugu mi- sissuiniarluni taamaaliortoqassaaq. Soorlu eqqiluisaarneq pineqassappat tassaappat nammineq killissarisat qaangerneri, imaluunniit tassaava ajornartorsiut iliuuseqarnis- samut aallaavigineqartariaqartoq?

Ikiuinerup pingaarnertut siunertaa tassaavoq inuit ataasiakkaat inuunermik inuuffigissallugu naleqartumik periarfissaanik annertusaanissaaq. Taamaattumik ataasiakkaanut atorneqarsinnaasunik toqqammavissanik pilersitsillunilu atugassiinissat, imaluunniit toqqammavigisat pisariaqanngitsumik annikillisisinnginnissaanik isumaginninnissat pillugit suliatigut pikkoriffigisatut iliuuseqartarnernut tunngasuupput.

Qaqugukkut isumassuinermi sumiginnaanerup pinngortarnera pillugu oqallinnermi paatsuugassanngitsunik akissutissaqanngilaq, taamaattorli inunnut imminnik isumaginnissinnaanngitsunut qaqugukkut isumassuinermik ikiuinissamut pisussaaffeqarnerup, taamaalillutillu ataqqinassulittut inuuneqarnissaanik isumaginninnissamut, aammalu imminnut ajoqusernissaminut atugassinneqassannginnerannut oqallinnissat pisariaqartinneqartuassapput.

Assersuut 1

12. Pipaluk tassaavoq arnaq utoqqannguaq peqqiilliornini pissutigalugu ulloq unuarlu paaqqinnittarfimmi najugaqartoq. Pipalup nerisassat mamarisani nerissallugit paasivai, tassa arferup neqaa siatsivimmi siataq, uanitsuligaq aamma rødkålilerlugu miserartalik. Nerereermat atisaasa aamma nangiata taarsernissaat pisariaqarsimapput, kisiannili tarnimigut pissusia, aamma tunniutiinnarusuttannginnera pissutigalugit sulisunit atisalersortinnissaaq, aamma nangimi taarsertinnissai piumanngilai. Arlaleriarlutik sulisut oqaloqatiginiartarsimavaat, aammalu nangiata taarsernissaanik akuersitinniartarlugu, tamakkuli kinguneraat kamalerneru, suaartarnera aamma nilianera.

Sulisut qanoq iliussappat?

Pipalup nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaanera sulisup ataqqissavaa, imaluunniit sulisut nangit taarsissanngippatigut isumassuinermik sumiginnaanerua?

Pinngitsaalilluni nangip taarsernissaa sulisut pinngitsaaliinikkut atulersissavaat?

Pisoqarfimmi taama ittumi aamma piffissaaq sivisoq ingerlassagaluarpat nangip taarsinnissaanik utaqqisitsinikkut arlaannik pisoqassanersoq sulisup Pipalumik nalunngisaqarnini aallaavigalugu nalilissavaa. Matumani ataqqinassutsimut naleqqiullugu nammineq aalajangiisinnaaneq oqimaaqatigiisinneqassaaq. Aamma nangit taarsernissaanut sulisup allap pikkorinnerunera nalilernerqarsinnaavoq, taamaalilluni Pipaluk eqqississammat, aammalu pingitsaaliinani nangeq taarserneqarsinnaalluni.

Sulisut isumaannik, aamma sulianik ingerlatseriaasiannik sianiginninneq pinnagu innuttaasumik sianiginninneq aalajangiisuvoq.

Pipalumik sianiginninnermi pingaartoq tassaavoq taassuma nammineq aalajangiisinnaassusia eqqarsaatigalugu isumassuinnermik pisussaaffigisap naliliiffiginissaa.

Assersuut 2

Hr. Andersen ullut arlerlugit neriumangilaq aamma imerusunngilaq.

Sulisoq qanoq iliussava?

Hr. Andersenip nererusunnginneranut aamma imerusunnginneranut assigiinngitsunik patsiseqarsinnaavoq. Taamaattumik patsisaasup nassaarinissaa pingaartuuvoq.

Pisoqarfimmi tassani, aamma amerlasuuni allani suliap tulluurtutut iluseqartillugu aaqqissuunniarnera perorsaariaatsikkut ajugaaffiginiassaavoq. Hr. Andersen nerinissamut aamma imernissamut kaammattorneqarsinnaanngippat hr. Andersenip sooq nererusunnginneranut peqqissutsimmut tunngavissaqarnerata misissornissaa attuumassuteqarsinnaavoq aamma pisariaqarsinnaavoq. Taamaattumik nakorsamit ikiorserneqarnissamik, imaluunniit attuumassutilittut allamik ikiorserneqarnissamik isumaginnissannginneq tassaassaaq isumassuinnermik sumiginnaaneq.

Pisoqarfimmi tassani inooqatigiiffimmi toqqissisimanermik, tassalu tamatumingga pisariaqartitsissagaanni allat isumaginnittarnissaannik sianiginninnissap nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaanermik sianiginninnerup oqimaaqatigiissinnissaa aamma pineqarpoq.

Pilersitat toqqissisimanermik pilersitsisut tamatigoortut

13. *Inuit ilaasa tarnimikkut piginnaasakitsut misigisanut tunngasutut avatangiisunik malugisinnaasaqartarnerat atuuttuuvoq, isumaliortaatsikkulli tamakkuninnga nalunaarsuinissamik sapersaatteqarsinnaasarput – imaluunniit taamatut iliorsinnaavittaratik. Taamaattumik toqqissisimaneq aamma ataqqinassuseq aalajangiisumik pingaarnerutillugit inunnut taakkununnga perorsaariaatsimut, isumassuinnermut aamma paaqqinninnermut tunngasunik iliuuseqarnissaaq pisariaqarsinnaasarpoq.*

Taamaattumik pineqartumik sapinngisamik annertunerpaamik sulisut taakkuinnaasarput ikiuisarnissaat pingaartuuvoq. Pissaanermik atuinerup pinngitsoortinnissaa pillugu ataasiakkaat pisoqarfinni aalajangersimasuni sooq eqqissisimajunnaartarnerannik paasinninneq aalajangiisumik pingaaruteqarsinnaammat sulisoq imaluunniit sulisut tamakku inunnik taakkuninnga sammisallit taakku qanga inuunerannik, ileqqunik aamma ilaqtanik aamma ikinngutunik sunniivigeqatiginerinik ilisimasaqarnissaat assut pingaaruteqartuuvoq. Assersuutigalugu allattaavittut ittut, imaluunniit ilaqtanik

assilisanik imalimmik atuakkat, aamma nalunaarsuutitut annikitsutut ilusillit inuuneranik nassuiaataasut ataatsimoorussatut najoqqutassatut toqqammavissatut assut ikiuutaasinnaapput.

Tamatigut aqqa atorlugu inuk saaffigisariaqarpoq, aammalu ataasiakkaat isumassuisutut inuup, imaluunniit inuit isaasigut toqqarlugu isigalugu attaviginiartassavaat, aammalu aalariaatsit arriitsut atortassallugit. Ataasiakkaat isummakkut pissusaannut timi atorlugu attaveqarneq aamma piffissaqarluarneq aalajangiisuusarput, taamaalillutillu ullut atukkat pillugit suleqatigiinnertut ingerlanneqarsinnaanerannut aalajangiisarlutik. Taama ittumik iliuuseqarnermi nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmut akulerunnissaq pinaveersinneqarsinnaavoq, imaluunniit pisariaqartitsinermik annikillisaasinnaalluni.

Innuttaasup sumiinnerminik paasinnittasianut, taamaalillunilu toqqissisimasutut misigineranut najugaqarfigisap ilusilersornera aamma pingaartuuvoq. Najugaqarfigisap sapinngisamik paasi-uminartumik aamma pisariunngitsumik ilusilersornera, soorlu aamma qalipaartilersornera innuttaasut ilaannut pingaartuusinnaavoq. Pisoqarfinnili tamani najugaqartup taassuma najugarisamini angerlarsimaffeqartutut misiginissaanut najugarisap aqqis-suunniarnissaa aalajangiisuusarpoq. Najugarisat tulluartut assersuutigalugit ataatsimoorluni najugaqarfittut, imaluunniit imminnut qanillutik inissiatut mikinerusutut, taakkununnga atatitanik ataatsimoorfittalittut aqqissuunneqarsinnaapput. Namminersuutigisamik, aamma nammineq toqqagarisamik inuunissamut innuttaasup periarfissaanut ilusilersuinerit inissimaffiillu pingaaruteqarsinnaapput, aammalu assersuutigalugit najugarisami nikitsaaliuinissamut inummut kalerrisaarutininik imaluunniit sumiiffissiuutininik aqqiissutinik atuinissamik pisariaqartitsinermik sunniisnaallutik.

Pisoqarfinni aalajangersimasuni suut eqqortuusut aamma kukkusuusut pillugit malittarisassianik aalajangersuisoqarnera apeqqutaatinnagu pisoqarfinni tamani akissutiniq eqqortunik tunniussaartoqarsinnaanngilaq.

Assersuutigalugu assut puigortunngornertik pissutigalugu namminneq isumaginnissinnaanngitsunik, ilanngullugu inuit taakku inatsisitigut isumannaatsuutinnissaannik, kiisalu sulisuusut inatsisitigut inissisimaffiinik sianiginninnermik erseqqissaaniarluni inunnik assut tarnimikkut piginnaasakitsunik piviusutut tigussaasutut suliaqarnermut inatsisitigut "iliuuseqarsinnaaffigisamik" tassannga malittarisassiat erseqqissaasinnaapput, kisiannili sulianut tunngasunik aamma ileqqorissaarnissat pillugit oqallinnissanik pisariaqartitsinerit malittarisassiat taarsersinnaanngilaat.

Ulluni atugarisani sorpassuit, soorlu inuk taanna soqutiginnagu iliuuseqartarnerit, anertuallaanik piunasaqaateqarnerit, pisoqarnermik paasisaqannginnerit, imaluunniit nammineq najugaqatiginissaanik toqqarsimanngisanik inunnik najugaqateqartariaqarnerit nassatarisinnaavaat aaqqiagiinnginnerit pinngorneri, ilanngullugillu kamassaqaartutut pissusilersornerit.

Inuup iliuuseqarneranut tunngavigisanik ataqqininnissaq aamma soqutigisaqarnissaq pillugu piunasaqaataasup saniatigut sulisumi tunngavigisassaq tassaavoq ammasuunissaq aamma tusarniaanissaq. Assut tarnimikkut piginnaasakillutik inuit ilaat oqaatsinik atuisinnaanngillat, imaluunniit taamaallaat killilimmik atuisinnaapput, taamaattumillu kissaatigisat aamma isummat allatut ilusilittut saqqummiunneqartarput. Pineqartup oqaatigisimassappagu, imaluunniit allassimassappagu tamanna soorunami taamatorpiaq isigineqarlunilu aamma ataqqineqassaaq. Pissaanermik atuinermik kinguneqarsinnaasunik inuk assut misigissutsimigut saqqummiussaqaarfiini pisoqarfiit amerlasuut qaqutigunngitsukkut pineqartup pisoqarfinnut pinngitsaalisimaneratigut, imaluunniit pineqartup piunannigisaanik iliuutsinik isumaginnitsinneratigut aallartitartarput.

Taamaattumik ataasiakkaani piginnaasakinnermut taarsiissutitut periaatsit pillugit attaveqaqatigiinnermi piginnaasaqarneq, aamma takutinniakkanik paasisaqarneq tassaapput tunngavissat pingaarutillit aamma pisariaqartut.

Kapitali 4: Oqartussaasut ilusilersugaaffii il.il.

Oqartussaasut ilusilersugaaffii aamma oqartussaasut suliaqarneri

14. Iliuserisanik imatut ilusilinnik atuinisaaq pillugu aalajangiinissamut kommunalbestyrelse piginnaasaqarpoq:

- pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi §§ 41-42 malillugit kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutit, aamma immikkut ittutut matunik ammaassutit,
- inatsimmi § 39 malillugu eqqiluisaarineramik pisoqarfinni nikitsaaliuinerit,
- inatsimmi § 43 malillugu najugaqarfimmi anitsaaliuinerit, aamma
- § 40 malillugu annoraaminernik ujatsiutaasanik atuinerit,
- inatsimmi § 36, imm. 2 malillugu immikkut ittutut najugaqarfissatut neqeroorummut tiguneqarneq, tamanna pillugu kommunalbestyrelsip innersuussineranik nakkutiginnittoq akuersissappat.

Siuliani eqqartorneqartut pissaanermik atuinisaaq, aamma nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaanermik allatut akulerunnerit pillugit aalajangiussinerit, aamma akuersissummik peqarani immikkut ittutut najugaqarfissatut neqeroorutini ilanngusisnissaaq pillugu aalajangiussinerit isumaginninnikkut suliassat piviusutigut suliarinerisa iluiniingillat. Taamaattumik akuliunnernik tamakkuninnga aallartisaanissaaq pillugu aalajangiussinerit tamatigut oqartussaasoqarfimmit akisussaaffilimmit aalajangiunneqassapput, pineqarluni kommunalbestyrelse, pineqartumut imaaliilaanartumik attuumassuteqartunit sulisunit qinnuiginninnerup kingornatigut tamanna pisassalluni.

Taamaattorli pineqartoq atugarisassamut pinaasissangippat taakkunanit isumassuinerup suliarineranut piviusutut akisussaaffilinnit pineqartumik isumassuinerup ilaatut inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutinik atuinerit, pineqartumut tarnimigut piginnaasakissusia annertusiartortutut sanngiilliartornermut pissarsiarisamut, tassalu puigortunngorluni nappaatilimmut tunngatillugu aalajangiussaqarsinnaapput, takuuk inatsimmi § 41, imm. 2.

Pisoqarfimmi innuttaasup inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutinik atuinernik toqqaannartumik pinaaserfigisaani pineqartumut taamatut

ittumik aaqqiissutip atornissaa pillugu ajornangippat kommunalbestyrelsimit aalajangiunneqarsinnaassaaq.

§ 36, imm. 1 aamma 3 malillugit pineqartup akuersissummik tunnius-saqarfiginngisaanik najugaqarfissatut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnissaaq pillugu suliarisassani aalajangiussinissaaq pillugu Ilaqutariinnermut Naalackersuisumut innersuussut kommunalbestyrelsip tunniutissavaa. Aamma § 36, imm. 2 malillugu pineqartup akuersissummik tunniussaqaqarfiginngisaanik najugaqarfissatut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnissaaq pillugu suliarisassani pisoqarfimmi tassani nakkutiginnittoq kommunalbestyrelsip innersuussutaanik isumaqataassanngippat Ilaqutariinnermut Naalackersuisumut innersuussut kommunalbestyrelsip tunniutissavaa. Paarlattuanilli nuunnissaaq pillugu kommunalbestyrelsip innersuussutaanik nakkutiginnittoq isumaqataassappat, takuuk § 36, imm. 2, apeqqut Ilaqutariinnermut Naalackersuisumut saqqummiunneqassanngilaq, kommunalbestyrelsip innersuussutaa aalajangiinertut issuseqalissammat.

Assersuutigalugu nakkutiginnittumit taamatut aalajangiussineq § 69-imi aamma § 70-imi malittarisassiat malillugit Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliutigineqarsinnaavoq.

Inatsimmi § 38 malillugu inummik nukinginnartumik nikitsaaliuinissaaq pillugu aalajangiussineq pineqartumut, sulisunit sammisaqartunit nukinginnartumik nikitsaaliuisunit aalajangiunneqassaaq. Nikitsaaliuineq nassuiaataasut malillugit pineqartup pinaaserneranik nassatarisaavoq. Taamaallitutik pisoqarfimmi nukinginnartoqarfimmi iliuseqartut sulisut taakku aalajangiussaqaqartuupput. Nukinginnartutut akulerunneq, tamatuma tulluassusia najugaqarfigisatut kommunimi kommunalbestyrelsimut naammagittaalliutigineqarsinnaassaaq, aamma naammagittaalliummik kommunalbestyrelsip aalajangiussinera Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut suliarisassanngortinneqarsinnaavoq.

Pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi immikkoortoq IV-mi malittarisassiat malillugit inuup najugaqarfittut kommuniani tassaavoq kommunalbestyrelse aalajangiisartuq imaluunniit innersuussisartuq.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 48 malillugu pissaanermik atuineq pillugu nalunaarutit kommunimi najugarfigisami kommunalbestyrelsimut aamma Naalakkersuisunut ingerlanneqassapput.

Inummut tassunga naleqqiullugu imarisanik aamma pitsaassutsinik nakkutilliinissamut najugaqarfigisami kommunimi kommunalbestyrelse pisussaaffeqarpoq, tassani ilaalluni aalajangiussarisamut piviusutut pissaanermik atuineq naapertuuttuunersoq.

Ataasiakkaanut naleqqiullugu pissaanermik atuineq pillugu nalunaarutinik innuttaasup najugarisatut kommuniani kommunalbestyrelse piviusumik malitseqartitsinissamut pisussaaffeqarpoq, tassani ilaalluni inatsimmi §§ 36-43 malillugit pissaanermik atuineq pillugu aalajangiinissamut tunngavissaqarneranik, imaluunniit aalajangiussinerit allanngortinneqarsinnaaneri pillugit isummernissaq.

Aammattaaq kommunalbestyrelsip aalajangiussinissamik piginnaasaqarneq allanut tunniussinnaanngilaa. Aamma ataasiakkaatut suliarisani aalajangiussinissamik piginnaasaqarneq Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup allanut tunniussaqaarnissaa pisinnaanngilaq.

Pissaanermik atuinertut ilusilimmik akulerunnerit aallartisarnissaat pillugit aalajangiussineq sulisunit perorsaanermut aamma paaqqinninnermut tunngasutut suliasanik isumaginnittunit qinnuiginninnerit malillugit nalinginnartut aalajangiunneqarajuttarpoq. Najugaqarfissatut neqeroorummi tassaasinnaapput sulisut. Aammali pineqartumik ullut tamaasa, imaluunniit akuttoqatigiissaartumik attaveqartut ilaqtat aamma allat apeqqutip kommunalbestyrelsimut, aalajangiussisuusumut, saqqummiunnissaanut peqataaqataasinnaapput.

Suliassanik isumaginninnerit

15. *Pissaanermik atuineq pillugu malittarisassiani suliassat isumaginissaasa allanut tunniussinnaanerini killilersuisoqanngilaq, suliassanilli iluarsinermut akisussaaffik kommunalbestyrelsip tigummisaraa. Aamma § 48 najoqqutaralugu suliassanik isumaginnittuusut nalunaarsuinissamut aamma nalunaaruteqartarnissamut pisussaaffeqarput, soorlulusooq suliassanik isumaginninnerit kommunalbestyrelsimut nakkutigineqartartussaallutik.*

Taamaalilluni isumaginninnermi inatsisaasuni kommunalbestyrelsip isumaginninnermi suliassat piviusutut suliarinissaasa allanut tunniussinissaanut pakkiisumik aalajangersakkanik peqanngilaq. Assersuutigalugit tassaasinnaapput najugaqarfittut ilutsimi aalajangersimasumi tiguneqarnissaq pillugu, ullukut neqeroorutaasumi perorsaasup suliaqarnera pillugu, imaluunniit angerlarsimaffimmi isumassuisutut sulisuusut suliarisaat pillugit aalajangiussaqaarnermi perorsaanikkut suliaqarnerit.

Ilaqutariinnermut Naalackersuisup aalajangiussineri

16. § 36, imm. 1 aamma § 36, imm. 3 malillugit akuersissummik peqarani najugaqarfittut neqeroorutinit aalajangersimasunit tiguneqarnissaq pillugu aalajangiussinerit kommunalbestyrelsimit innersuussut malillugu Ilaqutariinnermut Naalackersuisumit aalajangiunneqartarput, takuuk § 37. Akuersissummik peqannginnermi ilaapput pisoqarfiit tamakku, pineqartoq piumanngikkaluartoq akuliunnerup pisoqarfigisai, aamma pisoqarfiit pineqartup iliuuseqanngitsuuffigisai. § 36, imm. 2 malillugu akuersissummik peqarani najugaqarfittut neqeroorutini aalajangersimasuni tiguneqarnissaq pillugu aalajangiussinerit aamma Ilaqutariinnermut Naalackersuisumit aalajangiunneqartassapput nakkutiginnittoq kredsrettimit sulisussatut piginnaatitaasoq nuussinissaq pillugu kommunalbestyrelsip innersuussutaanik isumaqataasimassanngippat, takuuk § 36, imm. 5, naggatit aappaat.

Kommunalbestyrelsimit innersuussutip tiguenerata kingornatigut kingusinnerpaamik sapaatip akunneri marluk qaangiutsinnagit Ilaqutariinnermut Naalackersuisoq aalajangiussaqsimassaaq. Tamanna pillugu Ilaqutariinnermut Naalackersuisup aalajangiussinera sioqqullugu nuussineq aallartisarneqarsinnaangilaq, takuuk § 37.

Kapitalini 11-mi, 13-imi aamma 14-imi ataani nassuiarneqartutut suliassanik isumaginninnernut piumasaqaatit nassataraat suliassap kommunalbestyrelsip aalajangiisartunut innersuussutaani tamakkiisumik nassuiarneqassanera. Aalajangiisartut suliaqarnerinut atatillugu ilassutitut paasissutissat nalinginnartut pisariaqartinneqartariaqanngillat.

Taamaattorli najugaqarfissatut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnissaq pillugu innersuussissummut atatillugu piffissami siusissumi kommunalbestyrelsip suliassaq takkuttussaq pillugu Ilaqutariinnermut Naalackersuisumut ilisimatitsisimansaa tunngavigitinneqarpoq, soorlu nakkutiginnittussatut sulisussatut piginnaatitsineq pillugu kredsrettimut qinnuiginninnermut atatillugu.

Nakkutiginnittussatut sulisussatut piginnaatitsineq pillugu qinnuiginninneq Kredsrettimut tunniunneqassaaq. Ilaqutariinnermut Naalackersuisup aalajangiussinera tasaaavoq oqartussatut siullertut aalajangiussaqaarneq, taamaattumillu Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmu sularisassanngortinneqarsinnaavoq. § 36, imm. 2 malillugu sularisani, nuussinissaq pillugu kommunalbestyrelsip innersuussutaanik kredsrettimit nakkutiginnittussatut sulisussatut piginnaatitaasup isumaqatigiissuteqarfigisaani Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup aalajangiussineri tasaaassapput oqartussaasutut tulliusup aalajangiussinera, takuuk § 36, imm. 5, 1. pkt.

Suliamik isumaginninnermi piffissaq atugaq

17. Akuersissummik peqarani najugaqarfissatut neqeroorutini aalajangersimasuni tiguneqarnissaq pillugu Ilaqutariinnermut Naalakkersuisoq aalajangiissatillugu tamanna pillugu kommunalbestyrelsimit innersuussummik tigusaqarnerup kingornatigut Naalakkersuisoq kingusinnerpaamik sapaatip akunneri marluk qaangiutsinnagit aalajangiussaqaassaaq. Sivikingaatsiartumik suliamik isumaginninnermi piffissap atukkap nassataraa illuani kommunip aamma aappaani Ilaqutariinnermut Nalaakkersuisup akornanni qanimut suleqatigiinnissap pingaaruteqartuunera. Assersuutigalugu innuttaasumit akuersissummik peqarani nuussinissaq pillugu Naalakkersuisup ilanngunnissaanik pisariaqartitsineq kommunip suliassap ilimanartumik takkunnissaa pillugu sianiginnilerneraniilli kommune Ilaqutariinnermut Naalakkersuisumut nalunaaruteqartariaqarpoq.

Suliamik Ilaqutariinnermut Naalakkersuisumut nassiussineq pitinnagu paasisutissanik attuumassutilinnik tamakkuninnga pissarsinissaminut kommunalbestyrelsip immikkut ittumik peqqissaarussinissaa tungaviuvoq, paasisutissiinnermi tungavigisami allaat amigaataasut mikinerit paasiniaaffiginissaannut nalinginnartut piffissaqarnaviangimmat. § 37 malillugu paasisutissanik pisariaqartitanik suliassaq imaqqangippat suliassaq itigartinneqartariaqarpoq, tassalu piffissap sivikitsuaqqap iluani amigaataasut iluarsivigineqarsinnaassangippata.

Kapitali 5:

Atuuffigisaatut suliassaqarfik

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§1. Pissaanermik atuineq taamaallaat qaqutiguinnaq pisassaaq aamma isumassuineq isumaginninnermilu perorsaaniikkut ikiuinnermut taartaanngisaannassalluni.

Imm. 2. Pissaanermik atuineq anguniarneqartunut naammaginatutikum naapertuutissaq. Iliuseqarfigninnerit minnerusumik akuliuffiusut naammappata, taakku atorpeqassapput.

Imm. 3. Pissaanermik atuineq pisariaqartuinnarnut killeqartinneqassaaq sapinngisamillu qajassuussimasumik sivikitsumillu atorpeqassalluni.

Imm. 4. Pissaanermik atuineq pisumi aalajangersimasumi pissutsit naapertorlugit tulluarsarneqassaaq.

Imm. 5. Pissaanermik atuineq peqataalersinneqartoq ataqqillugu, ataqqinartuunera innarligassaanninneralu sapinngisamik annertunerpaamik eqqarsaatigalugit atorpeqassaaq.

Imm. 6. Nikassaasumik, asissuisumik allatigulluunniit nikanarsaataasumik tarnikkut pinninneq inerteqqutaavoq.

§32. Immikkoortuni I-mi aamma III-mi inersimasut 18-inik ukioqalereersut, tarnikkut pissutsimikkut annertuumik ataavartumillu piginnaanikinnerulersimasut pineqarput, pisortat sulissutiginninnerisigut inuttut suliassanillu ikiorneqartut, kiisalu isumaginninnikkut perorsaanermik, passunneqarnermik paaqqutarineqarnermillu ikiorneqartut, imaluunniit sammisassaqartitaanissamik allatigullu neqeroorfigineqartut aamma §§ 38-43 naapertorlugit iliuseqarfigneqarnermut akuersinngitsut. Tarnikkut pissutsikkut piginnaasakinnerulersimaneq suliamut attuumassuteqartumik pisariaqartinneqartumik uppersaaserneqarsimassaaq.

Imm. 2. Pissaanermik atuineq anguniakkamut naleqqiullugu naammaginatutikum naapertuutissaq. Iliuseqarfigninnerit minnerusumik akuliuffiusut naammappata, taakku atorpeqassapput.

Imm. 3-4...

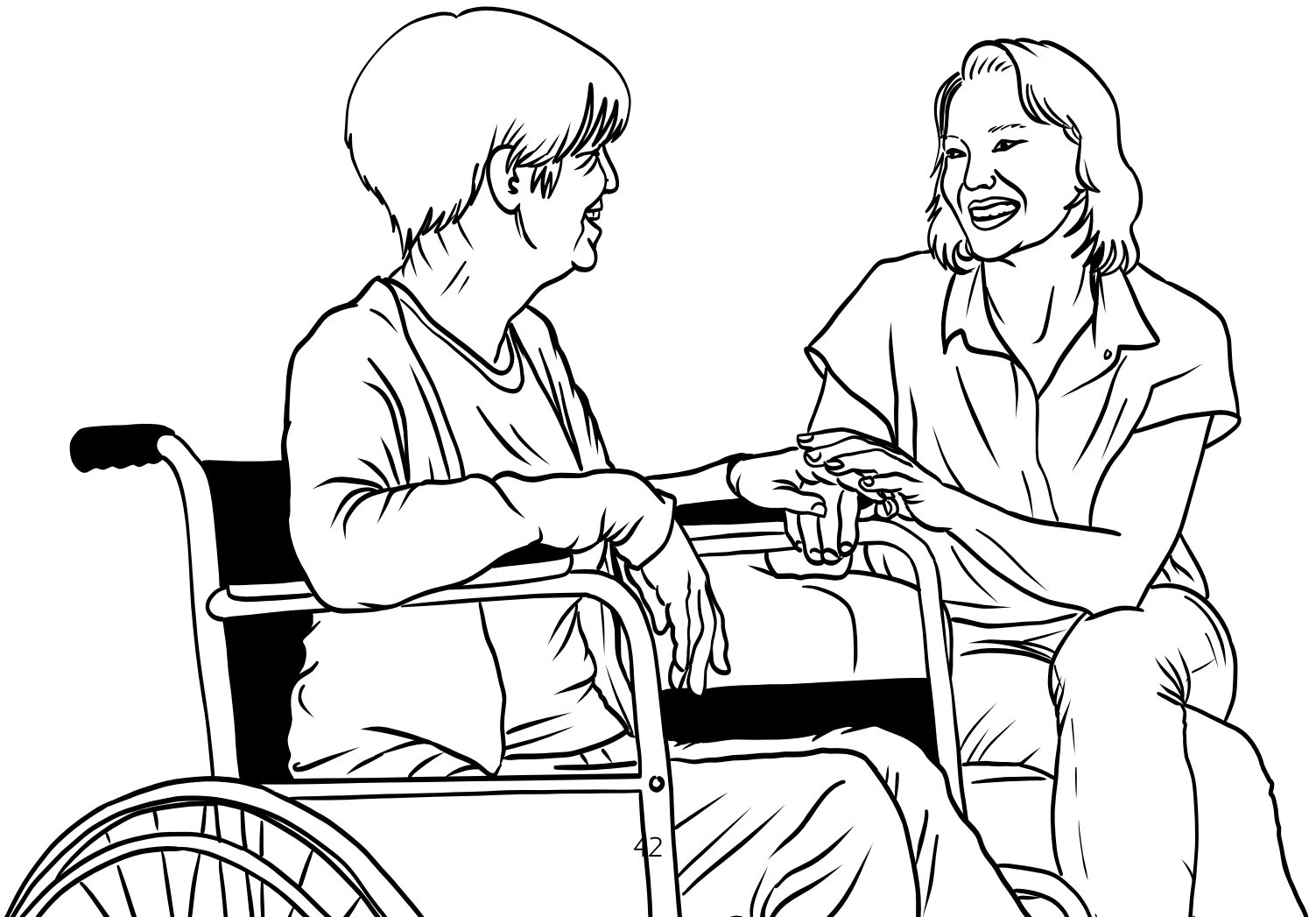
Inuit pineqartut

18. Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi malittarisassiat taamaallaat innuttaasunut, §§ 36-43-mi aalajangersakkani iliuuserisap aallartisarnissaanut akuersinngitsunut tunngapput, takuuk § 3.

- inuit annertuumik atajuartumillu tarnimikkut piginnaasakissuseqartut,
- inuttut aamma tigussaasunik ikiorsiinernik pisortanit aallartisarneqartunik pisartagaqartut, kiisalu isumaginninnermi perorsaanikkut ikiorneqartut, isumagineqartut aamma paaqqitarineqartut, imaluunniit sulilersitsinermik neqeroorfigineqartut, ilaalu ilanngullugit,
- aamma §§ 36-43 malillugit iliuuserisanut akuersinerminnik nalunaaruteqanngitsut.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 32-mi najoqqutassaq tassaavoq tarnikkut piginnaasaqassutsimik annertuumik aamma atajuartumik annikilliffeqarneq, taamaattumillu pineqartoq tulluurtumik tunngasumik iliuuseqarsinnaasuunani, imaluunniit iliuuserisami kingunerisaanik ataatsimut isiginnissinnaanani.

Ataasiakkaat piginnaasaamikkut annikilliffeqarnerat pisoqarfimmi aalajangersimasumi tassanga naliliinermi aalajangiisutut ilaavoq. Taamaattumik nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmut timi atorlugu akuliunnernik aallartisaanissap isumaliutigine-

qartarneri tamaasa piginnaasamikkut annikilliffilittut inunnik ataasiakkaanik, aamma sulianut tunngasutut illersorneqarsinnaasunik missiliuisoqartassaaq.

Piginnaasani annikilliffiusup suussusianik, aamma anner-tussusianik, aammalu aallartisar-neqartussatut akuliunnerup isumaliutigineqartup sakkortussusianik aalajanger-neqarlutik akuliunnerup pisariaqarneranik, aamma illersorneqarsinnaanerani up-
pernarsaaniarluni nakorsatut suliamut tunngasutut nappaatip suussusersinissaa pisariaqarsinnaavoq. Taamaalilluni piviusutut nalilersuinerup ilaa tassaasinnaavoq piginnaasani annikilliffiusumut suliamut tunngasutut uppernarsaassutaasumi nakorsatut suliamut tunngasutut nappaatip suussusersinerata ilaatinneqartariaqarnera. Pineqartup tarnimigut piginnaasaani annikilliffiusumik suliamut tunngasutut pisarialittut uppernarsaassutip pigineqarnissaa, kiisalu piginnaasatigut annikilliffiusup taassuma in-
nuttaasup nammineq soqutigisarisaminik isumaginninnissaanut pakkersimaarinninnera tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq, ataani pisarialimmik suliamut tunngasutut uppernarsaanerit pillugit imm. 23 takuuk.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi imm. IV malillugu nammineq aalajangiinissamut pinnaatitaaffimmi akuliunnermik aallartisaanissamut siusinnerusutut nappaammik suussusersineq nammineerluni nassataqartitsinngilaq, tassaangilarmi nappaammik suussusersineq inuup inunni pineqartuni ilaanissaanut aalajangiisuusoq. Aalajangiisoq tassaavoq nappaataasumik imaluunniit piginnaasani annikilliliissutaasumik malitseqar-
tuunerat, taakku piviusumik inuup ajoqusernissaanut aarlerinar-toqarnermik nassataqar-
titsisutut iliuuseqarnerinik aamma pissusilersornerinik, imaluunniit pineqartumi inuttut eqqiluisaarnerup assupilussuaq pitsaasuungninneranik takussutissiillutik.

Ukiorpassuarni aaqqissuussiffiup iluani inuit ineriartornermikkut ajoqutillit aamma tar-
nimikkut nappaatillit qaqutiguunngitsukkut inissereersimasuusarput, taamaattumillu
ilaatigut nappaataat suussusersineqarajuttarluni, paarlattuanilli inuit puigortunngortut
nappaataasa suussusersinerpiaanerinik peqarneq ajorajuttarput. Taamaattumik upper-
narsaatitut ator-neqarsinnaasumik tarnikkut pissuserisamik suliamut tunngasutut nas-
suaatip suliarinissaa pingartuuvoq.

Najugaqarfigisap ilusaa pingaaruteqanngilaq

19. Pissaanermik atuineq pillugu inatsit malillugu pissaanermik atuinissamut aq-
qutissaaq najugaqarfiup ilusaanut aalajangersimasumut atassuteqanngilaq. Aalaja-
ngiisoq tassaavoq innuttaasup pisortanit aallartitarisamik inuttut aamma tigus-
saasutigut ikiorsernera, kiisalu perorsaariaatsikkut, isumaginninnikkut, aamma
paaqqitarinninnikkut ikiorserneqarnera, imaluunniit suliaqartitsiniarnikkut neqeroo-
ruteqarfiunera, ilaalu ilanngullugit apeqqutaapput, aammalu innuttaasup tarnimigut
piginnaasaasa annikilliffiuneri pissutigalugit silaqassutsimut tunngasumik iliuuseqar-
sinnaanginnera pineqarluni.

Iliuserisassanut akuerinnittarnerit - § 32

20. *Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi malittarisassiat taamaallaat innuttaasunut, §§ 36-43-mi aalajangersakkani iliuserisap aallartisarnissaanut akuersinngitsunut tunngapput, takuuk § 3.*

Tassunga atatillugu § 34-mi aamma § 37-mi sulianik isumaginnittarnermi malittarisassiat sianiginissaat pingaaruteqarpoq.

§§ 36-43 malillugit kommunalbestyrelse aalajangiussaqaaraangat aalajangiinissamut tunngavimmik suliamut tunngasutut aserujaatsumik pissarsiniarnissaq siunertaralugu suliamik sukumiisumik isumaginnittoqassaaq, tassani assersuutigalugu innuttaasup piginnaasamigut annikilliffeqarnera nassuiarneqarluni, aammalu pissaanermik atuiner-mik pisariaqartitsiner-mik annikillisaaniarluni iliuserisat sorliit aallartisagaanersut, imaluunniit siusinnerusukkut aallartisarneqarsimanersut, soorlulusooq ajornanngippat nakkutilliisup oqaaseqaatai pissarsiarineqassallutik, takuuk § 34.

Tamanna aamma pisoqarfinni pineqartup iliuseqarisanut qisuariaateqartanngikkaangat atuutissaaq.

Taamaallaat pisoqarfinni, innuttaasumut tarnimigut piginnaasamini atuuffigisaa nappaammik pissarsiarisamik aamma annertusiartortumik, tassalu puigornikkut nappaatigisamik pissuteqarluni taassuma kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutinik toqqaannartumik piumanngisaqarfiani malittarisassiat § 34-miittut sianigalugit kommunalbestyrelse aalajangiisuussaaq, takuuk § 41, imm. 3. Pisoqarfinni allani, tassalu puigortunngorluni innuttaasup pinaaserfiginngisaani inuttut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutinik atuinissaq pillugu aalajangiussaqaarneq isumassuiner-mut piviusumik akisussaaffeqartunit, aamma pineqartumik paaqqinnittuusunit isumagineqarsinnaavoq.

Pineqartumit akuersissummik peqarani najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarneq atugaatinneqalerpat inatsisitigut isumannaatsuutitsiner-mik qularnaveeqqutit aalajangersimasut sianigineqassapput, takuuk § 38. Tassalu pineqartuq qisuariaateqanngikkaangat, imaluunniit pinaaseraangat.

§ 36, imm. 2-mut tunngatillugu imm. 60 innersuussutaavoq.

Kapitali 6: Iliuseqarnerit aamma pissaanermik atuineq

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§1. Pissaanermik atuineq qaqutiguinnaq atorneqartassaaq aamma isumassuinnermut inunnillu perorsaanermik ikiunnermut taarsiullugu atorneqanngisaannassalluni.

Imm. 2. Pissaanermik atuineq anguniarneqartunut naapertuutissaaq. Suliniutit annikinnerusumik akuliuffiusut naammappata, taakku atorneqassapput.

Imm. 3. Pissaanermik atuineq pisariaqarnerpaanuinaq killilerneqassaaq sapinngisamillu qajassuarnerpaamik sivikinnerpaamillu atorneqassalluni.

Imm. 4. Pisumi piviusumi pissutsinut pissaanermik atuineq naammattusaarneqassaaq.

Imm. 5. Peqataasumik sapinngisaaq malillugu qajassuussilluni ataqqinnittumik, ataqqinnissuilimmik aamma innarlinertaqanngitsumik pissaanermik atuineq atorneqassaaq.

Imm. 6. Nikanarsaalluni, asissuilluni imaluunniit allatut nikassaarpasissumik tarnikkut pinnineq inerteqqutaavoq.

21. Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi malittarisassiat malillugit iliuseqarnerit malittarisassiani pingaarnertut siunertat piviusungortinnerinit aalajangerneqartarput.

Pissaanermik atuineq, aamma nammineq aalajangiinissamut pisainnaatitaanermi akuliunnerit allat pillugit aalajangersakkanut pingaarnertut siunertat tassaapput sapinngisamik annertunerpaamik pissaanermik atunerup killilersimatinnissaa. Tassaapput inatsisinik unioqqutitsinanik aallartisarneqarsinnaasut akuliunnerit, inuup ajoqusernissaa pinaveersinniarlugu pisariaqavissortut, takuuk pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 1.

Siunertaq suullertut aamma pingaarnertut perorsaannikkut, isumassuinnermut tunngasutigut, aamma paaqqinninnermut tunngasutigut sunniutissat aqqutigalugit isumagineqartarmat piumasaqaatinut ataasiakkaanut taakkununga atatillugit siunertamik isumaginittunut perorsaannikkut, isumassuinnermut tunngasutigut, aamma paaqqinninnermut tunngasutigut pissutsinut oqaaseqaatit ilaatinneqarput.

Inatsisinik unioqqutitsinani iliuuseqarnerit aallartisagaasut piumasaqaatini katersat pingasut naapertuutsitsivigissavaat:

- § 1-imi aamma § 32-mi aalajangersagaasutut piumasaqaatit tamatigoortut,
- §§ 36-43-mi iliuuseqarnerit ataasiakkaat taakku pillugit aalajangersakkani aalajangersagaasutut piumasaqaatit, kiisalu
- § 34-mi aamma § 37-mi sulianik isumagininnermut malittarisassiat malitsigisaattut piumasaqaatit.

Taamaattumik iliuuserisat ataasiakkaat taakku pillugit §§ 36-43-mi aalajangersakkat § 1-imi aamma § 32-mi aalajangersakkanut qanimut ataqatigiissillugit tamatigit atuarneqartassapput.

Iliuuserisanik aallartisaanerit tamatigoortumik makkuninnga tunngaveqassapput:

- akuliunnerit inummut isumassuinnermut, paaqqinninnermut aamma isumagininnermi perorsaalluni ikiuinnermut taarsiingisaannassapput, § 1;
- piginnaasap annikillismaneranut suliamut tunngasutigut uppersaatip pisariaqartup piginissaa, § 32, immikkoortoq kingulleq;
- iliuuseqarnerup aallartinnissaa sioqqullugu sapinngisamik pineqartup kajumissutsiminik peqataatinnissaata anguniarneqarsimanagera, § 1, imm. 4;
- annikinnerpaamik akuliuffiusutut iliuuseqarneq (minnerpaamik akuliunnissamut najoqqutaq) tamatigit annertunerusumik akuliunnissamut naleqqiullugu salluutinneqartassaaq, § 1, imm. 2;
- pissaanermik atuineq tamatigit sapinngisamik qajassuussilluni, aamma piffissami sivikitsumi ingerlanneqartassaaq, § 1, imm. 3.

Taamaattumik § 37 malillugu kommunalbestyrelsen aalajangiinnerani, aamma § 34 malillugu Ilaqutariinnermut Naalakkersuisup aalajangiinnerani, aamma § 67 aamma § 69 malillugit naammagittaalliutinik isumagininnerni piumasaqaatit taakku naammassimanagerinik nakkutigisaqarnissaaq oqartussaasut suliassaraat.

Innuttaasumik pineqartumik paaqqinninnermik piviusutut isumaginittunit sulisuusunit pinasuartutut akuliunnerit isumagineqarsinnaanerit inatsimmi § 38-mi takuneqarsinnaavoq.

Inuttut isumassuineq, paaqqinninneq aamma isumaginninnermi perorsaanikkut ikiuineq

22. *Aallaavigisaq tassaavoq innuttaasunut sanngiinnerpaanut isumassuinerup isumannaarnissaa. Taamaattumik isumassuinerup iliuuseqarfiunera assut pingaartuutitaavoq. Tamatuma nassataraa inuit ataasiakkaat ataqqinassusiannik ataqqinninnerup samminissaa – pinnagit sulisut isumaat aamma ulluni suliffiusuni suleriaaserisartakkat.*

Inummik isumassuinnermut, paaqqinninnermut aamma isumaginninnermi perorsaanikkut ikiuinnermut pinngitsaaliinnermut tunngasutut iliuuserisat taartaangisaannasapput. Piumasaqaat piviusutut pisoqarfimmi aamma tamatigoortutut atuuppoq. Taamaalillutik inunnik tarnimikkut piginnaasakillimasunik peqateqarnermi inuttut attaveqarneq aamma isumassuineq pingaarnertut ilaapput. Taamaattumik pinngitsaaliinnermut tunngasutut iliuuserisat sulisunut tunngasutut iliuuserisanut taarsiullugit inatsisinik unioqqutitsinani atugaasinnaangillat, takuuk § 1. Innuttaasunut puigortunngortunut pinaasinningsutut inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutinik atuinissamut periarfissaq sulisunut tunngasutut iliuuserisanik tamakuninnga pinngitsaaliinnermut tunngasutut iliuuserisat taarsiinningsaannarnissaat pillugu tunngaviusutut najoqqutarisamik allanngortitsinngilaq.

Taamaattumik inummut isumassuinerut, paaqqinninnerut, imaluunniit isumaginninnermi perorsaanermi ikiuinerut ittumik iliuuserisaq aqutigalugu sutigulluunniit kissaatigineqartutut suleqatigiinneq, inernerisaq imaluunniit anguniagaq tikinneqarsinnaassappat pinngitsaaliinerut tunngasutut iliuuserisat inatsisinik unioqqutitsinani aallartinneqarsinnaassangillat. Assersuutigalugu tamatuma naammaginnartuuffiani oqalunnertut, timi atorlugu attaveqarnikkut aamma assingusutut ilusilinnik eqqissisaasutut pilersitsinernut allatut qinigassatut pinasuartumik nikitsaaliuineq atornerqaqusaangilaq.

Isumassuinnermik, paaqqinninnermik aamma isumaginninnermi perorsaanikkut ikiuinnerit tamakku pinngitsaaliinerut tunngasutut akuliunnerit taarsiinningsaannarnissaat pillugu piumasaqaat tamatigoortutut, aamma pisoqarfimmi aalajangersimasumi tassani atuuttuavoq. Taamaattumik tamatigoortutut soorlu iliuusissanut pilersaarummi malittarisassianik aalajangiinissaq inatsimmik unioqqutitsineruvoq, tassalu tamatamani malittarisassiat malillugit pisoqarfinni pineqartup uniffeeruffiani sioqqutsisutut aalajangiussanik iliuuserisanik atuilluni akuliuttoqartussaafittut iluseqartitat unioqqutitsinerullutik. Taamatutaaq sulisunut tunngasutut isumalluutininik innersuussilluni pinngitsaaliinnermut tunngasutut akuliunnerup tunngavilernissaa inatsisinik unioqqutitsineruvoq.

Sulianut tunngasutut uppersaati pisariaqartit

23. §§ 36-43 malillugit iliuuserisat aallartisansinnaanerinut tunngavigisaq tassaavoq tarnikkut piginnaasakillinnermut sulianut tunngasutut uppersaatinik pisariaqartitanik peqarnissaq, takuuk § 3, immikkoortoq kingulleq.

Pisariaqartitatut sulianut tunngasutut uppersaati tassaasinnaavoq akuliunnerup tamatuma illersorneqarnissaa kisiat pinnagu aammali inuup ajoqusernissaa pinngitsoortinniarlugu pisariaqartuuneranut nakorsatut sulianut tunngasunut, perorsaaner-mut, imaluunniit tarnip pissusianut tunngasunut uppersaateqarneq.

§ 32-mut ilaasutut inuit pineqartut assut assigiinngiaarmata inunnut pineqartunut naleqqiullugit iliuuserisat aallartinneqarsinnaasut assut assigiinngitsutut iluseqarnis-asat aamma pineqarpoq. Taamaattumik sulianut tunngasutut uppersaati qanoq iluseqarnissaanut ilorraap tungaanut killiliussassanik inissiisoqarsinnaangilaq, tunngavigisassarli tassaavoq piffissami inassuteqarfiusumi peqqissutsimut tunngasutut tunngavigisamik tassannga qularuteqartoqassannginnera.

§ 36, imm. 2 malillugu iliuuseqarneq pineqarpat taassuma tarnimigut piginnaasakillinneranut immikkut ilisimasalittut nakorsap suliarisaanut tunngasumik uppersaati pigineqassaaq, kiisalu innuttaasup nammineq soqutigisaminik isumaginnissinnaannginnermut tunngasutut piginnaasakillinnerup taassuma pakkersimaarinninneranut uppersaateqassalluni, takuuk kapitali 11.

Pinngitsaalisaanani peqataaneq

24. §§ 36-43-t malillugit pinngitsaaliinnermut tunngasunik iliuuseqalinnginnermi pinngitsaaliineq atornagu inuup ajoqusernissaata pinngitsoortinnissaa tamatigut misileqqaarsimasassaaq.

§ 32-p nassatarisaanik pissaanermik atuineq pillugu malittarisassianiipput pisoqarfiit pineqartup akuersinerminik nalunaarfiginngisai. Tassalu pisoqarfiit iliuuseqarfiginngisat, aamma pisoqarfiit iliuuseqarnermut taassumanit iliuuseqarfigalugit pinaaserfigisai.

Pissaanermik atuinnermut aamma nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmi akuliunnerit allat tassaapput tamatigoortutut qaqutigorluinnaq atorneqartartussat, isumassuiner-mik, paaqqinninnermik, aamma perorsaanermi ikiuinnermut taartaanngisaannartussaasut.

Timi atorlugu pissaanermik atuinnermut taarsiullugit nalinginnartut perorsaanikkut sunniiniutit tamatigut atorneqartassapput, taamaattumillu kissaatigisatut suleqati-

giinnissat, inernerisassat, imaluunniit anguniagassat sapinngisamik annertunerpaamik pinngitsaaliinani peqataatitsinikkut anguniarneqartassapput.

Iliuseqannginneq pinngitsaaliinani peqataatitaqarnermut paarlaatsillugu isigineqas-sanngilaq. Taamaattumik pineqartuq taanna iliuuseqannginneraniilli iliuuseqarnissat ataasiakkaat tamakku aallartisarnissaannut immikkut ittutut piumasaqaatit sianigi-nissat pisariaqartuupput.

Innuttaasunut puigortunngortunut atugaqarnissamut pinaasinngitsunut inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutit atornissat aallartisar-neqarsinnaassaaq, takuuk § 41, imm. 3, naggat siulleq.

§ 36 malillugu najugaqarfissatut neqeroorutini aalajangersimasuni tiguneqarnissa-mut akuersissuteqarnermi iliuuserisap suuneranik pineqartumi erseqqissumik paasisimasaqarnissaq piumasaqaataavoq. Tassani pineqarsinnaavoq innuttaasoq nuunnissamut pinaasertoq, imaluunniit innuttaasoq paasisarfigisaminut akuersissu-teqarnerminik tunniussaqaarnissamut piginnaasaqanngitsoq. Paasisaqarfigisamik akuersissuteqarnermik tunniussaqaarnissamut piginnaasaqannginneq makkunani ta-kuneqarsinnaavoq, innuttaasuni apeqqummut isummersinnaanngitsuni, innuttaasuni nuunnissamut apeqqummut iliuuseqarfigisaqanngilluinnartuni, imaluunniit innut-taasuni anngaannissamut imaluunniit naaggaarnissamut takussutissiinissaminnik kissaateqanngitsuni.

Qaqugukkut innuttaasup iliuuseqanngitsuunera pillugu apeqqut taamaallaat pisoqar-finni ataasiakkaani taakkunani paasineqarsinnaavoq. Piviusutut nalilersuinermiipput illuani ataasiakkaat tarnimikkut pissusaat, aappaanilu akuliunnerup ilusaa sakkortus-sialu.

Suleqatigiinnissap anguniarnerata, taamaalinnikkullu inuup ajoqusernissaanik pinngit-suuniarnerup misilinnissaa siunertamut tulluartausutut pisoqarfimmi aalajangersi-masumi missiliuutaasinnaajunnaarneri sioqqullugit pinngitsaaliinermut tunngasutut iliuuserisat inatsisinik unioqqutitsinani aallartisarneqarsinnaanngillat. Nalilersuinermi ilaapput illuani pineqartup tarnimigut pissusia, aappaanilu iliuuserisamik aallartisaar-nerup pinngitsoortinnerani inuup ajoqusernissaanut aarleqqutaasoq.

Najugaqartunut, sulisunut imaluunniit allanut nakuusernivimmik kinguneqarsinnaasu-mik najugaqarfittut neqeroorutaasumi, imaluunniit paaqqinnittarfittut najugaqarfim-mi imaluunniit assingusuni, najugaqartuq sioorasaarinertut ittumik piussusilersorpat pisoqarfiup nutaap pinnguleriartornissaannut takussutissani siulliit takkunneranniilli nikitsaaliusitsiniarneq inatsisinik unioqqutitsinerussaaq. Pisoqarfimmi aalajangersi-masumi kamassaqarnermik imaluunniit siooranermik pinnguisumik pineqartup siani-gisaqarneranik qimataqartitsiniarluni eqqissisaasutut iliuuserisat aamma misileraa-nerit pisinnaanngivissortutut ippata, aamma inuup ajoqusernissaanut aarleqqut

takkulluinnaleraangat pinngitsaaliinermut tunngasunik iliuuserisanik akuliunnissaq inatsisunik unioqqutitsinerussanngilaq.

Taamaattumik pisoqarfinni ataasiakkaani tamani inernerisassat pinngitsaaliinani aqqutikkut anguneqarsinnaajunnaarnerinik missiliuuteqarneq pillugu sianiginnittoqarnissaq pingaartuuvoq.

Taamaalisukkut pinngitsaaliinermut tunngasutut iliuuserisanik atugaqarnissap pisariaqartinnissaata pinngitsoortinniarnanik tamatigoortumik misiliiniarnissamik pisariaqartitsineq piumasaqaatip aamma erseqqis-sarpaa. Pissaanermik atuiffiusutut pisoqarfinnik tamanik nalunaarsuinnissamut siunertat ilagaat pissaanerup atornissaata pinaveersinnissaanut periutsinik takussassiinissaq aamma nassaarisaqarnissaq. Innuttaasunik ataasiakkaanik tamanik siunissami suliaqarnerup pilersaarusiornerani nalunaarsuisarnerup tunngavissatut piler-sitaanik misilittakkanik taakkuninnga atugaqarnissaq pingaartuuvoq. Taamaaliornermi suut kamasaqarnermik, aliasunnermik, siooranermik, pinaasernermik il.il. pinngortitsisarnerinik missueqqissaarinissamut tunngavissaq pilersinneqassaaq. Inuttut kiffaanngissuseqarnermi akuliunnissamut pisariaqartitsinermik pissutaarpassisutut patsisaasut taakku tamatigut annikillisinniarnerini imaluunniit peerniarnerini ataasiakkaat inuunerminni naleqartitaat pitsanngorsisinneqarsinnaassapput.

Isumaliutit tamakku kommunalbestyrelsimut aamma Ilaqutariinnermut Naalakkersuisumut aalajangiussaqaarnissamut tunngavigisami ilaatinneqartariaqarput, takukkit § 34 aamma § 37.

Annikinnerpaamik akuliunnissamut najoqqutassaq

25. Inuup ajoqusernissaa pinngitsoortinniarlugu nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaanermi akuliunneq pisariaqavissussappat piumasaqaat tassavoq, taamaalisukkut naammattuusunik piviusutut annikinnerpaamik akuliunnertut ittumik pinngitsaaliissutit ilusaannik misilitaqarnissaaq, takuuk § 1.

Taamaalilluni annikinnerusutut iliuuseqarneq naammassimassappat annertunerusutut akuliunnertut iliuuseqarnissap inerteqqutaanera aalajangersakkap erseqqissaavigaa.

Pinngitsaaliinermut tunngasutut iliuuserisanik atuinerit aamma anguniagaasumut naammaginatumik naleqqiullugit inissisimassapput.

Assersuutigalugu nereqatigiinnermi najugaqartunut allanut, imaluunniit sulisunut inuttaasoq akuttunngitsumik pisoqarfinni aalajangersimasuni aarlerisaarisassappat,

imaluunniit nakuuser tassappat pisoqarnernut patsisaasup nassaariniarnissaa misilinneqartariaqarpoq, aammalu piffissap ilaani assersuutigalugu innuttaasoq kisiat ilagalugu nereqatigisarlugu, taamaalilluni aallaaviatigut nikitsaaliuineq pinngitsoortinneqassammat.

Sapinngisamik annikinnerpaamik akuliunnertut iliuuserisamik tamatigut toqqaasarnis-saq pillugu najoqqutassaq tamatigoortumik atuuppoq, immikkulli ittumik pissaanermik atuneq pillugu malittarisassianut ilanngunneqarluni. Inatsimmi annikinnerpaamik akuliunnermut najoqqutarisap ilanngunneratigut qanoq paasineqarnissaa erseqqissaavigineqarpoq, soorlulusooq aalajangiinerni najoqqutarisap ilaaffigisaatut pingaaruteqassusia annertusineqarluni.

Innuttaasoq puigortunngortoq, assersuutigalugu paaqqinnittarfittut najugaqarfimmi najugalik kisimi aneerasaartarfimmiissinnaavoq, imaluunniit najugaqarfimmi eqqannguaniissinnaalluni. Najugaqartorli ungasippallaamut pippat taanna paatsiveerutissaaq, imaluunniit sumiissutsini nalulerlugu, taamaalillunilu imminik ajoquserinnaalerluni. Pineqartuq inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissummik pilersugarineratigut ajornartorsiut taanna iluarsivigineqarsinnaavoq, taamaalilluni pineqartup qaqugukkut anineranik sulisut sianiginnissinnaalermata, aammalu nassaareqqissinnaammassuk, pineqartullu assersuutigalugu najugarisamit anitsaaliugaaneranut naleqqiullugu tassaavoq akulerunneq annikinnerusoq, taamaattumillu inatsisinik unioqqutitsisunngitsoq.

Tassalu inummut kalerrisaarutitut aaqqiissutip, aamma kalerrittaatitut ingerlatsivittut atorneqarsinnaasup atugaaneratigut pissaanermik atuneq killilerneqarsinnaassaaq. Najugaqartuq kalerrisaarummik kalerrittaatitut atugaqarnissaanut kaammattorneqarsinnaappat siunertaq pinngitsaaliinani aqqutikkut anguneqarpoq, takuuk § 1, pissusiorsorlu pissaanermik atuneq pillugu malittarisassiani ilaasutut pisoqarfiit taakku avataanniilissaaq. Najugaqartuq puigortunngortoq toqqaannartumik pinaasissanngippat taanna § 41, imm. 3 najoqqutarlugu aaqqiissutaasumik pilersorneqarsinnaavoq.

Aallaaviatigut najugaqartuq taamaallaat najugarisaminit, ilanngullugu paaqqinnittarfittut najugaqarfimmit aninissaminik kissaateqartuq inatsisit malillugit anitsaaliorneqarsinnaanngilaq.

Najoqqutassiaq tassaavoq atsikkutigiissaarinermut najoqqutassiamut takussutissaaq. Taamaattumik inatsisit malillugit akuliunnerup aallartisarnissaanut tunngavigisaaq tassaavoq pisoqarfimmi pineqartumi tassani akuliunneq tamatigut anguniarneqartumut naammaginatsumik naleqqiullugu inissisimaffeqartassanera, aammalu piffissamut tunngasutut sivisussusissaata sapinngisamik annerpaamik killilersimanissaa.

Inuup ajoqusernissaanut aarleqqutaasoq allatut aamma annikinnertut akuliuffiusutut ilusilimmik peerneqassappat pineqartumit akuersisummik peqarani najugaqarfittut neqeroorummumut aalajangersimasumut nuussineq inatsisit malillugit naammassine-

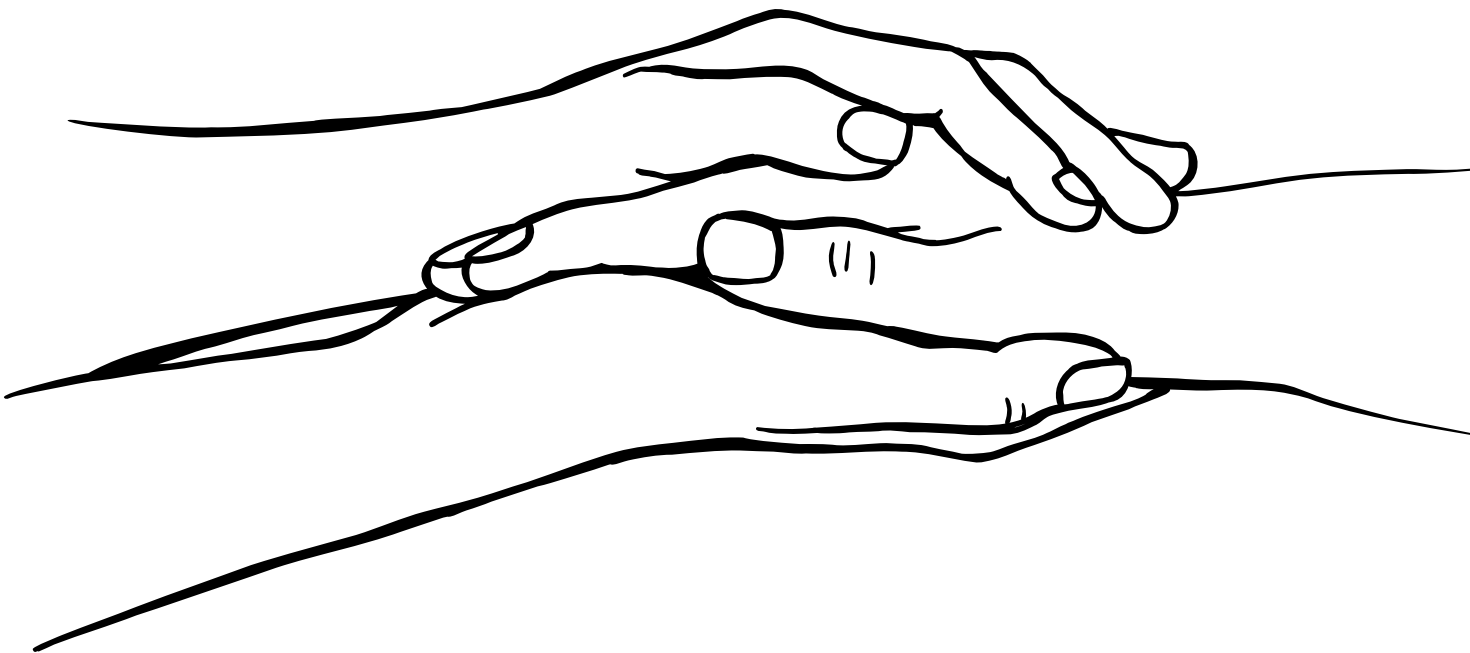
qaqqusaangilaq. Assersuutigalugu ullut tamaasa taassuma pineqartup nammineq annertussusilersinnaajunnaagaanik paaqqinnittartup nakorsaatinik inuunissamut pisariaqartunik nassataqarlunilu tunniussisarneratigut utoqqaanerusumut nammineq najugaqarfigisaminiittumut inuup ajoqusernissaanut aarleqqutaasut malunnartumik annikillisinneqarsinnaapput.

Pissaanermik atuinermut tunngavissiisunik pissusilersornermi ilusaasunut taakkununga patsisaasut nassaariniarnissaat tamatigoortumik anguniarneqartariaqarpoq, taamaalilluni suleriaatsit il.il. allanngortinneqarsinnaassammata, aammalu pissaanermik atuinerit, aamma pinngitsaaliinertut tunngasutut iliuuseqarnerit pinngorsinnaaffigisaat pisoqarfii tamakku pinngitsoortinneqarsinnaassammata.

Mianersuussisumik aamma sivikitsumik pissaanermik atuineq

26. Nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaneq akuliuffiginagu inuup (suli annermik) ajoqusernissaata pinngitsoorneqarsinnaannginneranik piviusutut nalilersuinerup kingornatigut tamanna sapinngisamik mianersuussaasutut aamma sivikissusilittut, aammalu pineqartumut, aammalu allanut najuuttuusunut sapinngisamik annertunerpamik sianiginnilluni pissaaq, takuuk § 1.

Oqimaaqatigiissitsinermi inuup ajoqusernissaa pinngitsoortinniarlugu pineqartumut tassunga, imaluunniit allanut najuuttuusunut pisariaqanngitsumik kanngunarsaanisap, imaluunniit akornusiinissap atugaatissannginnera sianigineqassaaq.

Kapitali 7: Pissaanermik atuineq pillugu suliarisani nakkutiginnittup inissisimaffia

27. *Pisoqarfinni aalajangersimasuni innuttaasumut iliuseqarnikkut ikiorneqartumut nakkutiginnittumik sulisussatut piginnaatitsinissamik pisariaqartitsinissap sianiginis-saa pisussaaffiusarpoq.*

§§ 36-43 malillugit pissaanermik atuinertut ilusilittut akuliunnerit pillugit suliarisani suliassap isumagineranut atatillugu ilaqutaasunit, aamma ajornangippat nakkutiginnittussatut sulisussatut piginnaatitaasumit oqaaseqaatit pissarsiarineqassapput. Tamatumungna siunertaq tassaavoq pineqartup aalajangersimasumik inatsisitigut qularnaveeqqusernissaa, siunertaangilarli nakkutiginnittoq imaluunniit ilaqutaasoq perorsaanermut, imaluunniit nakorsatut sulianut tunngasutut nalilersuusiutaasumik suliaqarnissaat.

Kredsretti tassaavoq nakkutiginnittussatut sulisussatut piginnaatitsisarpoq.

Kapitali 8: Nikitsaaliuineq

§ 38-mut aamma § 39-mut atuiffissatut suliassaqarfiit

§

Pissaanermik atuneq pillugu inatsit

§38. Inummik aalajangerlugu tigumminilluni, imaluunniit inimut allamukaassilluni timikkut pissaanermik atuneq inerteqqutaanngilaq, imaappat:

- 1) inuup timikkut annertuumik ajoqusernissamut imminut allanilluunniit ulorianartorsiortitsilernissaa ilimanavissumik aarlerinaateqarpat, aamma
- 2) pisuni ataasiakkaani pissutsit tamanna pisariaqartilluinnarpassuk.

28. *Inummik nikitsaaliuinertut ilusilimmik, imaluunniit inummik inimut allamut ingerlatitsinermik timi atorlugu pissaanermik atuinissamut § 38-mi aalajangersagaq aqqutissiuvoq, taamaalinerani:*

- pineqartoq imminik, imaluunniit allanik annertuumik inuup ajoqusernissaanut ilimanavissumik aarlerinartorsiortitsigaangat, aamma
- annertuumik inuup ajoqusernissaa pinngitsoortinniarlugu timi atorlugu nikitsaaliuilluni akuliunnisaq pisoqarfinni ataasiakkaani pissutsit pisariaqartivissoraangassuk.

Pineqartup imminik ajoqusernissaa pinaveersinniarlugu, imaluunniit pisoqarfinni aaqqiagiinngiffiusuni pineqartup allanik ajoqusigaqarnissaanut aarleqqutissaqarpat, tamanna pisariaqaraangat inummik nikitsaaliuinermik, imaluunniit innuttaasumik tassannga inimut allanut ingerlannissaatut ilusilimmik pinasuartutut pissaanermik atuinissamut aalajangersagaq aqqutissiuvoq. Nalunaaruteqarnissaq § 38 malillugu pissaaq, takuuk § 48.

Pinasuartutut pisoqarfimmi nikitsaaliuinissaq pillugu aalajangiussinissaq sulisut isumagissavaat.

Nikitsaaliuinertut ittutut inatsisit malillugit akuliunnermi ilaanngisaannarput nakuusernerit, soorlu aalajangerlugu tigusinertut, patitaqarnertut, imaluunniit isimmitsinertut ittut. Aamma inuk inimut matuanik paarnaagaasumut isertitaqarnissamut aalajangersagaq toqqammavissiinngilaq, tamatuma kiffaanngissusiiagaaneq assigissammagu.

Nikitsaaliuinertut, imaluunniit inimut allamut inummik ingerlataqarnertut ittutut pissaanermik atuisarneq tamatigit toqqissinermik pilersitsisunik ilalernerqartassapput. Eqqissisaanernik aamma allamut saatitsinernik ilaqartillugu pinasuartutut pinaveer-

saarinertut iliuuserisamut tamatigoortumik tunngasoq tassaavoq pisoqarfiit sakkortusiartortut pinngornissaannik tamakku pinngitsoortitsigajuttarnerat.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 48-mik malitaqartut § 38 malillugu aalajangiinerit ataasiakkaat tamarmik nalunaarsorneqassapput, aamma kommunimi najugaqarfigisami kommunalbestyrelsimut, aamma Naalakkersuinut nalunaarutigineqassapput, aamma pisariaqavissortoq qaangerlugu piffissami nikitsaaliuineq sivitsorneqanngisaannassaaq, takuuk pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 1, imm. 3-mi aalajangersakkami takuneqarsinnaasutut tamatigoortutut najoqqutarisaq.

Annertuumik inuup ajoqusernissaanut aarleqqutit ilimanartut

29. *Nikitsaaliuinertut ilusilimmik pissaanermik atuineq pisoqarfinni pineqartup imminik ajoqusernissaanut aarleqquteqarfiusuni, imaluunniit pineqartup inoqutigiianni najugaqartunik allanik (soorlu aapparisamik), najugaqarfiup ilusaani najugaqartunik allanik, sulisunik imaluunniit inuunnik allanik ajoqusiinissaanut aarleqquteqarfiusutut pisoqarfinni aqqiagiinngiffiusuni akuerisaavoq.*

Aarleqqutip pinissaa ilimanassaaq, aammalu pineqartup imminik, imaluunniit allanik annertuumik inuup ajoquserneranik nassataqassalluni.

Inuk allanik sioorasaarissappat sioorasaagai sianigineqassapput. Assersuutigalugu inuk pisoqarfik sioqquutilaanguarlugu nakuusersimappat, inullu suli assut puffassi-maassappat pineqartup nakuuseqqinnissaanut aarleqqut ilimanarsinnaassaaq.

Pisoqarfimmi aalajangersimasumi tassani najugalinnut allanut sianiginninnerup nas-satarisinnaavaa inuup taassuma nikitsaaliortariaqarnera, ajornanngippallu inimut allamukaattariaqarnera. Pineqartup arlaannik iliuseqarneratigut imminerminik imaluunniit allanik annertuumik inuup ajoqusernissaa pillugu naatsorsuuteqarnissaaq naammanngilaq.

Pisoqarfimmi aalajangersimasumi tassani pineqartup imminik, imaluunniit allanik ajoquserneqarnissaannik nassataqarsinnaasunik iliuseqarnissaanut piviusumik aamma tunngavilersukkamik aarleqquteqartoqassaaq.

Taamaalilluni inuup allamik ajatsinerani, imaluunniit patipajuuinerani aalajangersakkap atugaalersinnisasa naammanngilaq. Aamma oqaatsinik atuilluni qunusaarineq immi-nermini aarleqqutaasuunngilaq.

Inuup annertuumik ajoquserneranut assersuutit tassaapput avatinik napsinerit, qaratsap sajuppillatsinnera, kigutit katatat imaluunniit aalalersut, kilernerit, aamma peqqarniitsumik timi atorlugu nakuusernikkut, imaluunniit sakkunik ipittunik, soorlu savinnik, qiutunik il.il., imaluunniit sakkunik allanik atuinertigut aqqunarnerit. Inummik annertuumik ajoqusernerit aamma tassaasinnapput toqunartortornermit pisut, uuti-ternerit aamma kiitinnerit.

Pisariaqavissortut

30. § 38-mut atuuffissatut suliassaqarfik inummi pineqartumi tassani, imaluunniit allani annertuumik inuup ajoqusernissaanut ilimanartutut aarleqqutaasup pakkernissaanut atuinerup pisariaqavissorneranut pisoqarfinnut killiligaavoq.

Taamaattumik pisoqarfinni, inuup ajoqusernissaanut aarleqqutaasup allatut, aamma annikinnertut akuliunnertut ilusilinni pakkerneqarsinnaaffiini nikitsaaliuinertut ilusilimmik pissaanermik atuineq inatsisinik naapertuutsitsilluni pisinnaangilaq.

Inuup ajoqusernissaanik pinngitsoortitsiniarluni akuliunnerup pisariaqarluinnarnerata nassataraa pineqartup pissusilersuuteqarnermigut kimigiisertuunissaa, aamma kipisitaqannginnissaa. Periutsit aamma sakkut allat, aamma akuliuf-fiunnginnerusut tamarmik asuliinnaq kinguneqaratik atugaasimassapput, soorlulusooq pineqartup ileqqulersuutiminik allangortitsiniarani pissuseqarnissaa tunngaviussalluni.

Innuttaasup, assersuutigalugu niaqquni iikkamut anaarluttaarpagu, pineqartorlu uninngippat, naak sulisut oqaloqatiginnineq, allamut saasaaneq, unitsitsinissamut piumassuseqalersitsiniarneq atorlugit eqqissisarsimagaluaranni, pineqartorlu taamatut iliunnarpat, aamma inummik ajoquser toqarnissaa aarlerinaateqarpat, pineqartup assersuutigalugu niaquata taliisalu nikitsaaliorsimatinnissaat pisariaqarsinnaavoq.

Aalajangersagaq pisoqarfinni nukinginnartumik akuliunnernut tunngasuummat qaqugukkut nikitsaaliuinissap imaluunniit inuup inimut allamukaannissaata pisariaqarnerinut piviusutut naliliineq §§ 36-43-mi aalajangersakkat malillugit akuliunnernut attuumassutilittut isumaliutigisanut taakkununga naleqqiullugit soorunami allaanerusutut aamma pinasuarnerusutut iluseqassaaq.

§ 38 malillugu akuliunnernut aalajangiussinerit aamma naammagittaalliuteqarnerit

31. *Pisoqarfiup pinngornerani sulisunit tamaaniittunit § 38 malillugu nikitsaaliuinissaq pillugu aalajangiussaqaarneq isumagineqassaaq. § 38 malillugu akuliunnernut naammagittaalliutit kommunimi najugaqarfimmi kommunalbestyrelsimut suliassanngortinneqarsinnaanerat inatsimmi § 45-mi aalajangerneqarpoq. Tamatuma kingornatigut kommunalbestyrelsip aalajangiussinera Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut suliassanngortinneqarsinnaavoq, takuuk § 49.*

Naammagittaalliutinut malittarisassiat kapitali 14-imi erseqqinnerusumik nassuiarneqarput, takukkit ataaniittut.

§ 33-p atugaaffigisaatut suliaasaqarfiit, eqqiluisaarinermik pisoqarfinni nikitsaaliuinerit

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§39. Kommunimi najugaqarfigisami kommunalbestyrelse qaqutigut aalajangiisinaavoq najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummi pisortaq, imaluunniit sulisoq, pisortamit taamatut iliornissamat piginnaatinneqartoq inummik aalajangersimasumik tigumminilluni pissaanermik atuisinnaasoq, inuttut eqqiluisaarnermut atatillugu pineqartup isumassorneqarnissaata isumaginissaanut tamanna pisariaqarluinnartutut isigineqarpat. Inuttut eqqiluisaarnermut atatillugu pissaanermik atuinerup siunissami pinngitsoornissaa peqatigisaanik qulakkeerniarneqassaaq.

Imm. 2. Imm 1 naapertorlugu timikkut pissaanermik atuineq eqqiluisaarnermik pisuni tulluuttuni akuerineqarsinnaassaaq:

1. Kigutininik saliineq.
2. Unngiarneq.
3. Qulinneq, uffarneq atisanillu taarsiineq.
4. Nujajartinneq kukiartinnerlu.
5. Nangernik nalequttanillu taarsiineq.
6. Amerissaaneq.
7. Ulussat iluini qarngullu iluani nerisat sinnikuinik peersineq.

Imm. 3. Kommunilbestyrelsip aalajangiinerani eqqiluisaarnermi pissutsit piviusut suut aalajangiinermi pineqarnersut erseqqissaatigineqassaaq.

Imm. 4. Aalajangersimasumik tigummininnermut ikiuutitut atortunik atuisoqassanngilaq, aamma aalajangersimasumik tigummineriaaseq taamatullu iliornikkut angunia-gaasoq imminnut naleqqiullutik atsikkutigiissallutik.

Imm. 5. Aalajangersagaq manna naapertorlugu timikkut pissaanermik atuineq piffissami qaammatit pingasut tikillugit sivisussusilimmi akuerineqarsinnaavoq. kommunalbestyrelse piffissamik sivitsuisinnaavoq, qaammatinilli 6-nik sivisunerunngitsumik, pineqartumi eqqiluisaarnikkut pissutsit pitsaanerulersinniarlugit periutsit allat peqatigisaanik ineriartortinneqassammata, takuuk imm. 1, oqaaseqatigiit aappaat.

Imm. 6. Inuup imm. 1 naapertorlugu siusinnerusukkut aalajangiiffigineqareersup tarnikkut pissutsimigut anner tuumik ataavartumillu piginnaasakillisisanera suli ajorse-riaateqaqqippat, pisuni eqqiluisaarnermut tunngasuni aalajangersimasumik tigumminilluni timikkut pissaanermik atuinnissamat akuersissut piffissamat qaammatit pingasut tikillugit atuuttussaq pillugu aalajangiisoqaqqissinnaavoq, piffissaq qaammatit 6 tikillugit sivitsorneqarsinnaalluni.

32. Innuttaasumut tassunga isumassuinermik suliaqarnissamut pisariaqarluinnartut tamatuminnga isiginnittoqassappat inuup eqqiluisaarnerata suliarinerani innuttaasup nikitsaaliornertatut ittumik timi atorlugu pissaanermik atuinermik akuersissuteqarnissaq pillugu kommunalbestyrelsip qaqutiguinnakkut aamma piffissamut killilikkamut aalajangiussaqaarsinnaaneranut § 39-mi aalajangersagaq aqqutissiuvoq.

Eqqiluisaarnermi pissutsit piviusut sorliit aalajangiussami ilaaneri, aammalu inummut tassunga tunngatillugu nikitsaaliuinerup qanoq sakkortutigissanera kommunalbestyrelsip aalajangiussinerani erseqqissarneqassaaq, takuuk § 39, imm. 3.

§ 39, imm. 5 malillugu qaammatit pingasut tikillugit piffissami pisoqarfinni taama ittuni timi atorlugu pissaanermik atuneq akuerineqaarsinnaavoq, kisiannili pineqartup pissusia kingusinnerusukkut ajortissappat, imaluunniit tarnikkut piginnaasaqarneq annikilleqqissappat sivitsorneqaarsinnaassaaq.

Taamaattorli ikiorserneqarnissaq pillugu nammineq aalajangiunneqartussaanerata aallaaviunissaa tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq.

Siullertut pingaarnertullu pineqartoq tassaavoq taassuma ataqqinassusianik sianiginnilluni ataasiakkaat namminneq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffeqarnerat. Eqqiluisaarnermik pisoqarfinni ataqqinnittumik innuttaasup tunngaviusutut pisariaqartitaanik isumaginninnissap isumaginissaa pineqarpoq, ilanngullugu inuup imminut naleqartinneranut inuunermillu ingerlataqarneranut naleqqiullugu isiginninneq.

Nikitsaaliuinerut ilusilimmik pissaanermik atuinerup akuersissutiginissaa pillugu pisoqarfinni sorlarni aalajangiussisoqaarsinnaanera § 39-mi nalunaarsorneqarpoq:

- Kigutinik salineq.
- Unngiarneq.
- Qulinneq, uffarneq atisanillu taarsiineq.
- Nujaajartinneq kukiiartinnerlu.
- Nangernik nalequttanillu taarsiineq.
- Amerissaaneq.
- Ulussat iluini qarngullu iluani nerisat sinnikuinik peersineq.

Tassunga ataqatigiissitami nikitsaaliuineq ima paasineqassaaq assersuutigalugu kigutininik saliisoqarsinnaassammatt sulisut inummik nikitsaaliuinerat. Nikitsaaliuinerat atortorissaarutit § 39, imm. 4 malillugu atorineqassaaq angillat, aammalu sakkortus-suserisaq timimik naapertuillu angitsuliornertut iluseqartitaassanngilaq.

Innuttaasumik ulluni tamani isumassuinerimik isumaginnittutut sulisunik taakkuninnga aqutsisuusut suliap qanoq aqqissuunneqarnissaa pillugu sulisunut ilitersuisarnissaa pisariaqarpoq, taamaalilluni timi atorlugu pissaanermik atuineq pinngitsoortinneqassammatt.

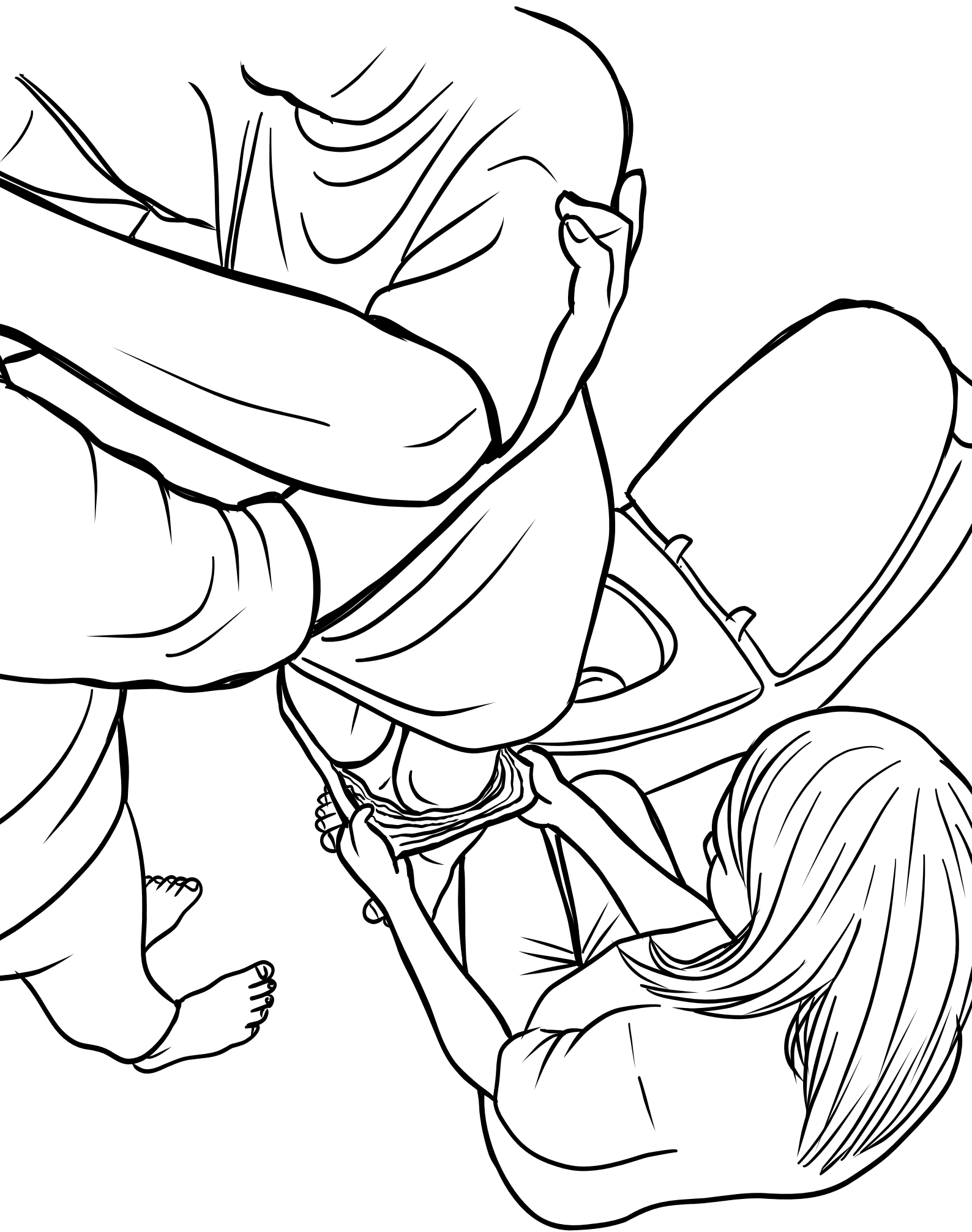
Malittarisassiat atugaanissaat pillugit ilinniartitsiuarternissaaq pisariaqarsinnaavoq, isumassuinerimik pisusaaffigisamik isumaginninnermi timi atorlugu pissaanermik atuinaveersaarnissamut periutsit ilanngullugit.

Aamma kaammattuinnikkut, aamma akuersaartitsinikkut iluatsitsisoqarsinnaanera takuneqarsinnaasimavoq. Taamaattumik ileqqorissaarneq, aamma qanoq ikiueriaatsimik isumaliuteqarneq, aammalu ikiuinissamut allatut qinigassanik periutsinik nassaartoqarsinnaanera pillugu isumaliutit assut pingaartuupput.

Suleriaatsinik allannguuteqarnerit akuttunngitsumik pissaanerup atornissaata pinngitsoortinneranut peqataaqataatitsisinnaapput – soorlu piffissami aalajangersimasumi uffartitsinerit imaluunniit kigutininik saliinerit pisassannginneri, paarlattuanilli ataasiakkaat pisariaqartitaat sianigineqassallutik.

Timimik najummisaqarnerit

33. *Timimik najummisaqarnerit, qilusooqattaarnerit, nukillaarnermik pissutilinnik qisuariartarnerit il.il. sunniutaannik annikillisaanermik siunertaqartut, imaluunniit eqqissisaanissamik siunertaqartut pissaanermik atuinertut isigineqanngillat.*

Kapitali 9: Kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutit, matunik ammaassutit aalajangersimasut, kiisalu tigummigallagaqarnerit

Atuuffigisaatut suliassaqarfiit

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§41. Najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummi pisortap, imaluunniit sulisup, pisortamit taamatut iliornissamut piginnaatinneqartup kallerisaarutit sumiiffissiuutitut inunnut ataasiakkaanut atugassiat piffissami killilikkami atorsinnaagai kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelse aalajangiisinnaavoq, imaappat

1) inuup najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummik qimatsinermigut timikkut ajoqusernissamut imminut allanilluunniit ulorianartorsiortitsilernissaa aarlerinaateqarpat, aamma

2) aarlerinaatip tamatuma pinngitsoortinnissaanut pisuni ataasiakkaani pissutsit tamanna pisariaqartippassuk.

Imm. 2. Kalerrisaarutitik sumiiffissiuutinillu inunnut ataasiakkaanut atugassianik imm. 1 naapertorlugu atuigallarnissamut aalajangiisinnaanermut, atortut inuup angerlarsimaffimminik qimatsinerata paasinissaanut imaluunniit inuup angerlarsimaffimminik qimatsisimasup sumiiffissinissaanut taamaallaat atorreqarsinnaasut pineqarput. Kalerrisaarutitik sumiiffissiuutinillu inunnut ataasiakkaanut atugassianik imm. 1 naapertorlugu atuinissamut aalajangiisinnaanermut, atortut inuup ingerlaffiitik ataavartumik nakkutiginninnermut atorreqarsinnaasut ilaanngillat.

Imm. 3. Inunnut, eqqarsartaatsikkut sanngiillisimanerup kinguneranik annertusiarortumik piginnaasakillisimasunut kalerrisaarutit sumiiffissiuutitut inunnut ataasiakkaanut atugassiat atorreqalersinnaapput, pineqartoq tamatumunnga akerliunngippat. Kallerisaarutit sumiiffissiuutitut inunnut ataasiakkaanut atugassiat atorreqarnissaannut inuk akerliuppat, taakkuninnga atuinissaq kommunalbestyrelsip aalajangersinnaavaa, tak. imm. 1. Oqaaseqatigiit aappaat naapertorlugu aalajangiineq piffissamut killiligaanngitsumut atuuttussanngortinneqarsinnaavoq. Iliuserinninnerli unitsinneqassaaq taamatut iliuserinninnissamik aalajangiinissamut piumasaqaatini imaritinneqartut eqqortinneqarsinnaajunnaarpata.

Imm. 4. Imm. 4. Najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummi pisortap, imaluunniit sulisup, pisortamit taamatut iliornissamut piginnaatinneqartup matunik ammaassutit immikkut ittut inummumut ataatsimut arlaqartunulluunniit atorsinnaagai kommunalbestyrelse aalajangiisinnaavoq, imaappat

§

... nanginnera

1) inuup inuilluunniit arlallit najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummik qimatsinermigut/qimatsinermikkut timikkut annertuumik ajoqusernissamut imminut allanilluunniit ulorianartorsiortitsilernissaa aarlerinaateqarpat, aamma

2) aarlerinaatip tamatuma pinngitsoortinnissaanut pisuni ataasiakkaani pissutsit tamanna pisariaqarluinnartippassuk, aamma

3) inatsimmi periarfissat sinneri kinguneqanngitsumik atorneqareersimappata.

Imm. 4 naapertorlugu matunik ammaassutitut immikkut ittunut ilaapput matup tigummivii marloqiusat, matumik ammaanissamut marloriarluni toorsineq assigisaallu. Iliuserisaq imatut matumik parnaarinnissutaassanngilaq, pineqartulli killilersugaanani ingerlasinnaaneranut atatillugu kinguarsaataassalluni, taamaasilluni sulisut maluginiar-sinnaassammassuk pineqartoq anisoq.

Imm. 6. Imm. 4 naapertorlugu iliuserisaq aallartinneqarpat, najugaqartut killilersugaanatik ingerlasinnaanerata mianeriniarlugu matumi kalerrisaarummik ikkussisoqassaaq, taamaasilluni najugaqartut matumik ammaassummik immikkut ittumik namminneq atuisinnaanngitsut matumik ammaanissamut pisariaqartitaminnik ikiorneqassammata. Najugaqartut imm. 4 naapertorlugu iliuserinninnermut ilaasut, aatsaat anitsaaliorneqarsinnaapput § 34-mi aalajangersagaq tamatuma peqatigisaanik ator-neqarpat.

34. § 41, imm. 1-imi aalajangersagaq pisoqarfinni aalajangersimasumi kalerrisaarutitut aamma sumiiffissutitut aaqqiissutitut atorneqarnissaannut periarfissiivoq, taamaalinerani:

- najugarisamik qimataqarnermigut inuup imminik imaluunniit allanik ajoqusernissamut aarlerinar toqarpat, aamma
- aarleqqutaasumik pakkiiniarluni kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissutitut aaqqiissutitut atugaqarnissat pisoqarfinni ataasiakkaani pissutsit pisariaqartitsippata.

Kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissutitut aaqqiissutitut aamma matunik ammaassutitut aalajangersimasunik atuinissaq, ajornanngippallu najugarisami tigummigallagaqarnissaq pillugu aalajangiussaqaarnermut ataqatigiissillugu aalajangiussisoqaraangat tamanna pingaarnertut pineqartup inooqatigiiffimmi toqqissisimaneranik aamma isumannaatsuutinneranik sianiginnittukkut pisarpoq. Aammali pineqartup ataqqinassusianik sianginninnerusinnaavoq. Taamaalilluni suliamik isumaginninnermut atatillugu pineqartup nammineq aalajangiisinnaanerata, inooqatigiiffimmi toqqissisimanerata aamma ataqqinassusiata sianiginissaasa akornanni piviusumik oqimaaqatigiissitsisoqarsimassaaq.

Inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissutitut aaqqiissutitut atuinerit najugaqarfissatut neqeroorutini aamma/imaluunniit ulluunerani neqeroorutini, kiisalu nammineq angerlarsimaffigisami atuutsitaapput. Tunngavigineqassarli sulisunik,

imaluunniit allanik kalerrisaarummut qisuariartoqarsinnaanera. Pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi §§ 36-43 malillugit nammineq aalajangiinissamut pinsinnaatitaaffimmi akiuliunnernut tamanut atuuttutut akulinnerit isumasuinermik, paaqqinninnermik aamma isumaginninnermi perorsaanermik taarsiissanngillat.

Pineqartoq toqqaannartumik atugaqarnissamut akerliussanngippat § 32-mi innunik pineqartunik killiliiffiusunut ilaasumut innuttaasumut, tarnimigut piginnaasaqassusia pissarsiarisatut tarnikkut sanngiilliar torneranik kinguneqartumut – soorlu innuttaasumut puigortunngortumut – sioqqutsisumik oqartussaasunit aalajangiussaqaarnerit piginagit inummumut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutit atorveqarsinnaapput, takuuk inatsimmi § 41, imm. 3.

Innuttaasup puigortunngortup taassuma ajoqusersinnaanera sioqqullugu kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutit tapertaasinnaapput. Taamaalilluni pineqartup sulerineranik nakkutigisaqarnissaq siuner tari neqanngilaq, paarlattuanilli innuttaasup puigortunngortup nikinnissamut kiffaanngissutsiminik attassisinnaaneranut tapertaavoq, taamaalisukkut pineqartup ingerlanermini sumiiffeerunnissaanut, taamaalillunilu imminut ajoqusersinnaanissaanut pakkersimatitsisoqarsinnaalluni.

Kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutinik, imaluunniit sakkussanik teknologiskiusunik allanik atuinerit isumaginninnermi perorsaanermi iliuuserisamik taarsiissanngillat, imaluunniit innuttaasup puigortunngortup aamma sulisut akornanni toqqaannartumik attaveqarnerinut taarsiissutitut iluaqutaaniarneqassanatik.

Inummumut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutinik atugaqarnissamut innuttaasoq puigortunngortoq akerliussappat pineqartup taama ittumik atugaqartitaanissaa pillugu aalajangiussisinnaaneq kommunalbestyrelsimit oqartussaasutut aalajangiussaqaarneranik pisariaqartitsissaaq. § 41, imm. 3, pkt. 2 malillugu aalajangiisinnaanissamut tarnikkut piginnaasakillinnermut (puigortunngornermut) pisarialittut uppersaassutaasoq, aammalu iliuuserisanut tamatuma saniatigut suliarineqartunut, kiisalu ilaqutaasut, ilanngullugu ajornanngippat nakkutiginnittup iliuuserisamut oqaaseqaatigisaat pigineqassapput.

Nappaatigisap ajorsigaluttuinnartutut ilusaanik sianiginnilluni innuttaasunut puigortunngortunut inummumut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut

aaqqiissutininik atuinissaq pillugu aalajangiussineq piffissamut killiliiffiginagu aalajangiunneqarsinnaassaaq, takuuk § 41, imm. 3, pkt. 3. Kommunalbestyrelsin aalajangiussaqaarnera Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmu suliassanngortinneqarsinnaavoq. Kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutininik atuinissaq pillugu aalajangiussinerup nassatarinngilaa aalajangiussat attannissaanut piumasaqaatit tamaaniissanerannik kommunalbestyrelsin ingerlajuartumik nakkutiginnittarnissaa. Taamaattumik inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutit atornissaat pillugu aalajangiussinerup attannissaanut tigussaasutut piumasaqaatit tamaaniikkunnaartut naliliiffigineqarpata aalajangiussaqaarneraq atorunnaarsinneqassaaq.

Inuup ajoqusernissaanut aarleqqut

35. *Kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutit taamaallaat pineqartup taassuma immininik, imaluunniit allanik inuup ajoqusigaanissaanut aarlerinartooqarfiunerani atorineqartassapput.*

Assersuutigalugit angallannikkut imaluunniit nunap pissusia pissutigalugit pineqartup kisimiilluni najugarisaminik qimatsisinnaannginneranik innuttaasunut ataasiakkaanut taakkununga nalunngisaqaarnikkut, aamma pineqartup inuuneranik oqaluttuassartaa-tigut ilimanaateqarluinnartumik siulittuuteqarsinnaaneq tamatuma nassataraa.

Inuup ajoquserneri assersuutigalugit tassaasinnaapput biilinit, cykelinit aamma bussinit aporinnernit kingunerisat. Aamma tasernut, kuunnut, aamma umiarsualivimmi imartamut isissimanerit, imaluunniit ikaartarfinit nakkarnerit, imaluunniit silap qanoq issusianit kingunerusinnaapput, soorlu qerittoornerusinnaallutik.

Inuup ajoqusernissaanut aarleqqutaasoq piffissami kalerrisaarutitut aaqqiissutininik atuinissap pisariaqalerfiani uppernarsagaassaaq. Innuttaasumik nalunngisaqaarneraq pineqartup "matussarsiortuuneranik" takutitsisimassaaq. Pineqartup taamaariataas-sappat najugarisaminit aninissaanik, taamaalillunilu aarleqqutaasumut atugassinnis-saanik ilimasuuteqarnissaq naammangilaq.

Assersuutigalugit makku pillugit piviusunik ilisimasat pigineqassapput:

- pineqartup najugaqarfimmunit anigajuttarnera, imaluunniit
- pineqartup sumiiffimmu navianartulimmu ingerlaniartuartarnera, soorlu aqqusinermut assut angallaffiusumut, imaluunniit umiarsualiveqarfimmu.

Pineqartup najukkaminut anigajulluni aqqut ilisimasaq isumannaatsorlu malikkaangagu piumasaqaatit nalinginnarmik atugaassanngillat. Tassaasinnaavoq siuliani najugarisimasamukarneq, pineqartup sumiiffiit assut angallaffiusut avaqqullugit ingerlaffigisarlugit.

Kalerrisaarutitut aamma sumiiffissiuutitut aaqqiissutinik atuinerit aamma pineqartup imminik, imaluunniit allanik inuup ajoquserinnissaanik aarleqqutaasumit tunngaveqartitaapput. Taamaattumik pisulluni silamiinnermi nalinginnartut naatsorsuutigineqarsinnaasutut ajoqusernerit tamakku pineqanngillat, soorlu pisuinnaat aqquataanni quasattumi orluneq, imaluunniit aqqulluttumi ulortoorneq.

Malittarisassiaq taamaallaat inuup ajoqusernissaanut tunngavoq, aamma tassaangilat pigisanik ajoqusiinissamut aarleqquteqarfiullutik pisoqarfiit. Pisoqarfiit, assersuutigalugu siusinnerusumi najugaqarfimminut innuttaasup iserniarsarineratut ittut, taamaalillunilu pigisanik ajoqusiiffigisai ilaanngillat.

Kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutinik atuisoqarnissaq pillugu nalilersuinnermi timikkut isumannaatsuunissamut sianiginninnerup saniatigut nakkutiliinnerup pilersinneqannginneranut naleqqillugu iliuuserisap innuttaasumut iliuuseqarnissamut annertunermik periarfissiinera aamma inuunerata annertunermik pitsaassuseqarnissaa pillugit sianiginninneq ilaatinneqassaaq.

Piomasaaqatigisat

36. *Inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutinik atugaqarfissatut suliassaqarfik pisoqarfimmut inuup ajoqusernissaanut aarleqqutaasumik pakkersimaarinissamut piomasaaqataaffiusunut killeqarfeqarpoq. Innuttaasunut aarleqquteqarfiit annikinnertut akuliuffiunerusunik periutsinik allanik pakkerneqarsinnaasoqarfinni aaqqiissutit atorneqarsinnaannginneri piomasaaqatip taassuma nassataraa.*

Ukiuni kingulliunerusuni puigortunngortunik suliassaqarfimmi pinaveersaarinnikkut annertungaatsiartunik misilittakkanik pissarsisoqarsimavoq, soorlu innuttaasut puigortunngortut najugaqarfimminnik qimatsinerminni kingorna ajoquserfigisaannut tunngasunik. Assersuutigalugu qalipaatinik aalajangersimasunik, aamma naasuutunik imaluunniit assingusunik inissiinernik misileraasoqarsimavoq, tamatumani innuttaasup puigortunngortup najugaqarfimminut aneriataarsinnaanera pinaveersinniarlugu. Aamma najugaqarfiusumi ataasiakkaanik suliaqartitsisunik suliaqarnissanut neqerootunik assigiinngitsunik aaqqissuussinerit, ilorraap tungaanut misilittagaqarfigisat pissarsiarineqarsimapput, imaluunniit illup iluani silataanilu toqqammavissanik tigussaasunik ataatsimut isigineqarsinnaasunik pilersitsiniartoqarsimavoq, taamaalillutik innuttaasut puigortunngortut uniffeerussanngimmata, imaluunniit nikallussanngimmata, taamaalillutillu siusinnerusumi toqqammavigisanut toqqissisimaffigisanut uteq-qinniassanatik.

Kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutinut allatut qinigassanik arlalinnik, annikinnertut akuliuttuusunik, taamaalisukkullu toqqissisimanermik pilers-

sitsisinnaasunik pilersitsinissamut periarfissaqarpoq. Tassaasinnaapput inooqatigiiffimmi neqeroorutit, ilanngullugit inooqatigiiffimmi attaveqarfiit, aamma inuttut attavigisaqarnerit.

Taamatut ittutut allatut qinigassanik pisoqarfinni ataasiakkaani taakkunani kalerrisaarutit imaluunniit sumiiffissiuutit aaqqiissutit pisariaqartitaaneri isumaliutitut ilaatinneqartariaqarput.

Aamma kalerrisaarutit imaluunniit sumiiffissiuutit aaqqiissutit atornissaasa piusasaqaataaneri pillugit aalajangiussaqaqarnermi sumiiffigisami timalittut toqqammaviit aalajangiisussaapput. Inissiat ilaat paasiuminarput, taamaallaat ataasiinnarmik anisarfittut matoqarlutik, taamaattorli sumiiffinni allani timalittut pissutsit innuttaasup najugaqarfimmit anineranik nakkutigisaqarnissamut ajornakusoortitsipput.

Kiisalu najugaqarfiup nunatami sumiiffigisaa, ilanngullugu angallaffigisatut aqqusinerut, ikaartarfinnut, umiarsualiveqarfinnut, tasernut il.il. naleqqiullugit inissisimaffeqarnera inuup ajoqusernissaanut aarleqquteqarnermik isumaliutini ilaatinneqartariaqarpoq, taamaattumillu kalerrisaarutit imaluunniit sumiiffissiuutit aaqqiissutit atuisoqarnissap pisariaqartitaanera ilanngullugu isumaliutigisariaqarluni.

Kalerrisaarutit imaluunniit sumiiffissiuutit aaqqiissutit

36. Aalajangersakkami pineqarput aaqqiissutini ilutsit marluk:

- kalerrisaarutit aaqqiissutit, innuttaasoq annertuumik aamma taamaattuarumik tarnimigut piginnaasakillisimasoq najugaqarfimminik qimatsissappat isumaginninnermi kiffartuussisutut sulisunik, imaluunniit allanik, soorlu ilaqtanik imaluunniit saniliusunik kalerrinissamik siunertaqartut, aamma
- sumiiffissiuutit aaqqiissutit, innuttaasup tammaaneqartup sumiiffissinissaanut atorneqartut.

Taamaattumik ataasiakkaat najukkamit aninerinik inatsisit malillugit killilersuutit imaluunniit nakkutilliinermut atorneqarsinnaasunik aaqqiissutit taakkuningga § 41, imm. 2-mi killilersuisoqarpoq.

Taamaattumik makku atornissaat inerteqqutaavoq:

- aaqqiissutit videomik assiliissutitut imaluunniit assingusutut ittunik najugaqarfiup iluani imaluunniit silataani tassannga nakkutiginnittuartut,
- kodimik pilikkatut parnaarsaatit, najugallup kodimik allannissamut piginnasaqannginnerani matup ammarsinnaanissaanut kodimik aalajanger-simasumik toortaanissamik tunngavillit,
- najugaqarfigisaani tiggummigallarnissaanik siunertaqarluni matup anisarfiup paarnaarnera.

Matumik silarlarmik, imaluunniit aqqusinernut matunik paarnaarsinissamut tamati-goortutut inerteqqusiineq pineqanngilaq. Aalajangiisusooq tassaavoq pineqartup taassuma kissaateqarnermigut anisinnaanera. Innuttaasumik anisinnaajunnaartillugu paarnaarussinerup assigaa kiffaanngissusiiagaaneq, tamatumunngalu inatsisaasumi toqqammavissaqassanngippat tamatigoortumik inerteqqusiisoqarpoq, takuuk tunngaviusutut inatsimmi § 71. Taamaalilluni malittarisassatut katersani illup iluanit matumik silarlarmik, imaluunniit aqqusinernut matunik paarnaarsinissamik inerteq-qusiisoqanngilaq, tassalu nalinginnartut najugaqarfiusuni tillinniarnertit imaluunniit susassaqanngitsunik isertoqarnissaq pakkersimaniarlugu matunik tamakkuninnga paarnaqqatitsisoqartarneratut annertussuseqartikkaanni. Tamanna ullukut aamma unnuaanerani atuuttuavoq.

Najugaqarfissatut neqeroorutit aamma paaqqinnittarfittut najugaqarfigisat il.il. ilaanni ulluunerani matup silarliup paarnaarsimasannginnera nalinginnaasuvoq. Najugaqar-tut kikkut tamarmik kissaatigissappassuk anisnaannginnerannik matumik silarlarmik paarnaarsinerup assigisinaanera sianigissallugu pingaaruteqarpoq. Taamaattoqas-sappat paarnaarsinerup assigissavaa kiffaanngissusiiagaaneq.

Pingaarnertut inissisimaffilikkamit matumit anisarfimmit ataatsimit, imaluunniit arla-linnit najugarisamik qimatarnissaq pisinnaassanngippat matut anisarfii allat aamma pingaannginnerusutut inissisimasut paarnaarnissaannut malittarisassiat killilersuin-gillat.

Inummut tunngasut

38. Kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutinik atuinernut piuma-saqaat tassaavoq taakku inummut aaqqiissutaassanerat. Tamatumani paasineqas-saaq aaqqiissutit taamaallaat najugaqartut ataasiakkaat najugaqarfiusumit aninerannik, imaluunniit najugarisap silataaniinnerannik nalunaarsuinissamut atoq-qusaanerat. Aaqqiissutinik najugaqartut tamaviisa angalasarnerinik nalunaarsuisunik atugaqarnissaq inerteqqutaavoq.

Matup silarliup, imaluunniit aneerasaartorfiup matuata eqqaani – isertunik aamma anisunik – angalasoqarneranik sianiginnitsitsisutut matup siarnga imaluunniit assignusoq najugallit angalaneramik nalunaarsuisuunngilaq.

§ 43-mut ataqatigiiffik

39. Inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutinik atuinerit najugaqarfimmit anitsaaliuineq pillugu § 43-mi aalajangersakkamut ataqatigiissillugu isigineqassaaq. § 43 malillugu taassuma najukkaminit aninissaa pakkersimaniarlugu najugaqartoq nikitsaaliorneqarsinnaavoq, imaluunniit kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutinik ikiorserneqarnikkut najugaqartup najukkaminit anialerneranik, imaluunniit anereersimanageranik sianiginnilissagaanni pineqartup timi atorlugu pissaanermik atuilluni uterteqqinneqarsinnaavoq. Taamaattumik kalerrisaarutitip aallartinnerani kalerrisaarutitut aaqqiissutinik atuinerit aamma tunngavigaat sulisunik, imaluunniit ilaquataasunik qisuariarsinnaasunik najuuttoqarnissaaq.

Piffissaq killeqartitaq

40. Piffissaq pillugu paasissutissiissut kommunalbestyrelsip aalajangiussaqaarnerani ilaatinneqassaaq, takuuk § 34, nr. 3. Suliani ataasiakkaani tamani piviusumik nalilersuinerimik tunngaveqartillugu piffissap sivilissusissaanut kommunalbestyrelse isummissaaq.

Pineqartoq tassaasinnaavoq paaqqinniffittut najugarisamut nuunnerup kingornatigut piffissaq sivikinneq, imaluunniit nakorsaasersuutit allanngortinnerinut sungiussinieriffittut piffissaq.

Ataasiakkaat peqqissutsimik qanoq issusiannut, aammalu avatangiisuminnik sungiussisimasutut misigisaqaarnerannut naleqqiullugu pisariaqartitsinerit allanngorsinnaammata annikinnerusutut akuliunnertut iliuuserisap atorneqarsinnaanera pillugu nalilersuineq ingerlanneqartuataassaaq. Pineqartoq ulluunerani neqeroorutini peqataanissamut naatsorsuutigisamut, imaluunniit aallartitaqaarnermut naleqqiullugu avatangiisunut nutaanut piaarnerusumik sungiussaqaarsinnaavoq, taamaalilluni kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutit atornissaannik pisariaqartitsineq annikillisinneqarluni, imaluunniit ajornassanngippat peerulluni.

Kommunalbestyrelsip aalajangiussaqaarnerata kingornatigut nalilersueqqinnerup qaammatit arfineq-pingasut qaangiunnerisigut pissanera § 35, imm. 1-imi aalajangerneqarpoq.

Taakkununga inatsimmi § 36, imm. 3, pkt. 2-mi ilaasunut – soorlu innuttaasunut puigortunngortunut – inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissummik atugaqarnissaminnik akerliliisunut, nappaataasup ajortikkiartortutut ittuunera sianigalugu, inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissummik pineqartumut atugaatiin-narnissaa pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiussaqaqarnera piffis-samut killeqartinnagu aalajangiunneqarsinnaavoq. Taamaattorli akuliunnermut tunngavigisaq tamaaniikkunnassappat akuliunne-rup atuukkunnaarnissaa suli atugaassaaq.

Matunik ammaassutit aalajangersimasut

41. *Pisoqarfinni aalajangersimasuni matunik ammassu-tinik aalajangersimasunik atuinissamut § 42-mi aalaja-ngersagaq aqutissiuivoq, taamaalinerani:*

- inuup ataatsip imaluunniit arlallit najugaqarfissatut imaluunniit ulluunerani neqeroorutaasup qimanne-ratigut imminnik, imaluunniit allanik annertuumik inummik ajoqusiinissamut ulorianartorsiortitsiler-nissaannut ilimanartutut aarlerinartoqaraangat, aamma
- pisoqarfinni ataasiakkaani taakkunani pissutsit aarlerinartoqarfimmik tassannga pakkernissaanut pisariaqarluinnaraangat, aamma
- inatsimmi periarfissat sinneri iluatsinngitsumik atugaareerpata.

Pisoqarfinni immikkut ittuni aalajangersimasuni, aammalu suut allat tamarmik iluatsinngitsumik misilinneqareerneranni kommu-nalbestyrelse matunik ammaassutinik aalajangersimasunik atugaqar-sinnaavoq. Pineqartut tassaasinnaapput innuttaasut aalajangersimasut tarnimikkut piginnaasakillinermik annertuumik aamma taamaattuartumik atugaqartut aninissaannik, aammalu imminnik imaluunniit allanik inummik ajoqu-siititsinissaat pakkersimaniarlugu, imaluunniit ajornarsarniarlugu matunut tigum-miviit marloqiusat, matut ammarnissaannut marloriartumik toorsisarnerit aamma assingusut. Paarnaarsissutitut aaqqiissutivinnik atuisoqaqusaanngilaq.

Iliuserisat allat aamma annikinnerusutut akuliunnerit iluatsinngitsumik misilerarsi-manerisigut atortunik taakkuninnga atugaqarnissamut tunngaviliisinnaasut assersuu-tigalugit tassaasinnaapput angallannermi pissutsit ulorianartut, pinngorti-

tami sumiiffiit aalajangersimasut, pineqartup tamarfigisinnaasai, imaluunniit silap pissusiani atugarisat (soorlu assorsuaq issinnera).

Taamaattumik matunik ammaassutininik aalajangersimasunik ilusilinnik akuliunnerusutut iliuuseqarnerup atugaalernissaanut matumi silarlarmi matunik ammaassutininik aalajangersimasunik atuisinnaanerit, annikinnerusutut akuliuffiusutut iliuuserisanut, kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutitut ilusilinnik iluatsinngitsumik tamanna sioqqullugu misiliisoqqaarsimanissaanut atatillugu pissusiusumik allanngortitsinngillat.

Taamaattumik sulisut innuttaasup nammineerluni imminik isumagisinnaanngitsup sumiiffiusumik qimataqalerneranik pisariunngitsumik takunnissinnaanissaat najugaqarfissatut neqeroorutit il.il. timitamikkut ima ilusilersornissaat tulluartsuusaq, taamaalilluni piffissaq eqqorlugu pisarialittut isumaginiagassanik toqqaasoqarsinnaasammat.

Matunik ammaassutininik aalajangersimasunik taakkuninnga kikkut tamarmik atugaqarsinnaanngitsut tamatumunnga pisariaqartitaannik ikiorneqassapput, tassalu tamamani innuttaasooq najugarisamit anitsaaliuinissaq pillugu aalajangersakkami ilaasus-saanngippat.

Najugarisamit anitsaaliuinerit

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§43 Inuup angerlarsimaffimminik qimatsinissaa pinngitsoortinniarlugu, imaluunniit pineqartoq angerlarsimaffianut ingerlateqqinniarlugu § 31, imm. 4-mi piumasaqaatit assigisaat piumasaqaatigalugit kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelse aalajangiisinnavaoq najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummi pisortaq, imaluunniit sulisoq, pisortamit taamatut iliornissamut piginnaatinneqartoq inummik aalajangersimasumik tigumminilluni pissaanermik atuisinnaasoq.

Imm. 2. Angerlarsimaffimmit anitsaaliugaanerup piffissami qanoq sivilutigisumi atuunnissaa kommunalbestyrelsip aalajangiiffigissavaa, iliuuserinninnerullu minnerusumik akuliuffiusup atorqeersinnaanera ataavartumik nalilersortassallugu.

42. Innuttaasup najugaqarfigisaminik qimatsinissaa pakkersimaniarlugu, imaluunniit tassannga najugaqarfimmut utertillugu ingerlanniarlugu timi atorlugu pissaanermik atuinikkut innuttaasumik tigummiagarnissamut § 34-mi aalajangersagaq aqutissiivoq.

Aalajangersagaq ator neqartarpoq tamatumani:

- innuttaasup najugaqarfimminik qimatsinermigut imminik imaluunniit allanik annertuumik inummik ajoqusiinissaa ilimanartumik aarleqquteqarfiugaangat, aamma
- pisoqarfinni ataasiakkaani taakkunani pissutsit timi atorlugu pissaanermik atuineq aarleqqummik tassannga pakkersimatitsiniarluni pisariaqavissoraangat, taamaalilluni innuttaasoq najugaqarfimminit aninissaa pakkersimaneqassalluni, imaluunniit najugaqarfianut utertillugu ingerlanneqassalluni, aamma
- inatsimmi periarfissat sinneri iluatsinngitsumik atugarineqareerpata.

Ataasiakkaanut najugaqarfiusut saniatigut najugaqarfimmut ilaapput najugaqarfimmut attuumassuteqartutut sumiiffiit ataatsimoor tarfiit, kiisalu ulluunerani neqerootit il.il.

Annertuumik inuup ajoqusernissaanut ilimanartutut aarleqqutaasoq

43. *Inuup najugaqarfimmik qimataqarnissaanik pakkersimanissamik, imaluunniit inuup najugaqarfimmut utertillugu ingerlannissaanik tigumminnertut ilusilimmik timi atorlugu pissaanermik atuineq taamaallaat pisinnaavoq pineqartup imminik imaluunniit allanik inummut ajoqusiinissaanut ilimanartumik aarleqquteqartoqaraangat.*

Assersuutigalugu makkununga piviusunik ilisimasamik pigisaqartoqassaaq:

- pineqartup najugarisamik qimatsikulanera, aamma/imaluunniit
- najugarisaminik qimataqarnissaq pillugu kissaateqarnermik uteqattaariuarnera.

Taamaalilluni innuttaasup najugaqarfimmik qimatsinissaa, taamaaliorneratigullu imminik imaluunniit allanik inummut annertuumik ajoqusiititsinissaa pillugit ilimasuuteqarneq naammanngillat.

Inuup inimut matuanik paarnaagaasumut utertillugu ingerlannissaanut toqqammavissaqanngilaq. Timi atorlugu akuliunnerit, innuttaasumik utertitaqarluni ingerlatsinertut iluseqartut toqqissimanermik pilersitsisunik pilersitanik il.il. ataqatigiissinneqassapput, taamaattumillu sulisunik, imaluunniit allanik tamatuminnga ikiorsiisinnaasunik najuuttoqarnissaq tamatigut tunngavigisarisaavoq.

Pisariaqavissortut

44. § 43-mik atugaqarluni suliassaqarfik pisoqarfinnut, najugarisami anitsaaliuineq inuup ajoqusernissaanut ilimanartumik aarleqqutaasumik pakkersimasaqarniarluni pisariaqavissortunut killeqartitaavoq.

Najugaqarfimmi annikinnertut akuliunnerusunik allatut periutsinik aarleqqutaasoq pakkersimaneqarsinnaagaangat innuttaasumik anitsaaliuiniarluni timi atorlugu pissaanermik atuineq atorneqarsinnaanngitsoq piumasaqaatip taassuma nassataraa, takuuk annikinnerpaamik akuliunnissamut najoqqutassaq.

Pisoqarfiit innuttaasup tamararluni najugaqarfimmini aninialerfii, aammalu innuttaasumik pissaanermik atuinatik sulisut anitsaaliuisarneri § 43-mut ilaanngillat.

Taamaalilluni innuttaasup aniniarnera aalajangiisuunngilaq, taamaattorli piffissani anineranik ilaginissaanut periarfissaqanngiffinni aninissamut atasutut aarleqqutit takuneqarsinnaasut aalajangiisuupput.

§ 42, imm. 4-mut ataqatigiiffik

45. § 43 § 42, imm. 4-mut ataqatigiissillugu isineqassaaq, tassanilu matunik ammaassutit aalajangersimasut tamakku atornissaannut piumasaqaatit takuneqarsinnaapput.

Pineqartup najugarisamik qimatsisimanera, imaluunniit najugarisamik qimataqalernerara, taamaalillunilu imminik pisoqarfimmut aarlerinartoqarfimmut inissinnera – ajornanngippat kalerrisaarutitut aaqqiissutit ikiorsiullugit – sianigineqalernerani sulisut imaluunniit allat innuttaasumik anitsaaliuinissaq pillugu aalajangiussaqaarnissaannut § 34 aqqutissiivoq.

Piffissaq killeqartitaq

46. Piffissamut sorlermut anitsaaliuinerup atorneqarnissaa pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiussaqaarnerata paasissutissanik imaqaarnissaa § 43, imm. 2-mi takuneqarsinnaavoq. Kommunalbestyrelsip aalajangiussarisassaanut tunngavigisassatut piffissap naatsorsuutigisatut siviussusissaa pillugu paasissutissaa aamma takuneqarsinnaassaaq, takuuk § 34, nr. 3.

Tassaasinnaavoq nakorsaasersuinerup allanngortinneranut sungiussinissamut, pissut-sinut allanngortitanut atatillugit piffissaq sivikinnerusoq, imaluunniit piumasaqaatit sinnerisa naapertuutsinnerisa annertussuseqarfiini akuersissummik peqarani najugaqarfittut neqerorummi aalajangersimasumi tiguneqarnissaaq pillugu Ilaqutariinnermut Naalakkersuisup aalajangiussaqaarneranut atatillugu piffissaq utaqqiffik sivikitsuararsuaq.

Ataasiakkaat peqqissutsikkut qanoq issusianut, aamma avatangiisunik sungiussaqaq- nermik misigisaqaqnerinut atatillugit pisariaqartitsinerit allanngorsinnaammata annikinnerusutut akuliunnertut iliuuseqartup atorineqarsinnaanera pillugu nalilersui- soqartuassaaq. Naatsorsuutigineqartunut naleqqiullugit pineqartoq avatangiisunut nutaanut piaarnerusumik sungiussaqaqsinnaavoq, imaluunniit assersuutigalugu anit- saaliuinnermik pisariaqartitsinerimik annikillisaasunik imaluunniit piigaqartunik sulia- risanik assigiinngiaartunik aallartitaqarsinnaalluni.

Kommunalbestyrelsip aalajangiussaqaqnerata kingornatigut nalilersueqqinnerup kingusinnerpaamik qaammatit arfineq-pingasut qaangiunneranni pissasoq § 35-mi aalajangerneqarpoq.

Inatsisilerituumit ikiorsineq

§

Pissaanermik atuneq pillugu inatsit

§54. Suliap ingerlanerata nalaani pineqartup soqutigisaminik isumaginnittussamik eqqartuussissuserisumit ikorneqarnissaa kommunalbestyrelsip isumagissavaa, suliani makkunani:

1) ineqarfimmut § 36, imm. 1, naapertorlugu tigutinneq.

2) inatsimmi § 43 malillugu inissiami tigummigallarneqarneq.

Imm. 2. Eqqartuussissuserisumut aningaasartuutit kommunalbestyrelsip akilissavai, taannalu Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnermut Inatsimmi kapitali 21 naapertorlugu sulianut eqqartuussivimmi akeqanngitsumik ingerlanneqartunut malittarisassat assigi- saat atorlugit aningaasarsissaaq akiliutigigallarsimasaminillu utertiffigineqarluni.

§55. Iliuusissanik iliuuseqarfigineqartoq nammineq eqqartuussissuserisussaminik tamatigut toqqaasinnaavoq.

Imm. 2. Eqqartuussissuserisup inummit namminermit sulisussarsiarineqartup sullita- mut, sullitalluunniit uianut nuliaanulluunniit, ilaqutaanut, allanullu attuumassuteqarnini pissutigalugu suliamut akuusinnaajunnaanginnissaa kommunalbestyrelsip Naalakker- suisullu nakkutigissavaat.

47. *Pineqartup piomassuserisaanut akerliusumik najugaqarfimmi anitsaaliuinissaq pillugu suliarisani pineqartup inatsisilerituumit ikiorserneqarnissaa kommunalbesty- relsip isumagissavaa, kiisalu tamatumunnga aningaasartuutit akilissallugit.*

Suliarisami sapinggisamik piffissami siusinnerpaami innuttaasup soqutigisaanik isumagisaqarnissaaq inatsisileritup toqqaarneqartup suliassaraa. Anitsaaliuinissaq pillugu, imaluunniit akuersissummik peqarani najugaqarfissatut neqeroorutini aala- jangersimasuni tiguneqarnissaaq pillugu aalajangiussinissamut kommunalbestyrelsip innersuuteqarnissaminik aalajangiussaqaqaraangat suliamik isumaginninnerup aamma aalajangiussaqaqnerup nalaani inatsisilerituup ilanngunneqarnissaa piviusuni paasine- qarsimassaaq.

Kapitali 10: Ujatsiutaasat annoraamernit atorneri

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§40. Inuup timimigut annertuumik ajoqusernissaa nalorninaatsumik aarlerinaateqarpat, pisunilu ataasiakkaani pissutsit tamanna pisariaqartilluinnarpasuk, najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummi pisortaq, imaluunniit sulisoq, pisortamit taamatut iliornissamut piginnaatinneqartoq, inuup nakkarnissaa pinngitsoortinniarlugu annoraaminernik ujatsiutaasat atorlugit issiavimmut kaassuartakkamut allatigulluunniit ikiorsiissummut, siniffimmut, issiavimmut, perusuersarfimmulluunniit aalajangiisinnaasoq, kommunimi angerlarsimaffigisami kommunalbestyrelse aalajangiisinnaavoq.

Imm. 2. Illersuiniarnermut atortut imm. 1-mut ilaatinneqartut piffissami qanoq sivisutigisumi atorneqarsinnaanerat pillugu kommunalbestyrelse aalajangiissaaq.

48. *Nakkarnissaaq pakkersimaniarlugu inuk ujatsiutaasanik annoraaminernik nikkatsaaliornissaanut § 40-mi aalajangersagaq toqqammavissiivoq, taamaalisukkut:*

- imminik inuttut annertuumik ajoqusernissaanut ilimanartutut aarlerinartoqaraangat, aamma
- pisoqarfinni ataasiakkaani taakkunani pissutsit pisariaqartitsivissoraangata.

Inunnut tarnimikkut piginnaasakitsuunermik saniatigut aamma timikkut piginnaasakitsunut aalajangersagaq annertunertut tigussaasumik pingaaruteqarpoq.

Nakkarnerup nassatarisaanik ajoqusernissamut illersuuteqarneq tassaavoq ujatsiutaasat annoraamernit qituttut atorlugit pineqartup issiavimmut kaassuartakkamut, siniffimmut, perusuersarfimmut il.il. nakkatsaaliornissaa. Assersuutigalugu sakissamut, qitimut imaluunniit niuinut ujatsiutaasat inissinneqarsinnaapput.

Assersuutigalugu innuttaasoq pisussinajunnaarsimassappat, taamaakkaluartorli nissumi napinissaanik, aamma ajoqusernernik allanik nassataqartitsisunik pisunnissaaq misilittuurtarpagu aalajangersagaq toqqammavigalugu nakkatsaaliuisitsineq illersuisutitut atorneqarsinnaassaaq.

Tamanna aamma atuutissaaq inuk tarnimigut piginnaasakillimasooq aamma akuttungitsunik noqartarpat, eqisariartarpat, imaluunniit piumassuserinngisamik sakkortuunik aalariartarpat, taamaallunilu nakkarnissaa ulorianaateqarluni.

Aalajangiisarneq nakkatsaaliuineri taama ittumi ilaanngilaq.

§ 40 malillugu ujatsiutaasat annoraamernit qituttut ilusaannik illersuutit taamaallaat nakkatsaaliuinnermut atorneqarsinnaapput. Paarlattuanilli § 40-mi aalajangersagaq – soorlu niup napineranik, aamma nammineq atugarisaminik paasisaqannginnermik peqartoqanngikkaangat – taassuma pisunnissaa pakkersimaniarlugu innuttaasup issiavimmut imaluunniit issiavimmut kaassuartaqqamut nikitsaaliuinnermut atorneqarsinnaanngilaq. Aamma pineqartup toqqissisimannginnerani, imaluunniit kamassaqarnerani oqarasuaatip angallattakkap killilernissaanik siunertaqartillugu taakku atorneqarsinnaanngillat.

§ 40 malillugu iliuuserisamik atugaqarnermi pineqartup isumaginninnikkut toqqissisimanissaanik, ilanngullugulu isumannaatsuunissaanik sianiginninnerup nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmik sianiginninnermut naleqqiullugu pingaarnerusutut nalilerneqarsimanissaa pineqassaaq. Tassaavoq pissaanermik atuneq pillugu malittarisassiani tunngavigisaq, inooqatigiiffimmi naleqartitat tamatigut assigiimmik sammiveqartannginnerannut, aammalu pisoqarfinni aalajangersimasuni imminnut aporaattarnerannut assersuutini suli alla ataaseq. Taamatut pisoqarnerani sianiginiakanik assigiinngitsunik taakkuninnga piviusutut oqimaaqatigiissitsinissaaq pisariaqarsinnaassaaq.

Annertuumik inuup ajoqusernissaanut ilimanaatilittut aarleqqut

49. Annertuumik inuup ajoqusernissaanik innuttaasoq imminik ulorianartorsiortinnissaanut ilimanaatilittut aarleqquteqaraangat nakkarnissat pakkersimaniarlugit ujatsiutaasat annoraamernit qituttut atorlugit nakkatsaaliuinnermut ilusilittut illersuuteqarnermi atortut.

Taassuma annertuumik inuup ajoqusernissaanik atugaqarnissaminik ulorianartorsior-titsineranik nassataqarsinnaasumik pineqartup iliuseqariataarsinnaanera pillugu naatsorsuuteqarnissaq naammangilaq. Paarlattuanilli nakkarnissamut aarleqqum-mik nassataqarsinnaasunik, tamatumalu kingunerisaatut inuup ajoquserneranik nassataqarsinnaasunik pineqartup akuttunngitsukkut iliuitsinik ingerlatsiniarsa-risarnera, imaluunniit akuttunngitsumik noqartarnernik, eqisariartarnernik as-singusunillu annertuumik inuup ajoqusernissaanik aarleqqummik nassataqar-tunik piviusutut ilisimasaqarneq pigineqassaaq.

Annertuumik inuup ajoquserneri ilaatigut tassaasinnaapput avatit napi-neri, niaqqup saarngata innarlenera, qaratsap sajuppillatsinnera, kigutit katatat imaluunniit aalalersut il.il. Paarlattuanik soorlu annikinnertut pilluttoorneq tassunga atasutut annertuutut inuup ajoquserneratut isigineqarsinnaanngilaq. Taamaattorli annertuutut inuup ajoqusernera pineqartup peqqissutsimigut qanoq issusia aallaavigalugu inummut tassunga nalilersorneqartassaaq.

Pisariaqavissortut

50. *Pisoqarfinni annertuumik inuup ajoqusernissaanut ilimanaati-littut aarleqqutaasup pakkernissaanut pisariaqarluinnaraangat illersuuteqarnermi atortut taamaallaat atorineqarsinnaapput.*

Periutsinik allanik aamma akuliuffiunnginnerusunik atuilluni aarleq-qutaasoq pakkersimaneqarsinnaassappat illersuuteqarnermi atortut atorneri inatsisinik unioqqutitsinerussanerat annikinnerpaamik akuliun-nermut najoqqutap nassataraa.

Tassaassapput innuttaasut, timikkut piginnaasakillinerisa pitsanngornissaan-nik naatsorsuutigineqarsinnaanngiffiusut. Taamaattumik annikinnermik akuliun-nertut ilusilinnik nakkarnerit pinngitsoortinnissaannut avatangiissut ilusilersorsi-manissaannut periarfissat sianiginissaat pingaaruteqartuuvoq. Tamanna soorunami aamma innuttaasunut taakkununnga, tamatuminnga pisariaqartitsinerup annikillis-saavigineqarsinnaaffiitut attuuppoq.

Assersuutigalugu innuttaasoq uppeqqajaasartoq, aamma timimi ilaagut nukillaaqqa-soq, imaluunniit akulikitsunik eqisariaqattaartartoq ungaluusanik, siniffimmi nakkar-naveeqqutinik, imaluunnit naqqup qanitaani madrassimik inissinertigut issiavimmit, siniffimmit imaluunniit perusersartarfimmit nakkatsaaliorneqarsinnaavoq.

Innuttaasunut assersuutigalugu annertuumik nukeerussimasunut, timiminnik siaarsi-sinnaanngitsunut, taamaattumillu issiavimmi issianerluttut, pisoqarfiit ilaanni innut-

taasut taakku nakkarnatik issiavimmi kaassuartakkami issiasinnaaniassammata, taamaalillutillu ajoqusersinnaassammata ujatsiutaasat annoraamernit atorneqarnissaat pisariaqarsinnaavoq.

Taamaalilluni annikinnerusumik akuliuffigisatut pakkersimatinnissaannik iluatsitsif-fiunngitsuni inuup ajoqusernissaanut piviusumik aarleqqut pineqassaaq, aammalu annertuumik inuup ajoqusernissaata pinaveersinniarnissaa sianigalugu pakkersimatinnissaa pisariaqartuussalluni.

Piffissaliussaq

51. Ujatsiutinik annoraaminernik atuilluni nakkatsaaliuineritut ilusilimmik illersuutitut atortunut piffissamut sorlermut atugaasinnaaneri pillugit kommunalbestyrelsip aalajangiussaqaarnerata paasissutissanik imaqaarissaa § 40, imm. 2-mi takuneqarsinnaavoq, takuuk inatsimmi § 34, nr. 3.

Ataasiakkaat peqqissusaasa qanoq issusiannut naleqqiullugu pisariaqartitsineq allanngorsinnaammat annikinnerusutut akuliunnertut iliuuseqaarnerup atorneqarsinnaanera nalilersortuarneqassaaq.

Nalilersueqqinnerup kommunalbestyrelsip aalajangiussaqaarnerata kingornatigut kingusinnerpaamik qaammatit 18-it kingorna pissasoq § 35, imm. 2-mi aalajangerneqarpoq.

Kommunalbestyrelsip piginnaasaqaarnera – naammagittaalliteqarnissamut aqqut

Pissaanermik atuneq pillugu inatsit

§34 §§ 38-miit 42 ilanngullugu malillugit kommunalbestyrelsip aalajangerneranut tunngavittut pigineqassapput:

1. tarnikkut pisinnaasakillisisimaneq pillugu suliamut tunngatillugu uppernarsaatit pisariaqartinneqartut,
2. suliniutip aallartinneqarnissaa pillugu aalajangiinissaaq eqqarsaatigineqartoq aalajangerneqartinnagu, inunnik perorsaanerit paaqqutaqarinninnerillu aallartinneqarsimasut pillugit paasissutissat,
3. suliniutip qanoq sivisutigisumik pisariaqartinneqarnissaanik naatsorsuutiginneq pillugu paasissutissat, aamma
4. qanigisaasut angajoqqaatulluunniit akisussaataitaasoqarpat angajoqqaatut akisussaataitaasut suliniummut eqqarsaatigineqartumut oqaaseqaataa.

52. Kommunalbestyrelsip aalajangiussaqaarneri Isumaginninnermi naammagittaalliuteqartarfimmu suliassanngortinneqarsinnaapput, takuuk Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuusaaneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni malittari-sassiat malillugit § 8.

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§69. Kommunalbestyrelsip aalajangigaa isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqis-suunneqarneralu pillugit inatsisit qaqugukkulluunniit atuuttut malillugit Isumaginnin-nermi Naammagittaalliuteqartarfimmu naammagittaalliutigineqarsinnaavoq.

Tarnikkut piginnaasakillinnermut sulianut tunngasutut uppernarsaatissaq pisariaqartitaq

53. § 32 malillugu §§ 36-42-mi ilaasunik iliuseqaarnerit aallartisarnissaannut tarnik-kut piginnaasakillinnermut suliamut tunngasutut uppernarsaatit pisariaqartitat pigine-qarnissaat tamatigoortumik piumasaqaataavoq.

Taamaattumik tarnikkut piginnaasakillinnermut sulianut tunngasutut uppernarsaam-mut pisariaqartitamut kommunalbestyrelsip aalajangiussaqaarneranut nassuiaammik pigisaqarnissaq pillugu § 41-mi piumasaqaateqartoqaraangat aalajangiussaqaarnermut tunngaviusumi taamaallaat nappaataasup suussusersinera imaluunniit assingusumik nalunaarsuinnarnissaq tamatuma assiginngilaa. Pineqartup tarnimigut piginnaasakilli-neranut nassuiaat naammattoq tunniunneqassaaq.

Akuliunnerup aallartisarnissaa pillugu innersuussineq sioqqullugu isumaginninnermi perorsaanikkut ikiuinerit aamma paaqqinninnerit aallartisarsimariigassat

54. Pinngitsaaliinernut qanorluunniit iluseqartunut isumaginninnermi perorsaanikkut sunniiniutit, aamma isumassuinnermut aamma paaqqinninnermut tunngasutut iliuse-ri-sat salliutitarnissaat pillugit najoqqutassiamik pissaanermik atuinnermut malittari-sassiat tunngaveqarput. Taamaattumik pinngitsaaliinermut tunngasutut iliuserisat atornissaat sioqqullugit anguniakkap tamatigut piumassuserisaa aqqutigalugu pinia-rtuarnissaa tamatigoortutut piumasaqaataavoq.

Taamaattumik tarnikkut piginnaasakillinnerup malitsigisaanik ikiorsuinnissaq siunertara-lugu iliuserisamut aallartisagaasimasumut, kiisalu pinngitsaaliinermut atornissaata pin-

ngitsoortinnissaa siunertaralugu iliuuserisat ikiorsiissutaasimasut pillugit nassuiaatip piginissaa kommunalbestyrelsip aalajangiussaqaarnissaanut tunngavigineqassaaq.

Iliuuserisat pisariaqartitassaattut piffissaq naatsorsuutigisaq

55. Iliuuserisamik atugaqaarnissap pisariaqartinnissaata naatsorsuutigineqarfigisaanni iliuuseqarnerit taakku aallartisarnerinut atatillugu piffissamik aalajangiissoqaarnissaaq pillugu § 36, imm. 1-imi aamma 3-mi, § 34, imm. 2-mi, aamma § 40, imm. 2-mi piumasaqaateqartoqarpoq, aamma takuuk § 41-mik oqaasertaliineq.

Aalajangiussaqaarnerup atuuffigisaata iluani piffissamik aalajangiussaqaartoqarani § 41, imm. 2, naggatip kingulliuup naassatarisaatut aalajangiussisoqarsinnaavoq. Siuliani imm. 26-mi eqqartorneqartutut iliuuserisaaq, imaluunniit akuliunneq piffissaq pisariaqartitaq sinnerlugu attanneqaqqusaanngilaq. Innuttaasup puigortunngortup inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissummik atugaqaarnissaata piumasarinissaa attuumassuteqarunnaassappat tamanna pillugu aalajangiussaqaarneq attanneqarsinnaanngilaq.

Piffissarititap sivisussusia pineqartup pisariaqartitaanik, aammalu inuup ajoqusernisaaq pakkersimasaqaarnissamik sianigisaqaarnermik aalajangerneqarpoq.

Iliuuseqarnermut ilaqttat aamma ajornanngippat nakkutiginnittup oqaaseqaataat

56. Suliarineqartumut innuttaasup nammineq oqaaseqaatai Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni (sulianik isumaginninnermut inatsimmi) malittarisassianik malittarinnippat, taamaattoqarnerani suliarisami peqataasoq tamatigut oqaaseqaarnissaminut pisinnaatitaaffeqarluni, takuuk sulianik isumaginninnermut inatsimmi § 21.

Aamma pineqartumut isumaliutigisatut iliuuseqaarnissat taakku pillugit erseqqinnerusumik nalunngisalinnit inunnit oqaaseqaataasunut iliuuserisaaq sapinngisamik pitsaanerpaaq qularnaarniarlugu kommunalbestyrelsip aalajangiussaqaarneranut tunngavigisassatut nassuiaatip piginissaaq piumasaqaateqartoqarpoq, takuuk § 34, nr. 4. Tamakku assersuutigalugit tassaasinnaapput aapparisaq, ilaqtuq, qanitatut ilisarimasaq, imaluunniit nakkutiginnittoq.

Kapitali 11: Akuersissummik peqarani nuussineq

§ 36, imm. 1-imut atuuffiusutut suliassaqarfik

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§36. Inuup nuunnissamut akertiusup imaluunniit tamatumunnga paasinartumik akuersinissamut piginnaasaqanngitsup isumaginninnermut inatsisit naapertorlugit najugaqarfissatut neqeroorummut aalajangersimasumut tigutinnissaa aalajangiiffi-geqqullugu :kommunimi angerlarsimaffigisami kommunalbestyrelse, tak. § 37, imm.1 Naalakkersuisunut inassuteqarsinnaavoq, imaappat:

1. pineqartup pisariaqartitamik ikiorneqarsinnaanissaanut tamanna pisariaqarluin-narpat,
2. ikiuineq inuup maannamut angerlarsimaffigisaani ingerlanneqarsinnaanngippat,
3. pineqartup iliutsimi kinguneri paasisinnaanngippagit, aamma
4. pineqartoq inuttut annertuumik ajoqusernissamut imminut aarlerinartorsiortippat, aamma
5. nuunnissaata isumagineqannginnera illersorneqarsinnaanngippat.

Imm. 2 ...

57. *Taassuma akuersissuteqarnera piginagu inuup najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnissaa pillugu § 37, imm. 1-imik toqqammaveqarluni Ilaqutariinnermut Naalakkersuisoq aalajangiussaqaarsinnaavoq. Aalajangiussineq taamaallaat kommunalbestyrelsimit innersuussissut malillugu pisinnaavoq, takuuk, § 36, imm. 1.*

Akuersissummik peqarani najugaqarfissatut neqeroorummi aalajangersimasumi inummik ilanngussaqaarnissaq pillugu pisinnaavoq, taamaalinerani:

- pineqartup pinngitsoorani ikiorserneqarnissaa pisariaqavissorpat, aamma ikiorsiineq pineqartup manna tikillugu najugaqarfigisaani naammassineqarsin-naanngippat,
- pineqartup iliuuseqarnermi kingunerisai paasisinnaanngippagit, aamma imminik inuttut annertuumik ajoqusersinnaammat,
- nuunnissaata isumagineqannginnera illersorneqarsinnaanngippat.

Tunngavigisaq tassaavoq atajuartumik najugaqarnissaq siunertaralugu najugaqarfis-satut neqeroorummi aalajangersimasumi, najugaqarfimmi paaqqinniffiusumi imaluun-

niit assigisaanni tiguneqarnissap pineqarnissaa. Taamaalilluni kikkunnut nalinginnarmik pitsanngoriartornissaannut ilimanaateqanngitsunut inunnut pineqartunut aalajangersagaq ilaqartitsivoq.

Pisoqarfinni inuup annertuumik atajuartumillu tarnikkut piginnaasakillisimasup najukkami nalinginnarmi – inissiami attartukkami, piginneqatigiilluni inissiami, imaluunniit inissiami nammineq pigisami najugaqarnerani – aammalu najugaqarfissatut neqeroorummik il.il. nuussinissap isumaginnissaata illersorneqarsinnaanngitsutut nalilernerqarfiani – aalajangersagaq atugaavoq.

Taamaattorli pisoqarfinni innuttaasup najugaqarfissatut neqeroorummut akuerisaareersimaffiani, kingornatigulli tassani iliuuseqarfigisinnaanngisanik pisariaqartitanik pissarsinerani aalajangersagaq aamma atorneqarsinnaassaaq.

Taamaalilluni oqariaatsimi nuussinermi pisoqarfiit arlallit ilaapput. Najugarisaqqaamit najugaqarfissatut neqeroorumut akuerisaaneq siullertut pineqarsinnaavoq. Najugaqarfittut neqeroorummit ataatsimit allamut, aamma immikkut ittumik ilusilersugaasutut kommunimit imaluunniit nunap immikkoortuanit najugaqarfissatut neqeroorummut akuerineqarfimmuut pisoqarfiit tulliatut pineqarsinnaapput. Kiisalu pineqartup najugaqarfissiap taassuma iluani immikkoortumut illersugaasumut inissillugu/qimatsillugu nuunnerani pisoqarfiit pineqarput.

Inersimasunut naleqqiullugu inooqatigiiffimmi iliuuserisani akuliufiunerpaaq pineqarmat akuersissummik peqarani najugaqarfissatut neqeroorummi aalajangersimasumi ilanngussinissaq pillugu malittarisassiamik atuinissamut piumasaqaatit assut sukangasut inississorneqarsimapput. Taamaattumik pisoqarfinni ikittuni aamma ataasiakkaani malittarisassiat taamaallaat atorneqartarnissaat tunngaviuvoq.

Pisarialimmik ikiuniarnermi pisariaqavissortut

58. *Innuttaasup pisarialimmik ikiorneqarnermik pissarsiaqarsinnaananut, aammalu manna tikillugu najugaqarfiusumi ikiuinerup naammassineqarsinnaannginneranik nuussinerup pisariaqarluinnarnissaa piumasaqaataavoq.*

Nalilersuineq taanna ataasiakkaat ikiorneqarnissamik pisariaqartitsinerannik sianiginippoq, aammalu ataasiakkaat pitsaanerpaamik pisarialimmik ikiorneqarsinnaaffigisaannik sianiginnilluni.

Pisarialimmik ikiuineq tassaavoq sulianut tunngasutut nalilersuinerup kingornatigut tarnimigut piginnaasakillinerata malitsigisaatut innuttaasup pisariaqartitaatut ikior-siisarneq. Ikiuineq assersuutigalugu tassaasinnaavoq inuup paaqqineranut aamma eqqiluisaarneranut ikiuineq, napparsimasumik paaqqinnineq aamma isumassuineq, imaluunniit nakorsamit nakkutigineqarneq imaluunniit katsorsarneqarneq.

Pisarialimmik ikiuiniarluni nuussinissap pisariaqarluinnarnerata nassataraa allatut aamma annikinnermik akuliunnertut ilusilimmik ikiuineq piviusumik aamma suliamut tunngasutut nalilersuinikkut illersorneqarsinnaasumik ikiorsiissutaasinnaanginnera.

Assersuutigalugit najugaqarfigisap ilusilersorneranik allannguinnikkut, angerlarsimaf-fimmi ikiorserneqartarnermik, aamma tulluarnerusumik ulluunerani, imaluunniit neqeroorutiniq allanik aqqissuussaqaarnikkut, imaluunniit atortunik ikiuutaasunik atugassiinnikkut pisariaqartitat pissarsiaritissinnaagaanni nuussinissaq pisariaqarluin-nassanngilaq.

Isumaginninnermi ikiuinerni il.il. kommunalbestyrelsip isumalluutiniq iluaquteqarnera-nut aamma aqqissuussineranut sianigisassat nalilersuinnermi ilaanngillat.

Taamaalilluni nuussinermut naleqqiullugu annertuumik inummik ajoqusiinissamut aarleqqutaasoq allatut annikinnertut akuliunnertut ilusilimmik ikiorsiivigineqarsin-naappat innuttaasup piumassusianut akerliusumik nuussinissamut § 36, imm. 1-imi toqqammavissaqanngilaq.

Nuussinngitsoornerup illersorneqarsinnaanginnera – annertuumik inummik ajoqusiineq

59. Nuussinerup inatsisit malillugit aallartisagaasutut isigineqarsinnaaneranut piumasaqaat tassaavoq nuussinngitsoornerup illersorneqarsinnaanginnera, pisarialittut ikiorsiisoqassanngippat innuttaasumut annertuumik inuup ajoqusernissaanut aarlerinartorsiortitsisoqarnissaq pissutaalluni.

Taamaaliluni iliuuseqarnermi kingunerisinnaasanik pineqartup paasisaqarsinnaanginnissaa, taamaattumillu annertuumik imminut ajoqusernissamut ulorianartorsiortitsi-nera piumasaqaataavoq.

Nalilersuinnermi tassani innuttaasup peqqissutsimigut qanoq issusianik sianiginninnis-saq pingaarnerpaavoq. Pineqartup tarnimigut piginnaasakillinerata nassatarisaanik manna tikillugu najugarisaminiittuarnermigut annertuumik inuup ajoquserninnissaanut imminut ulorianartorsiortinnissaanut aarleqquteqarnissaq piumasaqaammut tunnga-viuvoq.

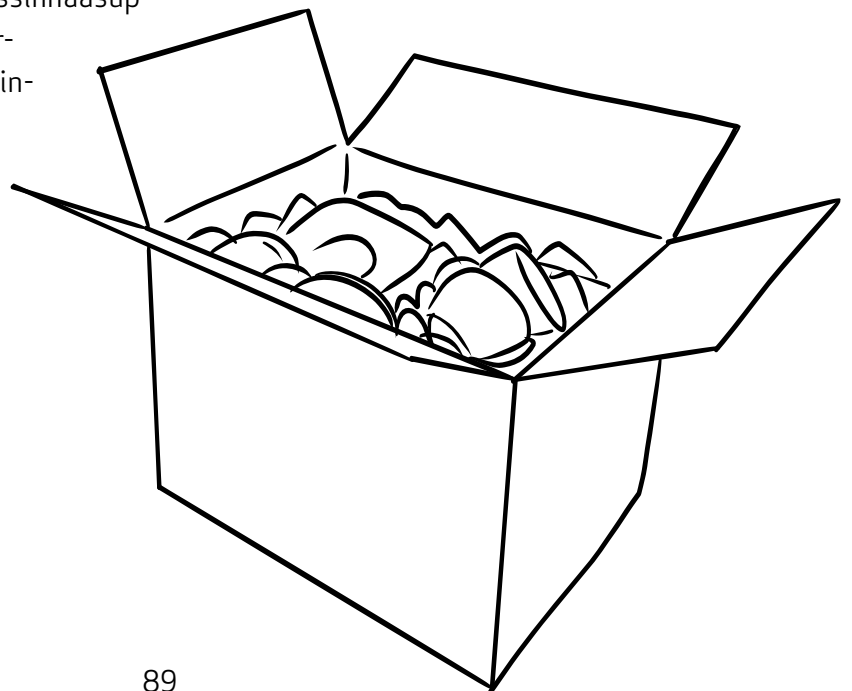

Tassaasinnaavoq innermik, imaluunniit innaallagissamut ivertitikkanik mianersuaal-liorluni atuinerup kingunerisaanik najugaqarfiup iluani ikuallagussaansissamut aarleqqutaasoq. Aamma innuttaasup nakorsaatisanni nammineq annertussusilersinnaanngimmagit nakorsaatinik toqunartuninnissamut aarleqqutaasoq. Tassaasinnaavoq pineqartup nakorsaatinik inuunermut pingaavissunik pisimanerik eqqaamasagannginneranik, imaluunniit piumasaqannginneranik pissuteqartutut inuunermut aarleqqutissiisutut atugaqarnissamut aarleqqutaasoq. Tassaasinnaapput pineqartup, tarnimigut piginnaasakillinerata saniatigut aamma timimigut piginnaasakissuseqarnera pissutaalluni timikkut aqunartiternissamut aarleqqutaasut.

Aarleqqutaasoq naatsorsuutaaginnarnani piviusuussaaq. Innuttaasup annertuumik inuup ajoqusernissamik atugaqarnissaanut aalajangersimasumik ilimanaateqarnissaa tassuuna paasineqassaaq.

"Annertuumik inuup ajoqusernissaanut" aarleqqutaasumi taamaallaat innuttaasup aarleqqutaasumut pineqartumut atugaqalersinnaaneranut pisoqarfinit tunngasuu-ginnarput. Pineqartumit tassannga saniliusut, imaluunniit allat siorasaarneqartutut, imaluunniit paamisaarneqartutut misigisaqarnerat naammangilaq. Innuttaasup nammineq najugaqarfigisassatut toqqagarisamini najugaqarneratigut ilaqutaasut toqqis-simasuunngitsutut misiginissaat aamma naammangilaq.

Taamaattorli oqimaaqatigiissitsinermi tamarmiusumi inooqatigisamut imaluunniit aapparissamut sianiginnineq aamma ilaatinneqassaaq. Ilaquttat taakku najugaqar-fittut neqeroorutini aalajangersimasuni ilanngussinissamut innersuussuteqarnermut kommunalbestyrelsi itigartitsineranut naammagittaalliuuteqarnissamut aqutissi-uunnissaat ilaatinneqarpoq, takuuk § 37, imm. 3. Ingammik pisoqarfinni aapparissamut imaluunniit inooqatigisamut pisarialittut isumassuinermik imaluunniit paaqqinninner-mik nappaatillup qularutissaanngitsumik itigartitsiffii pineqarput. Aapparissaq, inoo-qatigisaq, imaluunniit ilaqutaasoq alla najuussinnaammatt, aammalu ikiuinerup ilaanik ikiuuteqarsinnaammatt assersuutigalugu innuttaasup assut puigortunngortup nam-mineq angerlarsimaffigisaminissinnaasup pisoqarfigisaanni aamma anner-tuumik artukkiissutinik atugassin-neqarani taassuma inuunermik nalinginnarmik atugaqarsin-naanissaa aamma sianigine-qartussaassaaq.

Innuttaasut allanngoriartupallattumik tarnimikkut piginnaasakitsut nuunnissaq pillugu siunnersuummut isummersinnaangitsut, § 36, imm. 2

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§36. ...

Imm. 2. Inunut tarnikkut pissutsimikkut annertuumik ataavartumillu piginnaanikilisimasunut, nuunnissamut akkerliunngitsunut, nuunnissamulli paasinartumik akuersinissamut piginnaasaqanngitsunut, tarnikkullu pissutsikkut piginnaanikillineq eqqarsartaatsikkut piginnaasakillinerup ajorsiaartuaartup kingunerippagu, kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelse aalajangiisinaavoq najugaqarfittut neqeroorummut aalajangersimasumut tigutissasoq, kommunalbestyrelsip inassuteqaataa nakkuttilliusumit kredsrettimit ivertinneqartumit isumaqatigineqarpat, tak. § 42, imm. 4, imaappat

1) pineqartoq pisariaqartitamik ikiorneqarsinnaassappat najugaqarfittut neqeroorummi najugaqarnissaa pisariaqarpat, aamma

2) pisumi tassani aalajangersimasumi pineqartumut isumassuineranut atatillugu tamanna naapertuunnerpaasutut nalilerneqarpat.

Imm. 3. Inuk najugaqarfissatut neqeroorummi imm. 1-imi taaneqartumi najugaqartoq, aamma paasinartumik akuersinissamut piginnaasaqanngitsoq, naak imm. 1, nr. 1-5-imi piunasaqaatit eqqortinneqarsimangikkaluartut, nuunnissaq pineqartup soqutigisaatut nalilerneqarpat, aammattaaq pineqartoq ilaqtutaminut attaveqartuaannarsinnaaqullugu, najugaqarfimmut allamut assigisaanut pineqartup isumassorneqarfigisinaasaanut nuunneqarsinnaassasoq kommunalbestyrelse Naalakkersuisunut pisuni immikkorluinnaq ittuni inassuteqarsinnaavoq.

Imm. 4 aamma 5 ...

60. Innuttaasunut nuunneqarnissamut akkerliunngitsunut, aammali pissarsiarisimasaminnik tarnikkut sanngiillinertik tunngavigalugu paasisaqarfigisaminnik akuersisummik tunniussaqaarsinnaangitsunut § 36, imm. 2 malillugu nuussinissamut piunasaqaatit sukangannginnerupput. Nappaatip allanngoriartortuunerata pineqarnissaa piunasaqaataavoq, soorlu sakkortuunngortutut puigortunngornermi takuneqarsinnaasutut ittumi. Innuttaasup pisariaqartitatut ikiuineramik pissarsinissaanut najugaqarfissatut neqeroorummi, ilanngullugu kifpartuussinertalimmi najugaqarfissatut neqeroorummi allami najugaqarnissap piunasaqaataatinnissaa aamma piunasaqaataavoq, kiisalu pisoqarfimmi piviusumi tassani najugaqarfissatut neqeroorummut pineqartumut tassunga il.il. taassuma nuunnissaata tulluarnepaanissaa nalilerneqarsimassalluni.

Aamma akuersisummik peqarani nuunnissamut piumasaqaat tassaavoq nakkutiginnittussatut sulisussatut piginnaatitaasup nuussinissaq pillugu kommunalbestyrelsi aalajangiussaqaqneranik akuersissuteqarsinnaanera. Imm. 2, nr. 1-imi aamma nr. 2-mi oqaatigineqartut piumasaqaatit naapertuussimassappata pissarsiarisatut tarnikkut sanngiillinerup malitsigisaatut innuttaasup immikkut ittutut paaqqinninnermik aamma isumassuinnermik pisariaqartitai pillugit nakkutiginnittoq, nalinginnartut innuttaasumut iternga tikillugu nalunngisaqartoq, aamma kommunalbestyrelse nalilersuisapput. Nakkutiginnittoq aamma kommunalbestyrelse isumaqatigiinngippata, aammalu innersuussuinnermik kommunalbestyrelse attassippat, aalajangiussaqaqnerisamut kommunalbestyrelse Ilaqutariinnermut Naalakkersuisumut innersuussaqaqsaaq, takuuk § 36, imm. 1.

Taamaalilluni malittarisassiami ilaassapput innuttaasut annertuumik atajuartumillu tarnimikkut piginnaasakillisimasut, tarnimikkut piginnaasakillinerat tassaalluni pissarsiarisatut tarnikkut sanngiillinerup nassatarisaa, tassaasoq annertusiartortoq, aammalu annertuumik alliertortumik, imaluunniit allangorsimasumik paaqqitarinissamik aamma isumassorneqarnissamik pisariaqartitsinnermik nassataqartoq.

Pissarsiarisatut tarnikkut sanngiillineq imatut paasineqassaaq pineqartup inersimasunngornermini pissarsiarisamisut tarnikkut sanngiillinera. Nalinginnartut tassaasarput innuttaasut puigortunngortut.

Taamaattorli inuit pineqartuniippat aamma allat, akuttunngitsumik inuunerminni kingusissukkat annertusiartortutut tarnikkut sanngiillinnermi ilutsinik allanik eqqorneqartut. Assersuutigalugit tassaasinnaapput innuttaasut peruluutigisaminnik nappaateqarnerup kingornatigut timiata ilaanik nukillaartitsinnermik, qaratsami aanaartornermik, imaluunniit qaratsami ajoqusernerit kingunerlutsitsinerinik, imaluunniit allat artukkiinnermik nassataqarmata tassaalissallutik pineqartup tarnimigut sanngiillineranut annertusiartortutut sanngiillartorneranik pilersitsisut.

Taamaalilluni annertusiartortutut tarnikkut sanngiillineq aalajangiisuuvoq, tasaanani taamatut pilersitsisuuvoq. Aammattaaq innuttaasut ineriartornerminni akornutillit, annertusiartortumik tarnikkut sanngiillinnermik eqqorneqartut malittarisassianit sukanganninnerusuni ilaassapput.

Innuttaasut annertuumik atajuartumillu tarnimikkut piginnaasakillisimasut, taamaattorli tarnimikkut piginnaasakillinerat annertusiartorani, assersuutigalugit innuttaasut ineriartornerminni akornutillit, § 36, imm. 2-mi malittarisassiani sukanganninnerusuni ilaangillat. Innuttaasut taakku annertuumik alliertortumik imaluunniit allangortumik paaqqinninnikkut aamma isumassorneqarnikkut pisariaqartitsissangillat.

Innuttaasup tarnimigut piginnaasakillineranut nakorsap immikkut ilisimasallup pisariaqartitatut uppernarsaataa pigineqassaaq, ilaalluni piginnaasakillinerup taassuma

innuttaasup nammineq soqutigisaminik namminersuutigisaminik isumaginnissinnaaneranik pakkersimatitsinera.

Innuttaasooq inunni pineqartuni nassuiarneqartuni ilaasoq nuussinermut piviusumik akerriliissappat innuttaasooq imm. 2-mi ilaajunnaassaaq. Taama ittoqarnerani imm. 1-imi aalajangersagaq atugaalissaaq.

Ilassutigisamik inuup akuersissuteqarneranik peqarani innuttaasup najugaqarfittut neqeroorutaasumit naleqquttumit najugaqarfissamut neqeroorummut naleqquttumut allamut nuunneqarnissaa pillugu aalajangiussaqaarnissamut periarfissanik § 36, imm. 3 tunngavoq. Pineqartup paasisaminik akuersissummik tunniussaqaarnissamik piginnaasaqarfiginngisaani pisoqarfinnik aalajangersagaq imaqarpoq, aamma pineqartup aamma ilaqutaasut imminnut attaveqarnermik attassisinnaanissaannut periarfissanik sianiginnilluni najugaqarfissatut neqeroorummut naleqquttumut allamut nuunnissaq innuttaasup nammineq soqutigisarissagaa tamatumani missiliuutaasimassaaq.

Taamaalilluni innuttaasup akuersissuteqarnera piginagu nuussinissap piviusunngortinnissaanut piumasaqaatinik naliliinermi ilaasinnaavoq pineqartup aamma ilaqutaasut attaveqarnissap attannissaanut periarfissaanik sianiginninnerup tamakkiisutut naliliiffiqineqarnera. Innuttaasup akuersissutaanik peqarani nuussinissaq pillugu aalajangiussaqaarneq taamaallaat innuttaasup isumassorneqaarnissamut aamma paaqqineqaarnissamut pisariaqartitaanik najugaqarfissatut neqeroorutip isumaliutigineqartup pigissappagit aalajangiunneqaarsinnaavoq. Nuussineq innuttaasup soqutigisarissagaa aamma missiliuutigineqassaaq. Pisoqarfiit pineqartut tassaasinnaapput innuttaasup najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarfigisaata sumiiffigisaanit pineqartumut qanitap imaluunniit ilaqutaasa qimallugu nuuffigisimasaat. Manna tikillugu najugaqarfissatut neqeroorutip assingatut annertussusilimmik najugaqarfissatut neqeroorutip eqqarsaataasup innuttaasup pisariaqartitaanik eqqortitsinissaanut naleqquttutut isigineqaarsinnaaneranik tunngaveqarluni, aammalu pineqartumut nuunnissap soqutiginnissanera isigineqassappat innuttaasup akuersissutaanik peqatani nuunnissaq innuttaasup aamma ilaqutaasut akornanni attaveqarnerup attannissaanik sianiginninneq tunngaviliisinnaassaaq.

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§ 36. ...

Imm. 4. Imm. 1 aamma 2 malillugit kommunalbestyrelsip naliliinerani, taamaattoqarpat uisup nuliaasulluunniit, inooqatigisap allatigulluunniit ilaqutaasup pineqartup pisariaqartitaanik ikiunnissamik nakkutilliinissamillu isumaginnissinnaajunnaarsimanagera ilaatinneqassaaq.

Imm. 5. (...)

Imm. 1 aamma 2 malillugit nuussinerit innuttaasumik sianiginnilluni pissapput. Pisoqarfinni innuttaasumut naleqqiullugu pisarialittut ikiuisarnermik, aamma nakkutillinnermik isumaginninnermut ajornanngippat aapparisaq, inooqatigisaq, imaluunniit ilaqutaasup allap ilalersuiffigisimasaani, aammalu artukkiisummik tassanga kivit-sinnaajunnaarnerminik taanna misigisimalerpat tamanna tamakkiisutut nalilersuutaasumi ilaatinneqassaaq. Taamaattorli § 36, imm. 4 malillugu aapparisaq imaluunniit ilaqutaasumik sianiginninneq imm. 1 aamma 2 malillugit nuussinissamut namminersuutigisatut tunngavilersuutaasinnaangilaq.

Taamaalilluni pisoqarfinni aapparisaq, inooqatigisaq, imaluunniit ilaqutaasup allap najussinnaaneratigut, aammalu ikiorsiisutaasup taassuma ilaanik ikiorsiinnaaneratigut assersuutigalugu innuttaasup assut puigortunngortup nammineq angerlarsimaffigisamini najugaqaannarsinnaanerani (ikiuisup) taassuma annertuunik artukkerneqarani nalinginnartut inuunermik ingerlatsinissamik periarfissaata sianiginissaa ilaatinneqassaaq. Assersuutigalugu peqatigiillutik angerlarsimaffimminni aapparisaq puigortunngortup paarinissaanut aapparisaq peqataaqataanissamik sapilerneranik tunngavigisaq kisiat pigalugu nuussisoqarsinnaangilaq. Taamaallaat pineqartoq tassaavoq akuersisummik peqarani nuussisoqarnissaaq pillugu tamatuma nalilersuuteqarnermi ilaatinneqarnissaa.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§ 36. ...

Imm. 6. Angajoqqaatut akisussaaitaasumit, najukkami eqqartuussivimmit ivertineqartumit, kommunalbestyrelsip aalajangiinera akuerineqarsinnaanngippat, imm. 2 malillugu najugaqarfimmuut aalajangersimasumut tigutinnissaaq pillugu Naalakkersuisut aalajangerneqarnissaaq pillugu kommunalbestyrelse innersuussuteqassaaq.

Najugaqarfissatut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnissaaq pillugu kommunalbestyrelsip innersuussusaani nakkutiginnittoq, kredsrettimit sulisussatut piginnaatitaasoq isumaqataassappat kommunalbestyrelsip aalajangiussaqaqarnera lsumaginninnermi Naammagittaalliortarfimmuut naammagittaalliuutigineqarsinnaavoq. Taamaalilluni najugaqarfissatut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnissaaq pillugu kommunalbestyrelsip innersuussutaanik nakkutiginnittup naliliinera kommunalbestyrelsip innersuussinerata kingornatigut siullertut suliarinnittussatut ilaquta-riinnermut Naalakkersuisup suliassamik isumaginninnissaanut aalajangiisuuvoq.

Inissianut inatsisinut attaviit

61. *Isumaginninnermut inatsisit avataanni najugaqarfissatut neqeroorummi – atajuartumik imaluunniit utaqqiisaasumik – innuttaasup nuusanera pillugu aalajangiinissamik najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnissaq pillugu aalajangersagaq periarfissiinngilaq, takuuk § 36, imm. 1.*

Inissianik attartugaqartarnermut inatsisaasuni malittarisassiat § 36-mi aalajangersakkamut attuumassuteqartinnagit atornerqarput.

§ 36 malillugu najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnermut atatillugu attartugarisatut aallaqqaammut najugaqarfiusup atorunnaartinnissaa, imaluunniit atuukkunnaartinnissaa pillugit pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi aalajangersimasunik malittarisassiaqanngilaq, suliassaq taanna attartugaqarnermut isumaqatigiissutip atorunnaarsinnissaanut attartugaqartup aqutigisassai pillugit malittarisassiat nalinginnaat malillugit innuttaasumut nakkutiginnittumit isumagineqarsinnaassammata.

Inissiaq kommunalbestyrelsip innersuussinissamut pisinnaatitaaffigisaani pineqaraangat attartugaqartup najugaqarfimmu allamut piviusumik nuusaneranik ilisimasaqarneq sioqqullugu najugarisamit pineqartumik nutaamik innersuussinermik suliqassannginnini kommunalbestyrelsip eqqumaffigissavaa, §§ 69-70 malillugit § 36 malillugu aalajangiussinernut naammagittaalliuteqarnerit kinguartitsisutut pissuseqartarmata, tassalu § 37 malillugu aalajangiussineq peqatigalugu ilanngussaqaqarnerup erniinnaartumik aallartisarnissaa pillugu Ilaqutariinnermut Naalakkersuisoq aalajangiussaqaqarsimangikkaangat.

Oqartussaaneq pillugu inatsimmut attaviit

62. *Inuummut nakkutiginnittoqarnissaq pillugu malittarisassiat najugaqarfittut neqeroorummut, napparsimmavimmu imaluunniit assingusumut innuttaasup pinngitsaalisutut ilillugu nuunnissaanut nakkutiginnittumut pisinnaatitsinngilaq.*

Nuuttussanngornerminik innuttaasoo akuerinnippat aamma paasinnittuuppat nuuneq imminermini nakkutiginnittumik suliarinnittuliinissamut tunngaviliissanngilaq. Pineqartorli allanik patsiseqartunik inuummut nakkutiginnittoqartussaappat pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 55-imi malittarisassiat malillugit innuttaasoo sinerlugu nuunnermut atatillugu aalajangiussaqaqarsinnaavoq.

Taamaattorli pisoqarfinni innuttaasoo – oqaatsimigut imaluunniit iliuuserisamigut – nuunnissamut akiuunnerani nakkutiginnittup peqataanissaa naammassanngilaq, tassalu inatsisitigut isumannaatsuutitsinerum tunngasutut ingerlattagaq, § 36 malillugu

§ 37-mi, aamma § 54-imi nassuiarneqartoq malittarineqassammat. Taamatut pisoqarfinni najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnissaq pillugu kommunalbestyrelsip innersuussutaa malillugu Ilaqutariinnermut Naalakkersuisumut aalajangiussaqaqarfiusaaq. Aamma innuttaasup inatsisilerituumit ikiorneqarnissaa kommunalbestyrelsip isumagissavaa.

Najugaqarfittut neqeroorummut aalajangersimasumut nuunnissaq pillugu pineqartup paasinninneranik, aammalu akuersaarnermik nalunaarneranik innuttaasup qanoq issusianik piviusumik nalilersuuteqaqarnermik tunngaveqassaaq.

Inatsisilerituumit ikiorserneqarneq

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§54. Suliaq ingerlanerata nalaani pineqartup soqutigisaminik isumaginnittussamik eqqartuussissuserisumit ikorneqarnissaa kommunalbestyrelsip isumagissavaa, suliani makkunani:

- 1) ineqarfimmut § 36, imm. 1, naapertorlugu tigutinneq, imaluunniit
- 2) inatsimmi § 43 malillugu inissiami tigummigallarneqarneq.

Imm. 2. Eqqartuussissuserisumut aningaasartuutit kommunalbestyrelsip akilissavai, taannalu Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnermut Inatsimmi kapitali 21 naapertorlugu sulianut eqqartuussivimmi akeqanngitsumik ingerlanneqartunut malittarisassat assigisaat atorlugit aningaasarsissaaq akiliutigigallarsimasaminillu utertiffigineqarluni.

63. § 36, imm. 1 malillugu akuersisummik peqarani najugaqarfittut neqeroorutini aalajangersimasuni tiguneqarnissaq pillugu suliarisani innuttaasoq suliassap isumaginerata aamma aalajangiiffiginerata nalaani soqutigisaminik isumaginnittussamik inatsisilerituumit ikiorserneqassaaq. Akuersisummik peqarani najugaqarfittut neqeroorutini aalajangersimasuni tiguneqarnissaq pillugu aalajangiussaqaqarnissamik kommunalbestyrelsip innersuussinissani aalajangiutissappagu inatsisilerituumit ikiorserneqarnissaq neqeroorutigineqassaaq. Pineqartoq tassaavoq aaqqiissut pinngitsuugassaangitsoq, tassalu innuttaasup inatsisilerituumik pissarsinissaa kommunalbestyrelsip isumagissavaa, aamma inatsisilerituunut suliaqartitaasunut malittarisassiat nalinginnaat tamakku malillugit tassunga aningaasartuutit kommunalbestyrelsip akilissavai.

Kapitali 12: Pulaartut killilernissaat pillugu aalajangiussaqaarnissamut kommunalbestyrelsimut aqqutissaq

Siunertaq aamma saaffigisat

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§ 34 Inuit najugaqarfissatut neqeroorutini sulisoqartuni ininillu ataatsimoorussanik peqartuni najugaqartut kimit pulaarneqaarnissartik namminneq aalajangissavaat, taamaattoq tak. § 45, imm. 1, aamma § 46, imm. 2.

64. Pulaartut killilernissaat pillugu aalajangiussaqaarnissamut kommunalbestyrelsip aqqutissaanik inatsisilersuinermit siunertaq siullertut aamma pingaarnertut tassavoq najugaqarfinni paaqqinniffiusuni, plejehjemmini, imaluunniit najugaqarfittut ilutsini allani, taakkununga atasutut sulisoqartuni, aamma najugaqarfinni ataatsimootarfilinni pulaartunut attuumassuteqarfinni najugaqartut ataasiakkaat namminneq aalajangiinissamut pisinnaatitaanerannik aalajangiinissaq.

Najugaqarfinni paaqqinnittarfinni, plejehjemmini, imaluunniit najugaqarfittut ilutsini allani pulaartunut aalajangersimasunut malittarisassiatut pingaarnertut killilersuutini aalajangersaasoqarsinnaanngitsoq § 44-mi malittarisassiap aalajangersarpaa. Kiserpiami taassuma kimit aamma qaqugukkut pulaarteqaarnissani, ilanngullugu aamma najugaqarfimmi ataatsimootarfinni pulaartoqaarnissani aalajangissavaa. Najugaqartumut pulaartunik aalajangersimasunik kommunalbestyrelse, imaluunniit allat pisortat aallartisagaannik ikiorsiisut aamma/imaluunniit pilersuisut killiliisinnaannginnerat, imaluunniit inatsisilersuisinnaannginnerat tamatuma nassataraa, tassani § 45-mi aamma § 46, imm. 2-mi tullerriaakkatut ileqqusersuutit suussusaanni taakkunani ilaasutut pissutsit pineqassanngippata, ataani erseqqinnerusumik nassuiaatit takukkit. Pulaartut, assersuutigalugu kifpartuussinerup inissisimaffianik taamaallaat isornartorsiusut, pulaarnissaannut killilerneqassanngillat.

Atsikkutaarinermut najoqqutassiaq makkunani atuutissaaq, tamatumani najugaqarfinni ataatsimoorfinni pulaartut aalajangersimasut najuunnerisa killilernissaat pillugu aalajangiussaqaarnerni, takuuk § 45, imm. 1, aamma najugaqartuusup kisimi atugarisaani najugaqarfiup ilaani pulaartut aalajangersimasut aqqutissaqaarnerannut inatsisilersuinermi, takuuk § 46, imm. 2. Iliuserisat allat aamma annikinnertut aku-

liunnerusut atornissaasa misilissimanissaat pulaartunik killilersuinerit pillugit aalajangiussisinnaanissamut tamatuma piumasaqaataanera tamatuma nassataraa. Iliuserisat atugaanissaattut misilinneqarsimassasut suunissaat suliarisamit piviusumit aalajangerneqartarput, pulartumulli annikinnertut akuliunnertalinnik pilersitsinerit atorniarsimanissaat kommunalbestyrelsip qularnaassavai. Assersuutigalugit aalajangiussa qarneq sioqqullugu tassaasinnaapput aaqqiagiinnginnerni isumaqatigiissitsi- niarnerit, inussiarnersumik innersuussinerit, aamma naqiinerit.

Najugaqartut ataasiakkaat qaqugukkut aamma kimit pulaartoqarnissaat najugaqartut sinnerisa sunniuteqarfiginngilaat.

§ 45 aamma § 46 malillugit aalajangiussa qarnerit najugaqarfimmi paaqqinniffiusumi pulaartunut aalajangersimasunut soorlulusooq najugaqartut tunngasuusarput, takuuk § 47, imm. 5.

§ 44-mi nalunaarneqartunut naleqqiullugit najugaqarfittut ilutsini allani malittarisas- siat atuutinngillat, aamma takuuk imm. 65.

Malittarisassiani ilaasutut najugaqarfiit ilusaat

65. *Inunnut paaqqinniffittut najugaqarfinni, plejehjemmini, imaluunniit najugaqar- fittut ilutsini allani, taakkununga atasunik sulisulinni, aamma najugaqarfimmi ataatsi- moortarfilinni §§ 44-47-mi malittarisassiat atuupput.*

Aaqqissuusaanermikkut najugaqarfimmi ataatsimoortarfinni, aamma najugaqartup kisimi atugarisaani najugaqarfiup ilaani pulaartut killilersornissaat pillugit aalajangiussaqarnerit akornanni immikkoortitsinissat § 45-p aamma § 46-p aallaavigai.

Najugaqartup kisimi atugarisaatut najugaqarfiup ilaa ima paasineqassaaq najugaqar- tup pineqartup taassuma akuersissutaanik peqaratik najugaqartut sinnerisa imaluun- niit allat najuuffigissallugu pisinnaatitaaffeqarfiginngisaat.

Najugaqarfimmi ataatsimoortarfiit ima paasineqassapput ataasiakkaanut najugaqar- figisarpiami ingerlanneqarsinnaasimasunik, soorlu ataatsimoorluni najuuffigisartak- kanik, aamma nerisarfiutigaluni igaffimmi/inimi, najugaqartunut suliarisanik ataatsi- moorullugu ingerlatarisinnaasaanik periarfissiisut.

Kiffartuussinermut sumiiffiusuni pulaartut najuunneri §§ 44-47-mi malittarisassiani ilaanngillat. Kiffartuussinermut sumiiffiusut ima paasineqassapput nalinginnaasumi namminersuutigisatut najugaqarfiusumi ingerlatarisassaannigitsutut, aammalu utoq- qarnut najugaqarfinnut imaaliallaannartumik attavilikkatut ilusilersorneqartunut isu- massuinnermut aamma kiffartuussinermut atuuffiusunut sumiiffiusut atorineqartut.

Pinngitsuuisitsinermut patsisaasoq tassaavoq pulaartut summiffiusunut taakkunani nalinginnarmik najuuttannginnerat.

Silatimi sumiiffinni, soorlu silami aneerasaartarfilianni, aamma pisuinnaat aqquataanni pulaartut atugaqarsinnaanerit aamma §§ 44-47-mi malittarisassiani ilaanngilaq.

Taamaattorli malittarisassiat sumiiffinni taakkunani najuunnissamik aamma atuinnissamik tamatigoortutut najoqqutassianik aalajangiisoqarsinnaanerit najugaqarfimmi paaqqinniffiusuni il.il. pakkersimaarinninngillat – soorlu pineqaatissiinermut pissuseqarfiusumut toqqammaveqartumik illumi malitassaliornerit itturnik, imaluunniit nalinginnartut atuinermut naleqqiullugu malittarisassialiornerit.

Najugaqarfimmi ataatsimoorfinni pulaartunut killilersuutit

Pissaanermik atuneq pillugu inatsit

§45. Najugaqariaatsini § 37-mi taaneqartuni ininut ataatsimoorussanut pulaartut ilaasa isersinnaanerit killilersorneqassasoq kommunimi sumiiffisami kommunalbestyrelse aalajangiisnaavoq, imaappat:

1. pulaartoq najugaqartunut allanut sulisunulluunniit nakuuserpat nakuusernissamiluunniit qunusaarippat, imaluunniit najugaqartut sinnerinut sulisunulluunniit ulorianartorsioritsisumik pissusilersuuteqarpat,
2. pulaartoq, timikkut nakuuserneq pinngikkaluarlugu, najugaqartunut allanut sulisunulluunniit ajoqusersuippat imaluunniit uumisaaraluni ajoqusersuippat, imaluunniit
3. inini ataatsimoorussaniinnerni pulaartup pissusilersornera nalinginnaasumik toqqissisimajunnaarsitsinermigut, imaluunniit inini ataatsimoorfiusuni avatangii-sinik naakkittaannerulersitsinermigut, imaluunniit ikiuinermik pisariaqartinneqartumik suliaqarnissamut ajornakusoornerulersitsinermigut najugaqartut sinnerinut sulisunulluunniit annertuumik ajoqusersuutaappat.

Imm. 2. Pulaartup najugaqarfiup ilaanut najugaqartup kisimi atorsinnaasaanut isersinnaanissaa kommunalbestyrelsip imm. 1 naapertorlugu aalajangiinnermini qulakkiissavaa.

66. *Pisoqarfinnut, plejehjemmini, najugaqarfimmi paaqqinniffiusuni, imaluunniit najugaqarfittut ilutsini allani, taakkununga atasutut sulisoqartuni, aamma najugaqarfimmi ataatsimoorarfimmi pulaartut najugaqarfimmi ataatsimoorarfinnut attaveqarnissaasa killilersimanissaat pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiussaqaarnissamut toqqammaveqarfigisaanut § 45-mi aalajangersagaq killilersuuteqarpoq. Najugaqartumi pineqartumi tassani pulaartut aalajangersimasut pulaarnissaasa kipi-tivinnissaannut aalajangersagaq toqqammavissiinngilaq. Taamaattumik pulaartunut killiliinissaq pillugu aalajangiussaqaarnikkut najugaqartumut aalajangersimasumut tassunga naleqqiullugu najugaqartunut allanut, aamma paaqqinniffimmi sulisunut*

*sianigisaqarluni qanoq qularnaarisoqarnissaq pillugu aalajangiussaqaarnermi piviusu-
mik oqimaaqatigiissitaqarnissaq pineqarpoq.*

Najugaqarfimmi ataatsimoorfinnut pulaartut attaveqarnerisa killilernissaat pillugu aalajangiineq pulaartup aalajangersimasup, taassuma najugaqartup kisimi atugarisinaasaanut najukkap ilaanut pulaarsinnaanissaanut pakkersimatitsinngilaq. Najugaqartup kisimi atugarisinaasaanut najukkap ilaanut pulaarniaraanni najugaqarfimmi ataatsimoortarfiit aqqusaartariaqaraangata tigussaasumik iluarsiiusummik nassaa-toqarnissaanik tamatuma nassataraa. Paaqqinniffittut najugarisami il.il. pineqartumi sulisut taamatut aqqutissaqarnissaa qulakkiissavaat.

Najugaqarfimmi ataatsimoortarfinnut, nalinginnartut sulisunik aamma najugaqartut allat najuuffigisartagaannut tunngatillugu § 45, imm. 1-imi najugaqarfittut ataatsimoorfarfinni najuunnissaanut pulaartup aqqutissaqaarneranut erseqqinnerusumik killilersuineq pillugu aalajangiisoqarnissaanut tunngavissiiinnaasunik pisoqarfiit tuleriiaarneqarput.

Ileqqulersuutip nakuusertuusup, aarlerisaarisup, imaluunniit allatut ittutut uumisaa-
risup, imaluunniit paamisaarisup, imaluunniit pisarialittut ikiorsiinerup suliarineranut
annertuumik ajornarsaarisutut iluseqartup iluseqartuunissaa pisoqarfinnut tullerii-
aakkanut taakkununga aallaaviuvoq. § 45, imm. 1, nr. 1 malillugu aalajangiussaqaarne-
rit pisoqarfinni pissapput pulaartoq aalajangersimasooq nakuusertutut, imaluunniit
aarlerisaarisutut ileqqulersuuteqarpat, imaluunniit najugaqartut sinnerinut imaluun-
niit sulisunut aamma aarlerinaateqarpat. Taamatut pisoqarfinni najugaqartut sinneri-
nut imaluunniit sulisunut sianiginnilluni najugaqarfimmi ataatsimoortarfinni pulaartup
aalajangersimasup attaveqar tarnerata killilernissaa pillugu kommunalbestyrelse aala-
jangiussaqaarsinnaavoq. Taamatut pisoqartillugu pisoqarfik pineqartoq tassaassaaq
pulaartup nakuuserfigisaa, imaluunniit nakuuserfigisimasaa, nakuusernissamik aar-
lerisaarinera, imaluunniit allatut ittumik najugaqartut sinnerinut imaluunniit sulisunut
aarlerinaateqarnera.

§ 45, imm. 1, nr. 2 malillugu aalajangiussaqaarnerit pisoqarfinni pisinnaapput pulaar-
toq aalajangersimasooq, timi atorlugu nakuusera pineqarani najugaqartunut allanut
imaluunniit sulisunut uumisaarigaangat. Taamaalluni pissusilersorneq tassaassaaq
najugaqartut sinnerinik imaluunniit sulisunik paamisaarisoq, imaluunniit ersiortitsisoq,
aamma assersuutigalugu najugaqartut sinnerinut imaluunniit sulisunut appisaluussi-
nerup, aamma naleqqutinngitsutut nikanarsaasutut oqaaseqaarnerit nassatarisaannik
stressernertut ilusilinnik pisoqarfinnik pilersitsisinnaasoq.

Tamatuma uumisaarinertut taaneqarsinnaalernissaanut piviusuni aalajangersimasumik
akuttussuseqarlutik arlaleriartutut pisartutut iliuuserisat pineqassapput. Asser-
suutitut taaneqarsinnaavoq pisoqarfik ilaqutaasunit najugaqartut allat imaluunniit su-
lisut uteqattaarluni appisaluussisarnerit, taamaalluni ikiuinerup pilersuutigineranik

ajornarnerulersitsilluni, soorlu ullormut arlaleriarlutik najugaqartut tamarmik najuuffigisartagaanni ataatsimoorfittut nerisarfimmi nerinerit nalaanni. Taamatut pisoqarfinni pinasuartutut pisoqarfik aqunneqarsinnaajunnaartoq pinngorsinnaasarpoq.

§ 45, imm. 1, nr. 3 malillugu aalajangiussaqaarnerit pisoqarfinni pisinnaapput pulaartoq aalajangersimasooq najugaqartunut allanut, imaluunniit sulisunut assut paamisaarisumik ileqqulersuuteqaarnerani, imaluunniit tamatumunnga sanilliusinnaasatut pissuseqarfinni. Assersuutigalugu pisoqarfik taaneqarsinnaavoq pulaartoq aalajangersimasooq assut aalakoopat, aamma paaqqinniffittut najugaqarfimmi najugaqartut sinnerini imaluunniit sulisuni taassuma najugaqarfimmi ataatsimoorarfimmiinnerani tamati-goortutut toqqissisimannginermik nassataqartumik ileqqulersuuteqarpat. Pisoqarfimmi taama ittumi sumiiffiusumi avatangiisunik piaartumik peqqarniissuseqaarnermik pilersitsisoqarsinnaavoq, taamaalisukkut najugaqartut sinnerinut ikiuinerup pilersuutigina ajornakusuulersitaassalluni. Aalajangersakkami matumani ilaasinnaassappat ileqqulersuutigisaq najugaqartut sinnerinut, imaluunniit sulisunut assut paamisaarisuussaaq, aalajangiisorlu tassaavoq ileqqulesuutip najugaqartunut aamma sulisunut sunniuteqaarnera.

Najugaqartup kisimi atugarisinnaasaani najukkap ilaani pulaarnernut inatsisilersuineq

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§ 46 Pulaartut aalajangersimasut inip ilaanut najugaqartup kisimi atorsinnaasaanut isersinnaanerannik killiliisunik kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelse aalajangiisnaangilaq.

Imm. 2. Taamaattoq pulaartut aalajangersimasut sulisunut § 38, imm. 1, nr. 1-imi 2-milu taaneqartunik pissusilersuuteqartut, ikiuinerup pisariaqartitap sularinerata nalaani najugaqarfiup ilaani tassani isersimaqqusaajunnaarlugit kommunalbestyrelse aalajangiisnaavoq.

67. Najugaqartup kisimi atugarisinnaasaanut najukkap ilaanut naleqqiullugu pulaartoqarnerit killilersimanissaat pillugit aalajangiisoqarsinnaangilaq. Taamaattorli inatsisit malillugit ikiuinerup akuersissutaasup pilersuuteqarfiginerisa nalaanni pulaartunik aalajangersimasunik najuuttoqassannginnera aalajangiissutaasnaavoq, takuuk § 46, imm. 2. Taamatut aalajangiussaqaarsinnaanissamut § 45, imm. 1, nr. 1-2 malillugit sulisut suliassat pisariaqartut isumaginissaannik ajornakusoortitsisunik pulaartup ileqqulersuuteqarsimanissaa piumasarineqarpoq. Taamaattumik najukkap ilaani tassani pulaartup aalajangersimasup najuunnera pillugu aalajangiisoqarsinnaangitsoq aallaaviuvoq, taamaattorli najukkap ilaani tassani pisarialittut ikiuinermik pilersu-

teqarnermik qularnaariniarluni qaqtigoortutut inatsisilersuuteqartoqarsinnaalluni, soorlu uffarnermi ikiuinermi, perusersartarfiliarnermi, innartitaanermi, il.il.

Pulaartut aalajangersimasut aamma sulisut akornanni annertuumik aaqqiagiinngitsoqarfimmi, aammalu sulisunut ikiuinermik pilersuuteqartussanut pulaartut aalajangersimasut uumisaarisutut imaluunniit paamisaarisutut ileqqulersuuteqarfianni, soorlu appisaluussinertut ittumik pisoqarfinni aalajangersagaq atugassaavoq.

Pisoqarfinni ikiuinermik akuerisamik pilersuisoqarfinni piffissami ikiuinerup pilersuutigineqarfiani najukkap ilaani tassani najuuteqqusaannginnerat pillugu pulaartut aalajangersimasut killiliiffigineqarnerminnik naapitsisinnaapput. Tamatuma saniatigut najugaqartup kisimi atugarisinnaasaani najukkap ilaani tassani pulaartut aalajangersimasut najuunnerat inatsisilersugaasinnaanngilaq, najukkap ilaani tassani pulaartoqartillugu najugaqartut sinnerinut, imaluunniit pineqartumut suliaqartuusunut pulaartut aalajangersimasut akornusersuutaassannginnerat naatsorsuutigineqarmat. Aalajangiisoq tassaavoq najugaqartup angerlarsimaffigisaata pineqarnera. Najukkap ilaani tassani paamisaarisutut ileqqulersuut pineqassappat, soorlu nipiliornertut ittumik nalinginnarmik illumi malitassat il.il. innersuutigineqarsinnaapput.

Pissusiviusuni aaqqiissummik naammaginartumik nassaartoqartariaqarpoq, taamaalilluni sulisut ikiuinermik pilersuuteqarneranni najukkap ilaata taassuma silataani pulaartut aalajangersimasut utaqqisariaqasallutik, malittarisassiamut siunertaq tassaamat sulisut akornusersorneqaratik pisarialittut suliassanik isumaginnissinnaanissaasa qulakkeernissaat.

Aalajangiussaqaarnissamut piginnaasaqarfik

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§ 47. § 45, imm. 1, aamma § 46, imm. 2 naapertorlugit aalajangiinerit, kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsip ataatsimiititali alluunniit ataavartup ataatsimiinnerani aalajangigaassapput.

Imm. 2. Najugaqarfimmi pisortaq taassumaluunniit tullersortaa taamaattoq § 45, imm. 1, aamma § 46, imm. 2 naapertorlugu aalajangiigallarsinnaavoq, suliap kommunalbestyrelsimi imaluunniit ataatsimiititaliami suliarinissaata utaqqineqarsinnaanani ingerlaannartumik pisariaqartitsisoqarnera eqqarsaatigalugu, tak. imm. 1.

Imm. 3. Imm. 2 naapertorlugu aalajangiigallarneq aalajangiigallarnerup atuutilersinnetarata kingorna, oqartussaasunut imm. 1 naapertorlugu aalajangiisnaatitaasunut akuerisassanngorlugu sapinngisamik piaartumik saqqummiunneqassaaq.

Imm. 4. Pulaartumut killilersuutit qanoq annertutiginerat piffissamilu qanoq sivilisutisumi atuuttussaanerit aalajangiinermit takuneqarsinnaassaaq.

Imm. 5. § 45, imm. 1 aamma § 46, imm. 2 naapertorlugit aalajangiinerit pulaartuq najugaqartorlu pillugit aalajangigaassapput.

68. § 45, aamma § 46, imm. 2 najoqqutaralugit pulaartut killilersornissaat pillugit ataatsimiinnermi aalajangiussaqaartussaasoq tassaavoq kommunalbestyrelse, imaluunniit kommunimi najugaqarfimmi kommunimi taamaattuartussatut ataatsimiititaliaq. Aalajangiussaqaarnissamut piginnaasaqarfik aqutsisoqarfimmut suliassanngortinneqarsinnaanngilaq.

Ataatsimiititaliamut attuumassutilimmut tassunga suliarisani taama ittuni aalajangiussaqaarnissamut piginnaasaqarnermik suliassanngortitsiniarnissaq kommunalbestyrelsit ataasiakkaat namminneq aalajangersinnaassavaat.

Aalajangiussaqaarallannerit

69. Suliassani kinguartinneqarsinnaanngitsuni aqutsisoqarfik pisoqarfimmi aalajangersimasuni atuukkallartussanik aalajangiussaqaarsinnaavoq, takuuk § 47, imm. 2. Aalajangiisuusoq tassaavoq pineqartut tassaassammata suliassat kommunalbestyrelsip imaluunniit taamaattuartussatut ataatsimiititaliap suliassamik isumaginninnsaanik utaqqisaqarsinnaanani pinasuartutut killilersuutip pinngitsaalisatut atuutsilernissaanut pisariaqartitsisoqarfiit.

Pisoqarfimmit aalajangersimasumi suliassap kinguartinneqarsinnaannginnera aalajangerneqartarpoq. § 47, imm. 2 malillugu aqutsisoqarfimmi aalajangiussassat sumi pissanerit kommunalbestyrelse erseqqinnerusumik aalajangersaasarpoq.

§ 45, aamma § 46, imm. 2 najoqqutaralugit § 47 malillugu aalajangiussarisat aalajangiussap aallartisarnerrata kingornatigut sapinngisamik piaarnerpaamik kommunalbestyrelsimi, imaluunniit taamaattuartussatut ataatsimiititaliami, piginnaasap inissisimaffigisaani akuerisassanngorlugit saqqummiunneqassapput, takuuk § 47, imm. 1. Taamaalilluni aalajangiussaqaarnissamut piginnaasaqartumit kommunalbestyrelsimi, imaluunniit taamaattuarussatut ataatsimiititaliamit tassannga kingornatigut atorunnaarsitaasumik pulaartoqarnermut killilersuutissaq pillugu aqutsisoqarfik aalajangiussaqaarsinnaassaaq, takuuk § 40, imm. 1.

Qaqugukkut suliassamik ingerlataqarsinnaanermut aalajangersimasumik piffissamut toqqammavissamik inissiisoqarsinnaanngilaq, tamanna kommunalbestyrelsip ataatsimiinneri, qaaqqusissutit, ullormut oqaluuserisassat il.il. pillugit malittarisassianit aalajangerneqartarmat, piaarnerpaatulli pisussaanera tunngaviutinneqassaaq.

Aalajangiussaqaarneq

70. § 45, aamma § 46, imm. 2 malillugit aalajangiussaqaarnermi najugaqartup aamma pulaartup aalajangersimasup illua'tungeriittuunerat § 47, imm. 5-it aalajangerpaa, tamatumalu nassataraa pisortat ingerlatsineranni suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsisartut inatsisaat malillugu nalinginnartut suliamik isumaginnittarnermut malittarisassiat sularisami illua'tungerisanut tamanut atuuttuunerat pineqarpoq, ilaalluni illua'tungerisamik tusarniaasarneq pillugu malittarisassiat. Illua'tungerisanik allanik peqarsinnaaneranut sularisami pissutsit aalajangersimasut taakku apeqqutaapput.

§ 45, imm. 1 malillugu najugaqarfimmi ataatsimoortarfinni pulaartut aalajangersimasut killilersuiffiunissaat pillugit aalajangiussaqaaraangat, aammalu § 46, imm. 2 malillugu najugaqartup kisimi atugarisinnaasaqarfiani najukkap ilaani pulaartup aalajangersimasup najuuttarneranik inatsilersuinerni atsikkutigiiissaarinerumut najoqqutassiap atuuttuunissaa § 47, imm. 4-p aalajangerpaa. Taamaalilluni tamatumalu nassataraa pulaartunut killilersuinerit pillugit aalajangiussaqaarsinnaassagaanni iliuuseqarnerit allat, aamma annikinnertut akuliuffiusut atornissaasa misilinneqarsimanissaasa piimasaqaataanerat. Iliuuseqarnerit atornissaat misilinneqarsimasut suuneri sularisamit tassannga aalajangerneqartarput, kommunalbestyrelsilli qularnaassavaa pulaartumut tunngatillugu pilersitat annikinnermik akuliuttuusut atornissaasa misilinneqarsimanissaat – soorlu aaqqiagiinnginnerni isumaqatigiissitsiniarneq, inussiarnersumik inner-suussinerit, aamma naqqiinerit. Ajornanngippat allatut qinikkatut sularisat sukumiisumik uppersarnerneqarnerat tunngavigineqarpoq, takuukit suliamik paasissutissiineq pillugu aqutsisoqarnermut inatsisitigut malittarisassiat (oqartussaasut suliamik paasissutissiinissaannut najoqqutaq).

Aamma aalajangiussaqaqarnermi pulaartunik killilersuinerup annertussusianik erseq-qissumik nalunaartoqassaaq, illuni sumiiffinni sorlarni aalajangiussaqaqarfiuneranik nalunaarut ilanngullugu, aamma piffissamut tunngasutut sivisussusissaa ilanngullugu.

Naammagittaalliuteqarnissamut aqqutissaq

71. Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 46-mi naammagittaalliuteqarnissamut aqqutissaq pillugu malittarisassiani nalinginnarni taakkunani § 45, aamma § 46, imm. 2 malillugit aalajangiussaqaqarnerit ilaapput.

Kapitali 13: §42, sulianik isumaginninnermut malittarisassiat - §36 malillugu akuliunnerit

Ilaqutariinnermut Naalackersuisup piginnaasaqarfia

§

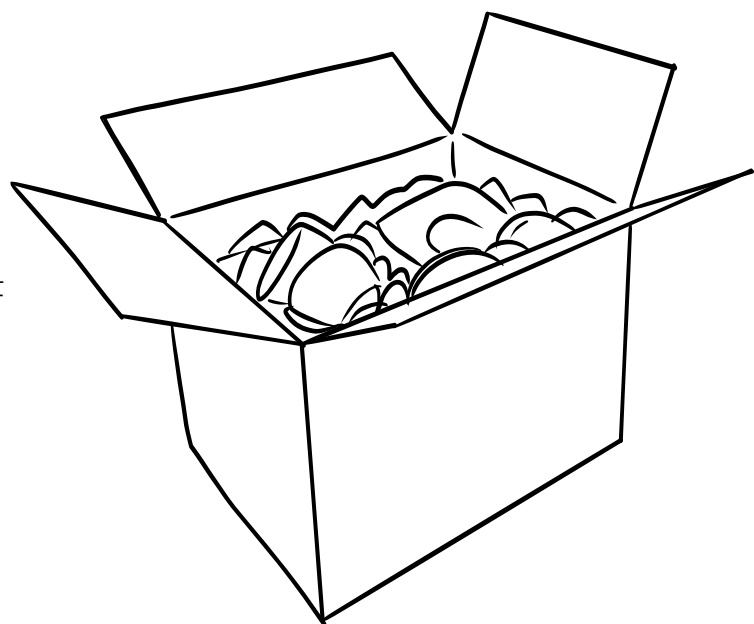
Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§ 37. Kommunimi angerlarsimaffigisami kommunalbestyrelsip innersuussuteqarneratigut, § 36, imm. 1 malillugu najugaqarfimmi akuersissuteqaqqaarani tigutinneq pillugu Naalackersuisut aalajangiissapput. Kommunilbestyrelsip innersuussutaata tigunerata kingorna kingusinnerpaamik sapaatit akunnerisa 2 qaangiunneranni aalajangiisoqasaaq.

Imm. 2-5. ...

72. Akuersissummik peqarani najugaqarfittut neqeroorutini aalajangersimasuni tigutinneq pillugu suliassani aalajangiinissamut piginnaasaqarneq § 37, imm. 1 malillugu Ilaqutariinnermut Naalackersuisumi inissinneqarpoq. Taamaalilluni Ilaqutariinnermut Naalackersuisup piginnaasaani ipput suliassat iliuuseqarnermigut akertiinnerminik nalunaartumut innuttaasumik nuussinissap innersuussutaanera, aamma suliassat innuttaasumik iliuuseqanngitsumik nuussinissap innersuussutaanera. Kommunilbestyrelsimit innersuussissut malillugu Ilaqutariinnermut Naalackersuisoq aalajangiissaaq, aammalu kommunilbestyrelsip innersuussissutaanik tigusaqarnermi kingornatigut sapaatip akunneri marluk qaangiunneranni aalajangiisimassaaq.

Aamma najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnissaq pillugu kommunilbestyrelsip innersuussuteqaqnginneranut aapparisaq, imaluunniit qanitaq alla, pineqartorlu najugaqateqartuusooq naammagittaalliuuteqarnissaminut periarfissaqarpoq. Pisoqarfinni taama ittuni tamakku taamaallaat Isumaginninnermi naammagittaalliuuteqartarfimmumut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput.

Kommunalbestyrelsen innersuussinera

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§ 37. ...

Imm. 3. Innersuussut tulluuttut pillugit nassuiaatinik imaqassaaq:

1. § 36, imm. 1-mi imaluunniit § 36, imm. 3-mi piumasaqaatit eqquutsinneqarsimanerannik isumaqarnermut tunngaviusut,
2. pisinnaasakillisimaneq pillugu suliamut tunngatillugu uppersaatait pisariaqartinneqartut,
3. immikkut ittumi najugaqarfimmi tigutinnissaq pillugu aalajangiinissamut innersuussuteqartoqartinnagu, pineqartumut ilaqtariinnuunniit ikiuinerit paaqqutarinninnerillu aallartinneqarsimasut neqeroorutigineqarsimasulluunniit,
4. illup nutaap aaqqissuunna aamma inuttut ikiorneqarnerit, paaqqutarineqarnerit tapersorneqarnerit il.il, tamatuma kingorna atorineqarsinnaalersussat, aamma
5. inuup nammeneq kiisalu qanigisaasut inuullu angajoqqaatut akisussaataaasoqarsimaguni angajoqqaatut akisussaataasuata nuunneq pillugu oqaaseqaataat.

Imm. 3-5. ...

MANGLER73. Magtanvendelseslovens §37 indeholder procedureregler for behandling af sager om optagelse af en borger i et særligt botilbud efter §36. Kravene til kommunalbestyrelsens indstilling til Naalakkersuisoq for Familie findes i stk. 2.

Manna tikillugu iliuuserisamut il.il. nassuiaat

74. Manna tikillugu iliuuserisamut il.il. kommunalbestyrelsen nassuiaataa § 37, imm. 2 malillugu makkuninga imaqassaaq:

- § 36-mi piumasaqaatit eqquutsinneqarsimanerannik isumaqarnermut tunngaviusut,
- pisinnaasakillisimaneq pillugu suliamut tunngatillugu uppersaatait pisariaqartinneqartut,
- immikkut ittumi najugaqarfimmi tigutinnissaq pillugu aalajangiinissamut innersuussuteqartoqartinnagu pineqartumut ilaqtariinnuunniit ikiuinerit paaqqutarinninnerillu aallartinneqarsimasut neqeroorutigineqarsimasulluunniit.

§ 36-mi piumasaqaatit piviusunngortinnerinut nassuiaat ikiuineri aamma paaqqininnermi aallartisarneqarsimasumik, imaluunniit neqeroorutaasimasumik aallaaveqassaaq, aammalu sooq tamatuma naammanginnerannik nassuiaassalluni. Aamma innuttaasup maannakkut angerlarsimaffigisaani naammattumik ikiuisoqarsinnaannginneq nassuiarneqassaaq. Allatut ikiuineq aallartisarneqarsimassappat tamanna aamma

eqqaaneqassaaq. Aammattaaq nassuiaatip imarissavaa annertuumik inummut ajoqusernissamut aarleqqutaasutut naatsorsuutigisamut nassuiaat. Kiisalu nassuiaammii nassuiarneqassapput nuussinngitsoornerup sooq illersorneqarsinnaassannginnera, kiisalu innuttaasup nammineq iliuserisami kingunerisinnaasaanik paasinnissinnaannginneranut takussutissiinertut paasineqarsinnaasut pissutsit tamakku.

Inummut aamma tigussaasutut ikiuinermik tunniussinissat pillugit aalajangiussaqaarnerit tamaaneereersut nassuiaatip aallaavigisinnaavai.

Illumik il.il. nutaamik aaqqissuussisarnernut nassuiaat

75. § 37, imm. malillugu kommunalbestyrelsip innersuussutaa aamma matumunnga nassuiaammik imaqassaaq:

- illup (najugarisap) nutaap aaqqissuunnera aamma inuttut ikiorneqaarnerit, paaqqutarineqaarnerit, tapersorneqaarnerit il.il., tamatuma kingorna ator-neqarsinnaalersussat.

Illup (najugarisap) nutaap aaqqissuunnera aamma inuttut ikiorneqaarnerit, paaqqutarineqaarnerit, tapersorneqaarnerit il.il. atugassiissutaasinnaasut innuttaasup tigu-neqassasutut innersuussuteqarfigisaani najugaqarfittut neqeroorummik aalajangersimasumik nassuiaassapput. Aamma inuttut ikiorneqaarnerit, paaqqutarineqaarnerit, tapersorneqaarnerit il.il. najugaqarfittut neqeroorummut il.il. atasutut neqeroortigineqartut pillugit neqeroorutit aalajangersimasut taakku nassuiarnerat pigineqassaaq. Innersuussutaasoq innersuussutigisamut eqikkaasutut tunngaviliissut ilaatillugu imaqartariaqarpoq.

Inatsimmi § 36, imm. 1-imi eqqaaneqartuni najugaqarfittut neqeroorutit taakku arlaanni innuttaasup tiguneqarnissaanik kommunalbestyrelse innersuussuteqarsinnaavoq.

Nuunnermut oqaaseqaatinut nassuiaat

76. Kiisalu § 37, imm. 2 malillugu kommunalbestyrelsip innersuussutaa matumunnga nassuiaammik imaqassaaq:

- inuup nammineq kiisalu qanigisaasut, inuullu angajoqqaatut (nakkutiginnittus-satut) akisussaataasoaqarsimaguni angajoqqaatut (nakkutiginnittutut) akisussaataasuata nuunneq pillugu oqaaseqaataat.

Oqaaseqaatit inuit pineqartut nuunnermut isumaannut taakkununnga pingaarnertut tunngassapput, aammali soorlu aapparisaq najugaqarnermini pissutsinik atuinerata nannginnera aamma aningaasaqarnermi pissutsit pillugit apeqqtinik imaqarsinnaavoq.

Aapparisaq immikkut ittutut naammagittaalliuteqarnissamut aqqutigisaa

§

Pissaanermik atuneq pillugu inatsit

§ 37

Imm. 3. Aapparisaq imaluunniit inuk alla qanigisaq, inummik suliami pineqartumik najugaqateqartoq, pineqartup najugaqarfissatut neqeroorummut immikkut ittumut aalajangersagaq manna naapertorlugu tigutinnissaaq inassuteqarnissamut kommunalbestyrelsi itigartitsinerata naammagittaalliutiginissaanut pisinnaatitaaffeqarpoq. Naammagittaalliut lsumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmu apuunneqassaaq.

Imm. 4-5. ...

77. Aapparisaq imaluunniit inuk alla qanigisaq, innuttaasumik annertuumik aamma atajuartussatut tarnimigut piginnaasakillissimasumik najugaqateqartoq innuttaasup nuutsinnissaanut inassuteqaammut kommunalbestyrelsi itigartitsinera pillugu naammagittaalliuteqarnissamut pisinnaatitaavoq. Immikkut ittutut naammagittaalliuteqarnermut aqqutissaq § 37, imm. 4-mi takuneqarsinnaavoq.

Pisoqarfinnik innuttaasup piginnaasakillineranik, aammalu angerlarsimaffimmi iliuuserisat assiginngitsut tamakku aapparisaq, imaluunniit qanigisaq angerlarsimaffimmi inuunerannik ajornartorsiortitsisuuneri aalajangersakkami pineqarput.

Nakkuginnittussamik sulisussatut piginnaatitsineq

§

Pissaanermik atuneq pillugu inatsit

§ 37. ...

Imm. 4. Pineqartoq nakkutilliisoqariingippat, nuunnissamut inassuteqartoqartillugu oqartussaassuseq pillugu inatsit naapertorlugu nakkutilliisumik ivertitsinissamik kommunalbestyrelsi kredsretti qinnuigissavaa.

Imm. 5. ...

78. Oqartussaasoqarnermut inatsit innersuutigineqarpoq.

Ilaqutariinnermut Naalackersuisumut innersuusummik kingusinnerpaatut nassiussinnermut piffissami kommunalbestyrelse nakkutiginnittussatut sulisussatut piginnaatitsinissaq pillugu kredrettimut qinnuiginnissaaq. Kredsretti suliamik isumaginnin-

nermut piffissaq aalajangersimasoq naatsorsuutigineqartariaqarmat suliamik ingerlataqarnermi sapinngisamik piaarnerpaamik qinnuiginnineq kredsrettimut nas-siuttariaqarpoq.

Nuussineq pillugu aalajangiussaqaarnerup naammassinera

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§ 37. ...

Imm. 5. Nuunnissamik aalajangiineq piviusunngortinniarlugu kommunip politiit pisariaqarpat ikiuteqqullugit qinnuigisinnaavai.

79. *Najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasuni tiguneqarnissaq pillugu aalajangiussineq kommunalbestyrelsip, suliarisami innersuussuteqarsimasup naammassisarpaa. Akuersissummik peqarani najugaqarfittut neqeroorutini aalajangersimasuni tiguneqarnissaq pillugu § 36 malillugu aalajangiinermut naammagittaalliuuteqarneq kinguartitsissuteqartutut sunniuteqarpoq, takukkit §§ 69-70. Taamaattorli aalajangiussaqaarnerup erniinnaartumik aallartisarnissaa llaqutariinnermut Naalakkersuisup aalajangiussinnaavaa, takukkit §§ 69-70.*

Nuussinissap aallartisarnissaanut killissaliisoqanngilaq.

Nuussineq, tassalu aalajangiussaqaarnerup naammassineqarnera § 1imi malittarisasiamut naapertuutsillugu isumagineqassaaq, tamatuma kingornatigut pissaanermik atuineq "sapinngisamik qajassuussisumik, aamma sapinngisamik sivikitsumik, sapinngisamillu pineqartoq, allallu najuuttut eqqarsaatigalugit ingerlanneqassaaq, taamaalilluni pisariaqanngitsumik innarliisoqassanngimmat imaluunniit akornusiisoqassanani."

Nuussinissaq pillugu aalajangiussaqaarnerup piviusunngortinniarnani § 37, imm. 5 malillugu kommunalbestyrelse pisariaqassatillugu politiit ikiorserneqarnissaq pillugu qinnuiginnissinnaavoq. Politiinut saaffiginnissut sapinngisamik periarfissaqartillugu allatatut ilusilittut pisariaqarpoq, ajornanngippat ataatsimiititaliap aalajangiussinerata assilineranik ilaqartillugu. Ikiorsiissummik sorlermik kissaateqartoqarnera, aammalu sooq politiit ikiuinissaata pisariaqarnerata isigineqarnera pillugit saaffiginnissut nalunaassaaq. Aammattaaq politiit uniformeqaratik takkunnissaannik kommunalbestyrelse qinnuiginnissinnaavoq, tassalu tamanna piviusutut nalilersuineq aallaavigalugu iluaqutaasussatut isigineqassappat.

Kapitali 14:

Naammagittaalliuteqarnermut malittarisassiat aamma nakkutiginninnerit

80. *Akuersissuteqarnerit aamma aalajangiussaqaarnerit pillugit naammagittaalliutit oqartussaqaarfiit aalajangiussaqaarsimasut aqqutigalugit tunniunneqassapput.*

Isumaginninnermi Naammagittaalliortarfimmumut naammagittaalliuteqartarnej pillugu tamatigoortumik

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§ 69. Kommunalbestyrelsip aalajangiinera isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqissuussaanelu pillugu malittarisassat qaqugukkulluunniit atuuttut malillugit Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmumut naammagittaalliutigineqarsinnaapput.

Naammagittaalliornermi aqqutit nalinginnaat

81. *Isumaginninnermi aqutsineq aqqissugaanerlu pillugit inatsisartut peqqussutaanni § 8-mi naammagittaalliornermut malittarisassiat nalinginnaat malillugit § 69 najoqqutaralugu aalajangiussaqaarnernut taakkununga naammagittaalliutit Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmumut suliaassanngortinneqarsinnaapput.*

Pineqartoq iliuuseqanngikkaluartoq, imaluunniit nammineq naammagittaalliuteqarsinnaanngikkaluartoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup suliaassanik taakkunanga suliaqarsinnaanera qularnaarniarlugu ilaqutaasup, imaluunniit sinniisup Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmumut naammagittaalliut ingerlateqqissinnaavaa. Tassaasinnaavoq pineqartoq sinnerlugu isumaginninnermi aalajangiisartumut tassunga suliaassap tunniunneqarnissaanut aapparisaq, inooqatigisaq, qatanngutit, illersorti, inatsisileritooq imaluunniit nakkutiginnittoq isumagisaqartoq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqarfimmut naammagittaallit – akuersissummik peqarani najugaqarfittut neqeroorutini aalajangersimasuni tiguneqarneq

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§ 70. Naalackersuisunit aalajangiinerit uku naapertorlugit:

1) § 37, imm. 1 aamma najugaqarfimmi aalajangersimasumi ilaalernissaq pillugu, tak. § 36, imm. 1,

2) § 37, imm. 2, najugaqarfimmi aalajangersimasumi ilaalernissaq pillugu, tak. § 36, imm. 3, imaluunniit

3) § 36, imm.2, tak. § 36, imm. 6 malillugu aalajangiinerit Isumaginnittoqarfiup aquneqarnera aaqqissuussaanelu pillugit malittarisassat sukkulluunniit atuuttut naapertorlugit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput.

Imm. 2. Aalajangiinerit imm. 1-imi taaneqartunut inuk aalajangiinermi pineqartoq kommunalbestyrelsiluunniit naammagittaalliuuteqarsinnaapput.

Imm. 3. Imm. 1 naapertorlugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutit kinguartsissutitut sunniuteqartarput. Immikkut pissutsit tamanna pisariaqartippassuk, akuersiner taqanngitsumik najugaqarfimmi ilaalernerq pillugu aalajangiinerup peqatigisaanik ilaalernerq ingerlaannartumik pilersinnissaa pillugu aalajangiisoqassaaq. Kinguartsissutitut sunniutaata atorunnaarsinneqarnera Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut suliassanngortinneqarsinnaanngilaq.

§ 66. Inuk akuliunnermi pineqartoq nammineq naammagittaalliuuteqarsinnaanngippat, nakkutiginnittup, ikiuineri nakkutiginnittup, aapparisaq, qanigisaq imaluunniit allap inummut pineqaammik pineqartumut sinniisup aalajangiineq pillugu naammagittaalliuutigisinnaavaat.

82. Pineqartup akuersissutaanik peqarani, tassalu pineqartup iliuuseqarfigisaminik akiuukkaangat/piumanngikkaangat, imaluunniit iliuuseqanngikkaangat kommunalbestyrelse innuttaasup akuersissutaanik peqarani najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi innuttaasup tiguneqarnissaa pillugu aalajangiussaqaqarnissamut Ilaqutariinnermut Naalackersuisumut innersuussigaangat suliamik isumaginninnermut inatsisilerinikkut isumannaatsuutitsinissamut qularnaveeqqutit aalajangersimasut atuuttarput, takukkit inatsimmi § 37-mi takuneqarsinnaasutut suliamik paasisitinaanermut piumasaqaatit.

Suliassani taakkunani, tassalu § 36, imm. 1-imik, aamma § 36, imm. 3-mik najoqqutaqarluni Ilaqutariinnermut Naalackersuisumit aalajangiussassat tassaapput siullertut aalajangiisartumit aalajangiussat. Aalajangiussaqaqarnernut taakkununga naammagittaalliuutit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut suliassanngortinneqarsinnaapput.

§ 36, imm. 2 malillugu inunni pineqartuni ilaasumut innuttaasumut § 36, imm. 2 malillugu nuussinissamut piumasaqaatit piviusunngortinneri pillugit kommunalbestyrelse aalajangiussaqaarsimassappat, pineqartumulli nakkutiginnittoq tamatumani isumaqaataanani tamanna aamma atuutissaaq.

Taama pisoqassappat pineqartoq nuunnissamut akiuussimassanngilaq, aammali nuunnermut paasisaqarfigisaminik akuersissummik pineqartoq tunniussaqaarsimasanani.

Pisoqarfinni taama ittuni § 36, imm. 1 malillugu ingerlatseriaaseq atuutissaaq.

Siullertut oqartussaasutut aalajangiussineq il.il.

83. § 36, imm. 2 malillugu nuunnissamut piumasaqaatit atugaaneri pillugit kommunalbestyrelse aalajangiussaqaarsimappat, aamma pineqartup nakkutiginnittua tamatumunnga isumaqataalluni, kommunalbestyrelsip aalajangiussaqaarnera aalajangiussaqaarnertut iluseqassaaq, tamatuma kingornatigut tassaalerluni siullertut oqartussaasutut aalajangiussaqaarneq. Aalajangiussaqaarneq taanna § 36, imm. 5, 1. pkt.-imi aalajangersagaq malillugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmu naammagittaalliutaasinnaavoq.

Naammagittaalliummut piffissaq killiliussaq tassaavoq aalajangiussaqaarnermut naammagittaalliuteqartumut nalunaarutigineranit sapaatit akunneri sisamat.

Akuersissummik peqarani najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnissaq pillugu suliassanut atatillugu immikkut ittutut inatsisilerinikkut qularnaveeqqutitut aalajangiussaqaarnermut taama ilusilinnut naammagittaalliutit kinguartitsisutut sunniuteqarput, takuuk § 70, imm. 3, tassalu aalajangiussaqaarnerup erniinnaartumik piviusunngortinnissaa § 70, imm. 3, 2. pkt. malillugu Ilaqutariinnermut Naalakkersuisoq aalajangiussaqaarsimanngikkaangat. Aamma kapitalit 11 aamma 13 takukkit.

Kinguartitsisutut sunniutaasut

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§ 70. ...

Imm. 3. Imm. 1 naapertorlugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutit kinguartitsissutitut sunniuteqartarput. Immikkut pissutsit tamanna pisariaqartippassuk, akuersinertaqanngitsumik najugaqarfimmi ilaalerneq pillugu aalajangiinerup peqatigisaanik ilaalerneq ingerlaannartumik pilersinnissaa pillugu aalajangiisoqassaaq. Kinguartitsissutitut sunniutaata atorunnaarsinneqarnera Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut suliassanngortinneqarsinnaanngilaq.

Mangler84. *At en klage har opsættende virkning betyder, at fuldbyrdelsen af afgørelsen udskydes, indtil klageinstansen har truffet afgørelse. Det kan være vigtigt, at en afgørelse ikke iværksættes, fordi der herved kunne ske en uoprettelig skade. Dette gælder især i sager, hvor afgørelsen har en meget indgribende betydning for den pågældendes privatliv.*

Isumaginninnermi suliassani pingaarnertut malittarisassiaq tassaavoq isumaginninnermi oqartussaasup aalajangiussineranut naammagittaalliut kinguartitsisutut sunniuteqanngitsuusoq.

Kinguartitsisutut sunniut – akuersissummik peqarani najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnermut naammagittaalliut

Akuersissummik peqarani najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tigutinneq tassaavoq ima annertutigisutut akuliuttutullu iluseqarmat Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliassami aalajangiussaqaarnissaata tungaanut naammagittaalliuuteqartup najugaqarfimminiinnissaa pisariaqartinneqarluni, taamaalilluni ilaatigut Ilaqutariinnermut Naalakkersuisup aalajangiussaqaarnera Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allanngortissappagu innuttaasup manna tikillugu najugaqarfisaminik annaasaqaarnissaq pinngitsuussammagu.

§ 36 malillugu akuersissummik peqarani najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqaarnissaq pillugu aalajangiussaqaarnermut naammagittaalliut nammineq ingerlatarisatut kinguartitsisutut sunniuteqarpoq. Taamaattumik naammagittaalliuutit kinguartitsisutut sunniuteqaarnissaa pillugu naammagittaalliorpoq, taassumunga inatsisileritooq, imaluunniit sinniisuusoq immikkut ittumik qinnuiginnittariaqanngilaq. Ilaqutariinnermut Naalakkersuisup aalajangiussaqaarnera naammagittaalliuutaassappat

najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarneq unitsinneqarallas-
saaq, tassalu lsumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup aalajangiussaqaarnis-
saata tungaanut.

Taamaalilluni aalajangiussaqaarneq naammagittaalliutigineqassappat Ilaqutariinnermut
Naalakkersuisumit akuersissummik peqarani nuussinissaq pillugu aalajangiussaqaarne-
rup piviusunngortinnissaanik inatsisunik unioqqutitsinani kommunalbestyrelse aallarti-
saasinnaangilaq. Naammagittaalliuteqarnermut killissarisaaq sapaatip akunneri sisa-
maammata killiliussamik tassannga piviusunngortitsiniarneq utaqqineqartariaqarpoq.

Taamaattorli pisoqarfinni aalajangersimasuni najugaqarfittut neqeroorummi aalaja-
ngersimasumi tigusaqarnerup erniinnaartumik aallartisarnissaanik pisariaqartitsisunik
pissutsinik aalajangersimasunik peqarsinnaavoq. Ikiugaanissamut pisariaqartitsineq
ima ilimanaateqarsinnaassaaq nuussineq kinguarateqqissinnaassanani. Pisoqarfinni taa-
ma ittuni, akuersissummik peqarani najugaqarfittut neqeroorutini aalajangersimasuni
tiguneqarnissaq pillugu aalajangiussaqaarneq peqatigalugu Ilaqutariinnermut Naalak-
kersuisooq pineqartumik nuussinissaq pillugu aalajangiussaqaarnerup erniinnaartumik
aallartinneqarnissaanik aalajangiussaqaarsinnaavoq.

Manna tikillugu najugaqarfigisami assersuutigalugu aamma aapparisaq najugaqas-
sappat aapparisaq tassunga sianiginninnerup nassatarisinnaavaa najugaqarfittut
neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnerup ilasaqarfigisamik kinguarateqqin-
neqarsinnaanginnera. Pineqartoq kisimiilluni najugaqassappat annertuupilussuarmik
ikiuisoqaraluartoq inuup manna tikillugu najugaqarfimmini assersuutigalugu imminik
ajoqusernissaanut annertuumik aarleqquteqartoqarsinnaavoq. Tassaasinnaapput
najugaqarfiup pisariaqartitanut aalajangersimasunut taakkununga pequsersugaan-
ginnera, imaluunniit inuk nammineq iliuseqarnermigut, imaluunniit taamatut iliun-
ginnermigut allanik uloriarnartorsiorititsisarnera.

Naammagittaalliutaasup kinguartitsisutut sunniutaata atorunnaarsissinnaanera pillu-
gu Ilaqutariinnermut Naalakkersuisup aalajangiussaqaarnermini ingammik pineqartup
imminik, imaluunniit allanik ajoqusernissaata pakkersimatinnissaanik sianiginninnis-
saq pingaartuutissavaa, soorlu angerlarsimaffimmi ivertitikkanik assigiinngitsunik,
soorlu kissarsuummik innaallagissamik aamma gassimik atortulimmik atuinnermut ata-
tillugu, imaluunniit angallannermi imminut uloriartorsioritinneranut atatillugu.

Pineqartumik inooqateqartumik aapparisaq, imaluunniit ilaqtanik allanik siani-
ginnineq aamma aalajangiussaqaarnermi ilaassaaq. Tassaasinnaapput pisoqarfiit
pineqartup qanoq issusia pissutigalugu taassuma angerlarsimaffimmi paarinnissaanut
ilaqutaasut sapersateqarnerat, imaluunniit pisoqarfiit pineqartup soorlu aappari-
saasut paaqqinninneranik imaluunniit isumassuineranik itigartitsiffigisai.

Angerlarsimaffigisami pisarialittut ikiuinissaq ikiorsiissutaasinnaangimmat pisoqarfinni taama ittuni najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnissap aallartisarnissaa pisariaqartuusutut missiliuutaasinnaavoq.

Taamaallaat § 36 aamma § 37 malillugit aalajangiussaqaqarnermut naammagittalliut inuup, imaluunniit taassumunnga sinniisup Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut suliassanngortitaqarnerani kinguartitsisutut sunniutaasoq atuuttarpoq. Najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnissamut itigartitsissut pillugu aapparisaq, imaluunniit alla qanigisaq § 37, imm. 3 malillugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliorsinnaavoq. Taamaattumik pisoqarfimmi tassani kinguartitsineq sunniuteqaataangilaq.

§ 70, imm. 3, 2. pkt. malillugu naammagittaalliutip kinguartitsisutut sunniutaata atorunnaarsinnissaa pillugu aalajangiussaqaqarnej, tassalu suliamik isumagisaqaqarnej pillugu aalajangiussaqaqarnej najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarnissaq pillugu aalajangiussaqaqarnerpiaq peqatigalugu aalajangiunneqassaaq. Erniinnaartumik tiguneqarnerup aallartisarnissaanik pisariaqartitsisuullutik naammagittaalliutip kinguartitsisutut sunniutaata atorunnaarsinnissaa pillugu aalajangiussaqaqarnej atugarisanik aalajangersimasunik tunngaveqartitaammat kinguartitsisutut sunniutaasup atorunnaarsinnissaa pillugu Ilaqutariinnermut Naalakkersuisup aalajangiussaqaqarneranut naammagittaalliut Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut suliassanngortinneqarsinnaangilaq.

Eqqartuussivimmut saqqummiussinerit il.il.

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§ 71. Naammagittaalliuteqartup Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup aalajangiinera Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisaaseq pillugu Inatsimmi kapitali 28-mi malittarisassat naapertorlugit eqqartuussivimmut saqqummiunneqarnissaa piumasaqaatigisinnaavaa, Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup aalajangiineri mak-kununnga tunngappata:

- 1) § 34 naapertorlugu angerlarsimaffimmit il.il. anitsaaliugaaneq, imaluunniit
- 2) § 36 naapertorlugu najugaqarfissatut neqeroorummut immikkut ittumut tigutinneq.

85. Najugarisamit anitsaaliugaaneq, aamma akuersissummik peqarani najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarneq tassaapput inuttut kiffaangissusernermi sakkortunerpaatut akuliunnerit, taamaattumillu akuliunnerit taakku eqqartuussiveqarfimmi saqqummiussarinissaannut aalajangersimasumik aqqutissaqartoqarpoq.

Akuersissummik peqarani najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi inummik tigusaqartitsineq pillugu § 37 malillugu Ilaqutariinnermut Naalackersuisup aalajangiussaanut naammagittaalliut Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut suliassangortinneqarsinnaavoq.

§ 36 malillugu akuersissummik peqarani najugaqarfittut neqeroorummi tiguneqarneq pillugu, aamma § 34 malillugu najugarisami anitsaaliuineq pillugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup aalajangiussai Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnermik inatsimmi malittarisassiani kapitali 28 malillugu eqqartuussivimmut suliassangortinneqarsinnaapput.

Inatsisini tunngaviusuni § 71, imm. 6 malillugu aqutsisoqarfik aqqutigalugu kiffaangissusiiagaanerup inatsisilik naapertuuttuunera eqqartuussivinnut nalinginnarnut, imaluunniit oqartussaasoqarfimmut eqqartuussisinnaasumut allamut sularisassatut saqqummiunneqarsinnaassapput.

Tamatuminnga qinnuiginninnerup saqqummiutiinnarneratigut aqutsisoqarfik aqqutigalugu kiffaangissusiaagaanerup eqqartuussivinni inatsisilik naapertuuttuunera ta misilitsinnissaanut inatsisini tunngaviusuni aalajangersakkap pisariunngitsumik aqqutissaqarnissaq qularnaassavaa.

§ 50-ip malitsigisaatut akuersissummik peqarani najugaqarfimmi anitsaaliuineq, aamma najugaqarfittut neqeroorummi aalajangersimasumi tiguneqarneq pillugit Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup aalajangiussaqaqarneri inummit aalajangiussaqaqarnermut tunngasumit, imaluunniit taanna sinnerlugu tassannga iliuseqartuusumit eqqartuussivimmut suliassangortinneqarsinnaapput. Eqqartuussivimmut suliassangortitsineq Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut saaffigininnikkut pisinnaavoq. Tamatuma kingorna Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup suliassap eqqartuussivimmut suliassangortinnissaa isumagissavaa.

Suliassap eqqartuussivinnut suliassangortinnissaanut piumasaqaateqarnermut killissarititaq tassaavoq naammagittaalliortup, imaluunniit taassuma sinniisuata, inatsisilerituuata, imaluunniit nakkutiginnittuata aalajangiussaqaqarneq pillugu nalunaarummik pissarsiaqaqarnerisa kingornatigut sapaatip akunneri sisamat.

Nakkutillineq

86. Kommunimi najugaqarfigisami kommunalbestyrelse innuttaasut kommunimi tassani najugaqartut inatsisit malillugit suliaqarfiginerisa nakkutiginnissaannut pissaaffeqarpoq. Taamaalisukkut malitseqartitsinissamut pisariaqartitsinermik nalilersuinissaq siunertaralugu pissaanermik atuinerup allanngoriartorneranik malittarisagarnissamut kommunalbestyrelse pissaaffeqarpoq, takuuk § 53.

Isumaginninnermi perorsaanneri iliuuserisanut il.il. aqqissuussaqaqarnermut tunngatilugu pingaarutilittut ilaasutut pissaanermik atuinernut nalunaarutigiuartakkat tassaapput ingammik pissaanermik atuinermut tunngasutut nakkutilliinermut tunngavigisat.

Inatsimmi tunngaviusumi § 71 malillugu nakkutillineq

87. § 34 (najugaqarfigisami anitsaaliugaaneq) malillugu iliuuseqarnerni innuttaasut ilaasut Folketingimi ataatsimiititaliamut, innuttaasut aqutsisoqarfik aqqutigalugu kiffaangissusiagaasunik nakkutillineq pillugu inatsisini tunngaviusuni § 71, imm. 7 najoqqutaralugu saaffiginninnissaannut aqqutissaqaqarnerat pillugu ilisimatinneqarnissaat § 33, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq. Aamma iliuuseqarnermut akuersissummik tunniussaqaqarsimassapat ilisimatitsineq pissaaq.

Kapitali 15: Nalunaarsuineq aamma nalunaaruteqarneq

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

§ 48. § 36 naapertorlugu najugaqarfissatut neqeroorummut tigutinneq pissaanermillu atuinerit assigiinngitsut tamarmik, ilanngullugit §§ 38-43 naapertorlugit pineqaatinut atatillugu pissaanermik atuinerit, §§ 49-51 naapertorlugit najugaqarfittut neqeroorummit nalunaarsorneqassapput, kommunimilu sumiiffigisami kommunalbestyrelsimut Naalakkersuisunullu nalunaarutigineqassallutik.

Imm. 2. Immikkoortoq 1 naapertorlugu nalunaarsuineq nalunaaruteqarnerlu pissaag nalunaaruteqarnermut immersugassat immikkut ittut Naalakkersuisunit suliarineqartut atorlugit.

88. *Inuttut kiffaanngissuseqarfimmi akuliunnerit aallartisartarnerini tamani akuliunneq nalunaarsugaasassaaq, aammalu Naalakkersuisunit suliarineqartumi immersuiffikkut kommunimi najugaqarfigisami kommunalbestyrelsimut aamma Naalakkersuisunut nalunaarutaasassalluni. Pineqartut tassaapput § 36 malillugu najugaqarfittut neqeroorutaasuni aalajangersimasuni tigutinnerit, §§ 38-43 malillugit iliuuseqarnerit inatsisit malillugit aallartisakkat, allatut ajornartumik imminut illersortariaqarnerit, aamma allatut ajornartillugu qanoq ilioriarsinnaatitaanerit, aamma inaarutigisatut inatsisinik unioqqutitsilluni akuliunnerit, kiisalu akuersissummik peqarluni aallartisakkatut pissaanermik atuinerit nalunaarsornissaat, aamma nalunaarutiginissaat.*

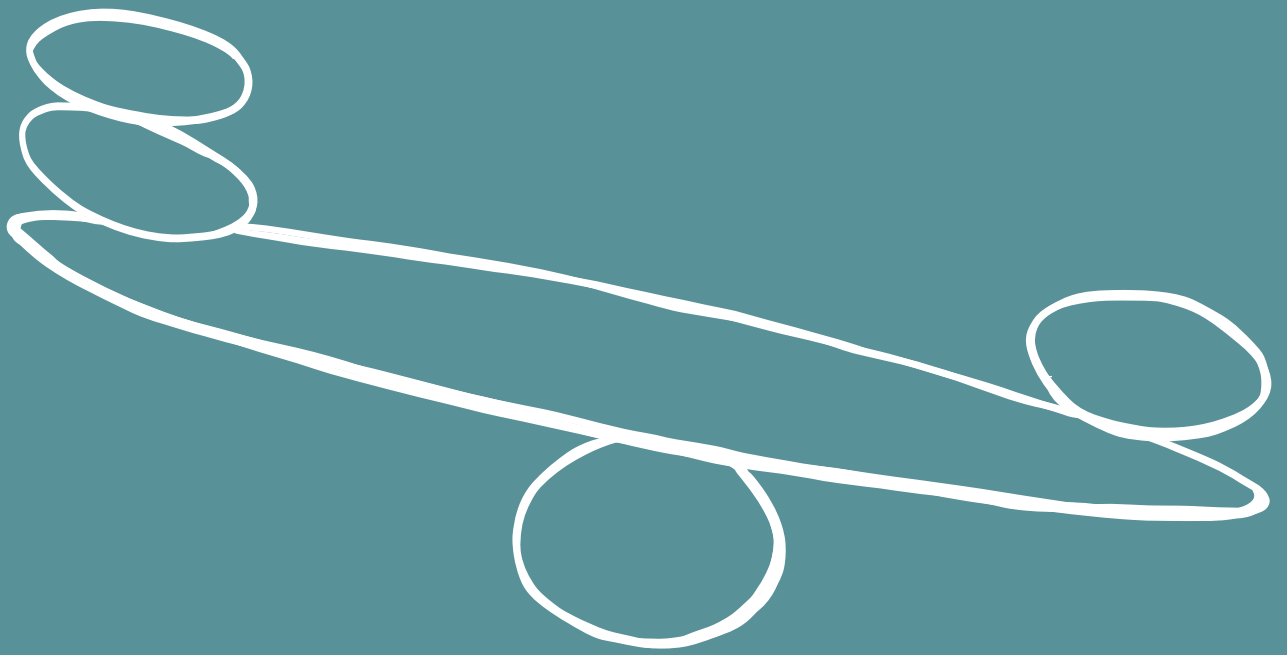
Inatsisit malillugit iliuuseqarnernut aallartisakkanut nalunaaruteqarnissamut pissaaffigisaq akuerisaasutut iliuuseqarnerup aallartisarnerpiaanut atavoq. Taamaattumik ulluni iliuuserisamik akuerisamik atuisoqaraangat nalunaaruteqarneq pinerit tamaasa uteqqinneqartassanngilaq. Piffissami aalajangersimasumi pissutsinut taakununga pissaanermik atuineq ingerlanneqartuartillugu akuersissut atorneqassappat akuersissutip assersuutigalugu piffissami ulloq x-imit ulloq y-mut (ajornanngippat ullormut marloriartumik imaluunniit pingasoriartumik) ullut tamaasa kigutininik saliilluni pisoqarfinni atorsimanera nalunaarummi oqaatigineqarsinnaavoq. Eqqiluisaarinermi pisoqarfinnut allanut, akuersissummi ilaasunut akuersissutip atornissaa pisariaqartinneqalissappat tamanna aamma nalunaarutigineqassaaq, ilanngullugulu tamatuma qaqugukkat pisimanera nalunaarutigineqarluni.

Kommunalbestyrelsip nalilersuinera

89. Nalunaarutiniq tunngaveqarluni unnerluussinissamut, imaluunniit allatut ittutut malitseqartitsinissamut pisariaqartitsisoqarneq pillugu kommunalbestyrelse nalilersuissaaq, aammalu kommunalbestyrelsimut aamma Naalakkersuisunut saqqummiunneqartumik pissaanermik atuinnermut ukiumoortumik nalunaarusiortoqartassaaq, takuuk § 53.

Taamaattumik pissutsit tamakku politikikkut alaatsinaatariuarnissaat pingartuuvoq, aammalu ajornartorsiutit aamma periutsit kommunalbestyrelsip aamma atuisartut kattuffiisa, ajornanngippallu utoqqarnut siunnersuisartut, innarluutilinnut siunnersuisartut aamma ilaquataasut akornanni oqaloqatigiinnerni ilaatinneqartassapput.

§ 53, imm. 2-p nassatarisaatut kommunalbestyrelsimut ukiumoortumik nalunaarut saqqummiunneqassaaq.

Kapitali 16: Allatut ajornartumik imminut illersortariaqarneq, aamma allatut ajornartillugu qanoq ilioriarsinnaatitaaneq – Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerinermut inatsimmi § 9 aamma § 10

90. Allanut iliuuserisanik aalajangersimasunik suliaqartarnissaannik inunnik, ilanngullugillu pisortani paaqqinnittarfiit sulisuinik inerteqqusiisunik, ilanngullugit § 3-mi inunnik pineqartuni ilaasutut innuttaasunik taakkuninnga aallaaviatigut inerteqqusiisunik Kalaallit Nunaannut Pinerluttulerinermut Inatsit aalajangersakkanik aalajangersimasunik imaqarpoq. Allatut ajornartillugu qanoq ilioriarsinnaatitaaner-mut, imaluunniit allatut ajornartumik imminut illersortariaqarnermut piumasaaqatit tamaaniissappata iliuuserisat taama ittut pineqaatissiissutaasinnaassanngillat.

Allatut ajornartumik imminut illersortariaqarnermut, aamma allatut ajornartillugu qanoq ilioriarsinnaatitaaner-mut tunngatillugu pisoqarfinni immikkut ittuni atugassat immikkut ittutut toqqammavissut pineqarnerisa maluginiarnissaat pingaartuuvoq. Taamaattumik pinngitsaaliiner-mut tunngasutut akuliunnernik akuttoqatigiissutut pisartunik iliuuseqarnermut aalajangersakkat toqqammavissatut ator-neqarsinnaanngillat. Allatut ajornartumik imminut illersortariaqarneq, aamma allatut ajornartillugu qanoq ilioriarsinnaatitaaneq taamaallaat illersornissamut tunngasutut ilusilinnut ingerlataqarner-nut toqqammavittut ator-neqarsinnaapput, aammalu inatsisilerinermi ajunngitsorsias-sat illersorneqartut pillugit illersuiniarnermi pisariaqavissuunngitsutut suliaqarfigisatut iliuuserisanik ingerlataqarner-nut toqqammavissatut ator-neqarsinnaanngillat.

§

Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerinermut Inatsit

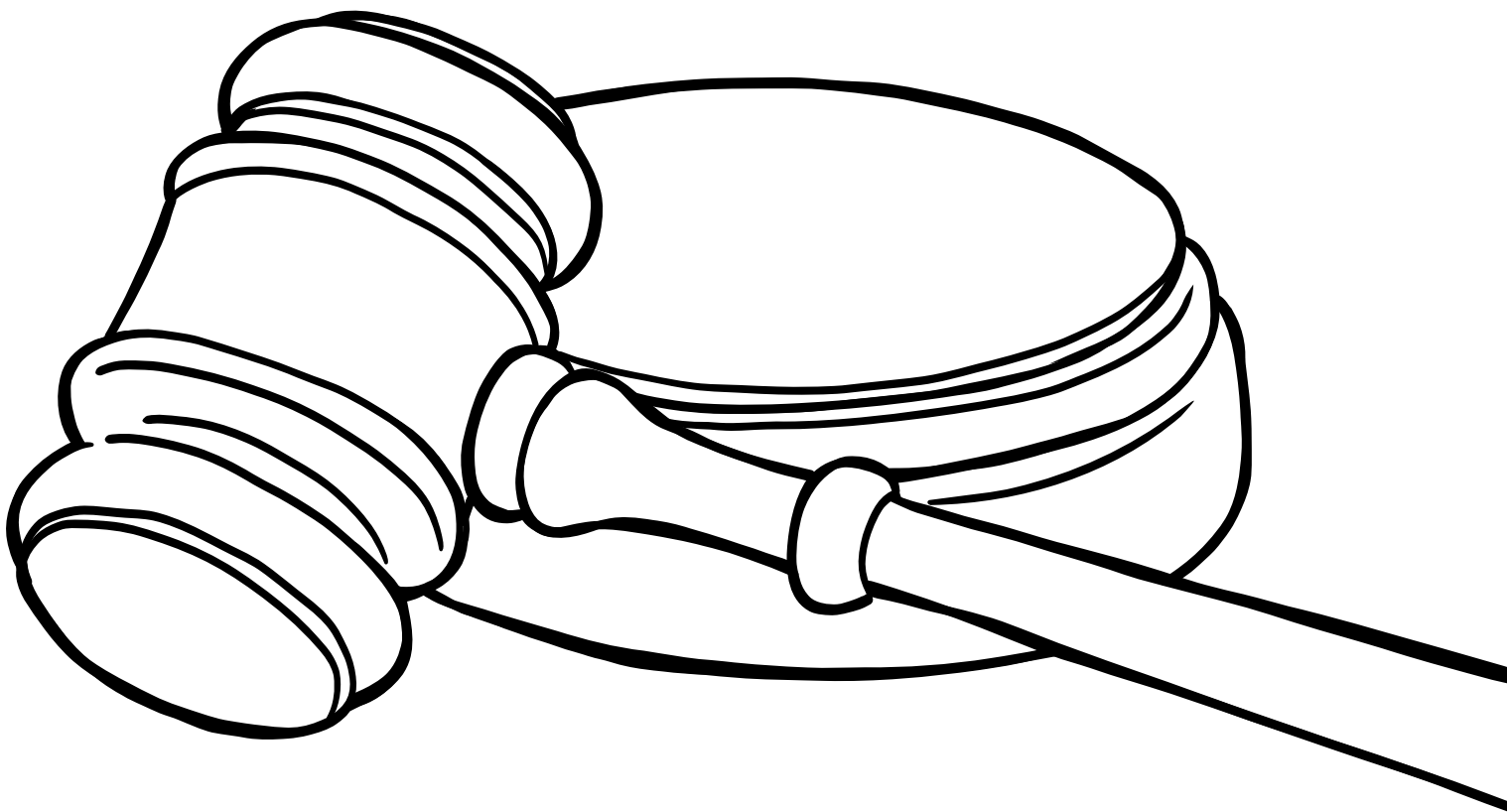
§ 9. Inunnut allatut ajornartumik illersuisariaqalerlutik iliuuseqarsimasunut inatsisip matuma pineqaatissiissutissartai ator-neqassanngillat, saassunneqarneq imaluunniit pissutissaqanngitsumik saassunniar-neqarluinnalerneq akiorniarlugu imaluunniit pinngitsoortinniarlugu iliuuseqarnerit pisariaqarsimappata aamma taamaaliorneq saassusinerup navianassusianut, saassussisup inuttaanut saassunneqartullu inatsisitigut illersugaanerata pingaaruteqassusianut naleqqiullugu illersorneqarsinnaappat.

Imm. 2...

Aallartinneqartumik, imaluunniit ilimanaatilittut eqqunngitsumik saassussinermik akiuiniarluni, imaluunniit pakkiiniarluni iliuserisat pisariaqarsimasut pinerluttuleri-nermut inatsimmi § 9, imm. 1 malillugu pineqaatissiissutaaneq ajorput. Taamaattorli saassussinerup ulorianassusianik, saassussisutut inummik tassanga, aamma inatsi-sitigut ajunngitsuutip saassunneqartup pingaaruteqassusianik sianiginnilluni suut il-lersorneqarsinnaasut paatsuugassanngitsumik qaangiisutut pakkersimaarinninnerut iliuseqarnerup issannginnera tunngavigisaavoq.

Inatsisitigut ajunngitsuummumut saassussinerup pakkersimanissaanut pineqaatissin-neqarnani tunngavigisaasunik aalajangersagaq nassuiaavoq, saassussinerulli sumut tunngasuutinnera pillugu allassimasoqanngilaq. Pineqartut tasaanerusarput timi atorlugu saassussinerit, soorlu inuunerisamut, timimut, inuttut kiffaanngissuseqar-nermut, aamma pigisanut naleqartunut tunngasut. Tassaasinnaapput nakuusernertut, ikuallatsitsinertut, aamma pigisanik aserorterinertut ilusilittut saassussinerit, aam-mali kannguttaatsuliornerusinnaapput.

Aalajangersagaq aamma atuutissaq saassussisoq sianiutimigut qanorluunniit peria-taarsinnaagaangat, naak saassussisoq pisoqarfinni taakkunani pineqaatissinnissaanut naleqqutinngikkaluartoq.

Taamaattorli pisoqarfimmi tamanna pisinnaassappat qimaanissamik nalinginnaasutut toqqagaqarnissamut, imaluunniit saassutarisatut ajunngitsorsiarisamik taamaatitaqaannarnermut naleqqiullugu ingerlateqqitassatut pisussaaffeqartoqarpoq.

Saassussinerup, aamma saassussinermik akisinertut iliuuserisap taassuma akornanni allanut naleqqiussinermut tunngassuteqarnissaq (atsikkutigiissitsinissaq) pillugu ilaatitamik piumasqaateqarpoq, taamaalillutik saassussinerit suulluunniit iliuuseqarnermik sunilluunniit pineqaatissiinertaliisinnaanatik. Pakkersimaaraluni iliuuserisap illersorneqarsinnaasut sinnerlugit iliuuserineqassanngilaq. Iliuuserisat sorliit pineqaatissiisutaassannginnerinut killeqarfiissat eqqorluinnartut allatut oqaatigalugit nalunaarneqarsinnaanngillat, pineqaatissinneqannginnermulli tunngaviuvoq iliuuserisap maannakkut saassussinermik pakkiiniarnertut iliuuserineqarnera. Pakkiiniarluni iliuuserisap saassusisumuinnaq tunngatinneqassaaq, inummut allamut tunngatinneqanngisaannassalluni.

Allatut ajornartumik imminut illersortariaqarnermut aalajangersakkamik toqqammaveqarluni iliuuserisat pinaveersaarisutut ilusillit ingerlanneqarsinnaanerinut killeqarfigisap aarlerisaarisutut iliuuserisap qaqugukkut aallartinneqartutut, imaluunniit ilimananarluinnartutut taaneqarsinnaatillugu piviusuulerneratut nalilersugaqarneq aallaavigalugu nassaarineqartariaqarpoq. Saassussineq suli aallartissimassanngippat imaaliallaannartutut aarlerisaarutigissaaq maannakkumiit tamatuma pakkersimanisaanut tunngavissaqassaaq. Assersuutigalugu oqaatsit atorlugit aarlerisaarineq suli pineqaannarmat utaqqinissamut piffissaqarpat akiuilluni iliuuserisap suli pisariaqartuunnginneranut tamanna nalinginnartut ittuussaaq. Aarlerisaarneqartup taava unioqqutitsinani piffissaqarfigisatut pakkersimaarinermi atortussat atortariaqalissavai. Pakkersimaarinermik iliuuseqarneq pisariaqartinneqassaaq, tassalu annikinnerusutut akuliunnertut iliuuserisap siunertamut tulluurtuusinnaassappat allatut ajornartumik imminut illersortariaqarneq pineqassanngilaq. Taamaattumik allatut ajornartumik imminut illersortariaqarneq pitsaaliuivimmik siunertaqarluni atugaasinnaanngilaq.

§

Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerinermut Inatsit

§ 10. Inatsisip matuma pineqatissiissutai atorneqassanngillat inunmut pisariaqartunik iliuuseqarsimasunut pinngitsoortinniarlugu inummut imaluunniit pigisamut ajoqusiinissamik navialisitsineq, inatsisinik unioqqutitsineq sualuppallaanngitsutut isigisariaqassappat.

Allatut ajornartillugu qanoq ilioriarsinnaatitaaneq pillugu Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerinermut Inatsimmi § 10 tassaavoq ajornartoorfiup - aalajangersimasumik

annertussusilimmik – inatsisinik tamanik unioqqutitsinera pillugu nalinginnartut tunngavigisamut takussutissiissut. Allatut ajornartillugu qanoq ilioriarsinnaatitaaneq taamaallaat piviusutigut atorneqarsinnaassaaq allatut ajornartumik imminut illersoriartoqarsinnaanngikkaangat.

Iliuserisaq pineqaatissiissutaasaraluartoq inummik imaluunniit pigisanik aarlerisaurititut ajoqusiiniarnermik pakkiiniarluni pisariaqaraangat, aammalu inatsisinik unioqqutitsineq pingaaruteqarpallaanngitsutut isigineqaraangat pineqaatissiissutaanngitsoorinnaavoq.

Innarlitsaaliugaanermik aarlerisaarisutut kannguttaatsuliornerni, timimik ajoqusiinerni, imaluunniit pigisanik tigussaasunik ajoqusiinerni aalajangersagaq atugaavoq. Aarleqqutaasut tassaasinnaapput pinasuartutut nappaateqalernerit, ivertitikkani aamma maskiinani teknikkip tungaatigut atuukkunnaarfiit, imaluunniit pinngortitami pisoqarfiit, soorlu kallernerit, qarsutsinerit, aamma imminik pisutut ikuallalernerit.

Aarleqqutaasutut ajoqusiinerup pakkerneqartup aamma (pineqaatissiissutaasussagaaluartup) aarleqqutaasumik pakkiisutut iliuserisap akornanni annertuumik assigiinngissuteqarnissaq piomasagaataavoq. Soorlu piaarluni timimik ajoqusiineq, aammalu allat imminerminni peqqarniitsuliorluni iliuserisat ajoqusiinissamik annertunerusumik aarleqqutaasumik pakkersimasaqarnissamut sakkorisat taamaallaat pineqaatissiisutaasinnaassanngillat.

Allatut ajornartumik imminut illersortariaqarnermik pisoqarfinnut paarlattuanik allatut ajornartillugu qanoq ilioriarsinnaatitaanermi pisoqarfiit saassussisumut naleqqiullugu allanut tunngasuutinneqarsinnaapput.

Pisoqarfiup pilersitaanit annilaarneq, imaluunniit puffaammerneq pissutigalugit unioqqutitsinani pakkiinermut killeqarfigisaq qaangerneqassappat allatut ajornartillugu qanoq ilioriarsinnaatitaanermi pineqaatissitaannginnissamut toqqammavissaqanngilaq.

Eqikkaaneq

Aalajangersakkanut pingaarnertut siunertaq tassaavoq inersimasunut tarnimikkut piginnaasakillismasunut inatsisitigut isumannaatsuutitsinerup annertusarnissaa, tassalu inunnut tarnimikkut piginnaasakillinermik nassatarisaannik namminneq inuunerminnik namminneq isumaginnissinnaanngitsunut, aammalu qaqutigunngitsukkut atorinnaasamik akuersissummik tunniussaqaarsinnaanngitsunut. Aamma innuttaasunik taakkuninnga suliaqartunut sulisunut malittarisassiat suliaqarnermut tunngavigisamik qularnaareqataapput. Taamaalilluni malittarisassiatigut innuttaasunut, aammalu sulinerminni innuttaasunik naapitsisunut sulisunut inatsisitigut isumannaatsuutitsineq nukittorsarneqarpoq. Taamaattorli nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaneq pilugu isumaliutit kisiisa aallaavigalugit ataasiakkaanut sianiginnittoqarneq aalajangerneqarsinnaanngilaq. Inuit ataasiakkaat ataqqinassusiannik, aamma inooqatigiiffimmi toqqiissisimaneramik sianiginninnerup isumaliutiginnissaa pisoqarfinni arlalinni attuumassuteqassaaq aamma pisariaqassaaq, soorlulusooq allanut sianiginninneq – soorlu aapparissamut – isumassuinerup qanoq aaqqissuunneqarnissaanut tamakkiisutut nalilersuutaasumi ilaatinneqassalluni. Tamatuminnga pisariaqartitsissagaanni allat timinik isumaginnittuunerat inooqatigiiffimmi toqqiissisimanerup ilagaa.

Taamaalilluni inuit ataasiakkaat innarlitsaaliugaanissaannik aamma kiffaanngissusianik ataqqinninneq tassaavoq sianigisassani imminnut akerleriikkajuttutniassigiinngitsuni piviusutut kattussisutut oqimaaqatigiissitsineq. Soorlu inuit puigortunngortut, imaluunniit inuit ineriartornermikkut akornutillit atisalersorsimanatik najukkaminnit anigaangata, imaluunniit tunngavigititatut eqqiluisaagaanermut akiuukkaangata ataqqinassutsimik annaasaqarnermut tamanna attuumassuteqarsinnaavoq. Taamaattumik isumassuinerup qanoq aaqqissuunneqarnissaanut aamma isumannaarnissaanut tamakkiisutut nalilersuinermi ataqqinassuseq pillugu isumaliuutigisat ilaatinneqarsinnaapput. Taamaattorli sianigisassanik assigiinngitsunik taakkuninnga tamakkiisutut oqimaaqatigiissitsineq ataasiakkaat pissusaannik piviusutut nalilersuinermi tamatigut aallaaveqartassaaq.

Pisoqarfinni piviusuni isummernalertoqaraangat naleqassutsit assigiinngitsut tamakku "imminnut aporaassinnaanerat" piaartumik paasineqassaaq. Soorlu "inuup eqqiluisaarneranut pisoqarfiusutut" taaneqartartuni nanginik taarsiinerit pissaaneq atorlugu naammassigaanni tamanna pineqartup eqqiluisaarnissaanut sianiginninnermi, nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaneramik sianiginninnermut naleqqiullugu pingaarnerusutut nalilerneqarneratut takussutaassaaq. Paaqqinniffittut najugaqarfimmik imaluunniit assingusumik innuttaasup annertuumik aamma atajuartumik piginnaasakillismasup aninissaanik killilersuineq aamma taamatut nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaanerani akuliunnerussaaq, aammali pineqartup inooqatigiiffimmi toqqiissisimaneramik isumannaarissutaasinnaalluni. Taamaalilluni pissaanermik atui-

soqartillugu akuttunngitsumik sianigisassanik imminnik aporaattunik arlalinnik oqi-maaqatigiissitsineq pineqartarpoq.

Taamaattumik sianigisassanik assigiinngitsunik taakkuninnga, aamma aalajangius-saqarnernik artornartunik ammasumik oqaloqatigiinnissamut periarfissiisutut ilusi-limmik sulisut aamma pisortasut isumassuineramik, aamma tamanna pillugu aalaja-ngiussinernik aqqissuussaqaarnissaat pingaartuuvoq.

Pissaanermik atuineq pillugu malittarisassiat tunngavigisaat inatsisilerinermi isuman-naatsuutitsinissamut najoqqutassat tassaapput:

- Inunnik isumaginninnermi ikiuinerit, isumassuinerit aamma paaqqinninnerit pissaanermik atuinermit naleqqiullugu tamatigut salliutinneqartarnissaat.
- Annikinnerpaamik akuliunnertut najoqqutaq, (atsikkutigiissitsinermut najoqqutaq), tassaalluni annikinnerpaatut akuliunnertut iluarsiiisutaasup tamatigut siullertut pingaarnerutitaanissaa.
- Inunnut ataasiakkaanut najoqqutarisaaq, tassaasoq inuup kiffaanngissusaani akuliunneq inuit ataasiakkaat atugarisaannut aamma pisariaqartitaannut naleq-qussarneqartassasoq, soorlulusooq inuit ataasiakkaat pisariaqartitaat allanut, soorlu paaqqinniffittut najugaqarfimmi, ataatsimoorfigisatut najugaqarfimmi imaluunniit assingusumi najugaqartut sinnerinut naleqqutinngitsutut akuliunner-nik tunngavissiiinnaannginnerat.
- Ammasuuneq, tassaasoq aalajangiussat sorliit aalajangiunneqarneri, aammalu sooq aalajangiunneqarnerisa inunnut ataasiakkaanut, imaluunniit ilaqutaasunut, nakkutiginnittumut imaluunniit illersortimut paatsuugassaassannginnerat, soor-lulusooq malittarisassiat aamma periusaasut atuuttut pillugit ilisimasanut innut-taasut tamatigoortumik attaveqartitaasariaqarnerat.
- Inatsisinik unioqputitsinnginneq, tassaasoq inuttut kiffaanngissuseqarfimmi akuliunnernut paatsuugassaannngitsumik inatsisitigut toqqammavigisassaaq pillugu piumasaqaateqarneq.
- Aalajangiinissamut tunngavissamut, aamma naammagittaalliuuteqarnermut aqqutissamut piumasaqaatit immikkut ittut.

Immikkoortoq IV-mi aalajangersakkat iluarinartunut allattuiffittut ilusilersugaap-put, taamaalilluni pissaanermik atuinerup assorsuaq killiligaasutut pisariaqartitatut pisoqarfimmi pissanerat paatsuugassaannngitsumik takuneqarsinnaalluni.

Immikkoortoq IV-imi pissaanermik atuinissamut najoqqutarisassaaq tassaavoq tarnik-kut piginnaasakillinerup annertuup aamma atajuartup piunissaa, taamaattumillu pineqartuq isumalimmik iliuuseqarsinnaanani, imaluunniit iliuuserisami kingunerisin-naasaanik paasisaqarsinnaanani. Ataasiakkaat tarnimikkut piginnaasakillinerisa annertussusaat pisoqarfimmi aalajangersimasumi pineqartumik nalilersuinermi

aalajangiisuusutut ilaavoq. Taamaattumik nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmi timi atorlugu akuliunnerit aallartisarnissaasa isumaliutiginerini tamani tarnikkut piginnaasakillinerup annertussusaanik, aammalu taassuma malitsigisaanik inunnut ataasiakkaanut, aamma suliaqarnikkut illersorneqarsinnaasutut missiliuineq ingerlanneqartassaaq. Tarnikkut piginnaasakillinerup suussusia aamma annertussusia, aammalu aallartisagaasussatut isumaliutigineqartup akuliunnerup sakkortussusia apeqqutaallutik akuliunnerup pisariaqarneranut aamma illersorneqarsinnaaneranup uppernarsaanissamut nakorsatut suliaqartutut nappaammik suussusersineq pisariaqarsinnaavoq. Taamaalliluni piviusutut nalilersuinermi tarnikkut piginnaasakillinerup suliamut tunngasutut uppernarsaataasumi nakorsatut suliaqartutut nappaammik suussusersinerup ilaatinneqartariaqarnera ilaasinnaavoq. Tassunga atatillugu pineqartup tarnimigut piginnaasakillineranut, kiisalu innuttaasup namminersuutigisaminik nammineq soqutigisaminik isumaginninnissaanut tamatuma pakkersimaneqarneranut suliamut tunngasutut uppernarsaammik pisariaqartumik peqarnissaq oqaatigineqassaaq.

Taamaattorli siusinnerusutut nappaammik suussusersineq paarlattuanik nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmi suliatut nammineq pisartussatut akuliunnermik aallartisannerup naleqquttuunissaanik nassataqanngilaq, nappaammik suussusersineq inunni pineqartuni inuup ilaatinnissaanut aalajangiisuunngimmat. Aalajangiisuusut tassaapput nappaatigisamik, imaluunniit tarnikkut piginnaasakillinermit malitsigisaassut, iliuuseqarnermi aamma ileqqulersuuteqarnermi takussutissiisut, piviusutut inuup ajoqusernissaanik aarleqqummik nassataqartitsisut, imaluunniit pineqartumi tassani inuttut eqqiluisaarnerup assorsuaq pitsaasuseqartuunnginnera.

Inuit ineriartornermikkut akornutillit, aamma inuit sianiutiluttut ukiuni arlalinni qaqu-tiguunngitsukkut aqqissuussiffiusup iluaniissimasarput, taamaattumillu ilaatigut nappaataat suussusersisimaneqartarluni, paarlattuanilli inuit puigortunngortut piviusumik nappaataat suussusersineqartanngilaq. Taamaattumik uppernarsaatit atorneqarsinnaasumik tarnikkut qanoq issutsimik suliamut tunngasutut nassuiaatip sularinissaa pingaartuuvoq. Annertuumik aamma atajuartumik tarnikkut piginnaasaqarnerup annikillisimanissaa pillugu piumasaaqatip nassataraa pissaanermik atuineq pillugu malittarisassiat ilaatigut pisoqarfinni, pineqartup taamaallaat atuukkallartutut paatsiveerusimaarfigisaatut atugaqarfigisaatut ittuni, imaluunniit inuit annikinnerusutut puigortunngortuusuni pissutsit ilaassannginneri.

Naammagittaalliuteqarnissamut aqutissat

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi, imaluunniit najugaqarfittut ilutsimi pisortaq aalajangiussaqaaraangat siunnersuummi aalajangersakkat najoqqutaralugit aalajangiussarisat kommunimi najugaqarfimmi kommunalbestyrelsimut naammagittaallitigineqarsinnaapput. Kommunalbestyrelse imaluunniit Naalakkersuisut aalajangiussaqaaraangata Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqissuussaanageralu pillugit Inatsisartut peqqussutaat malillugu qaqugumulluunniit atuuttutut malittarisassiat malillugit Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliuteqartoqarsinnaavoq.

Immikkut ittutut akuliuffigisatut iliuuseqarnerni, kiffaanngissusiagaanertut ilusilinni aalajangiussaqaarnerup eqqartuussivinni suliassanngortinnissaanut siunnersuummi periarfissaqarpoq, soorlulusooq innuttaasumut, iliuuseqarnermut tunngasuusumut aningaasartuutaanngitsumik inatsisilerinikkut ikiorserneqarnissamut aqqutissiuisoqarluni.

Taamaalisukkut inuk akuliunnermit sunniivigineqartoq nammineq naammagittaalliorsinnaanngikkaangat, imaluunniit aalajangiussaqaarnerit piviusut kingunerisinnaasaanik paasisaqarsinnaanngikkaangat naammagittaalliornissamut pisinnaatitaasut inuit pineqartut aamma ilaqtanik, qanigisanik, aamma illua'tungerisatut sinniisut sinnerinik ilaatitaqalerluni amerlissineqarput.

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Namminersorlutik Oqartussat
*Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Suliffeqarnermut
Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik*